

**Τ. Ε. Ι. ΗΠΕΙΡΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ**

ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

**ΔΙΕΘΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ.
ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΣΤΙΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΩΝ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ.**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΠΡΕΒΕΖΑ 2003

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Σημασία του **ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ** μιας επιχείρησης. Προσωπική τεκμηρίωση και συνέχεια με πληροφορίες από Ναυτεμπορική.

ΜΕΡΟΣ 1: Εφαρμογή ενιαίων λογιστικών προτύπων για τις μεγάλες ευρωπαϊκές επιχειρήσεις . Πηγή: **ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ Τ.Ε.Ε. + 22** Ποιες εταιρείες κερδίζουν με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα **ΗΜΕΡΗΣΙΑ, 29/07** <http://www.imerisia.gr>

ΜΕΡΟΣ 2: Η σημασία των **ΔΛΠ**
Πηγη : e-forologia.gr

2. 1 Τι αλλάζει για τις επιχειρήσεις με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα
Πηγη www.imerisia.gr

ΜΕΡΟΣ 3 :

«Αδύνατη» η εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων ?

3,1

«Εξευρωπαϊζονται» και οι ισολογισμοί

3,2

ΤΡΑΠΕΖΕΣ: Τα νέα λογιστικά πρότυπα μειώνουν τα κέρδη. Εξευρωπαϊζονται σταδιακά οι ισολογισμοί τους. Λιλυ Σπυροπουλου(e-forologia.gr)

ΜΕΡΟΣ 4:

ΚΟΙΝΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ: Κρίνονται αναγκαία για τη διασυννοριακή συναλλακτική δραστηριότητα.. Πηγη **Χ.Μερτζανης** διευθυντής μελετών και παρακολούθησης κεφαλαιαγοράς της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

4,1 : Παγίδες κρύβει όμως η μετάβαση σε αυτά

Πηγη: **ΗΜΕΡΗΣΙΑ ON LINE, 11/09-15:57**
[ttp://www.imerisia.gr](http://www.imerisia.gr)

ΜΕΡΟΣ 5 Η ΕΝΩΣΗ ΚΑΙ ΤΑ ΔΙΕΘΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ (ΔΛΠ)

www.in.gr

5.1

ΕΡΕΥΝΑ ΤΗΣ PRICEWATERHOUSECOOPERS: Την άμεση εφαρμογή των ΔΛΠ ζητούν οι επιχειρήσεις.. Στην Ελλάδα οι εισηγμένες θα πρέπει να εφαρμόσουν τα ΔΛΠ για τις οικονομικές τους καταστάσεις το 2003, δύο χρόνια νωρίτερα από τις εισηγμένες των υπολοίπων χωρών της ΕΕ.

www.in.gr

ΜΕΡΟΣ 6

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΑ Δ.Λ.Π. Πηγή:(άρθρο στην καθημερινή του ΜΑΡΙΟΥ Τ.ΚΥΡΙΑΚΟΥ Προέδρου της ΚΡΜΓ. Την 13/5/2000.

ΜΕΡΟΣ 7

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ Της 19^{ΗΣ} ΙΟΥΛΙΟΥ 2002. Πηγή : ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ. www.hba.gr

7.1

ΚΥΡΙΟΤΕΡΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΔΛΠ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΛΠ.
ΠΗΓΗ : www.hba.gr 80 Σελίδες σύνολο και τα 41 άρθρα περιλαμβάνονται.

7.2 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΙ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΗΣ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΚΛΠ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΑ ΔΛΠ. ΠΗΓΗ :

www.hba.gr

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Γενικώς Αποδεκτές Λογιστικές Αρχές, ή αλλιώς Δ.Λ.Π. , είναι το αντικείμενο που πραγματεύεται η παρούσα εργασία. Καθώς οι διεθνείς οικονομικές αγορές διευρύνονται ολοένα και περισσότερο, καθίσταται επιτακτική η υιοθέτηση ενός ενιαίου Λογιστικού Συστήματος. Ποιες είναι, όμως, οι αιτίες ώστε να χρίζει αναλυτικής προσέγγισης;

Πρωταρχικός σκοπός ενός σύγχρονου λογιστικού συστήματος είναι η ρεαλιστική απεικόνιση των δημοσιευμένων οικονομικών καταστάσεων. Η καταχώρηση, επεξεργασία και εκτίμηση της χρηματοοικονομικής κατάστασης της επιχείρησης αποτελεί, επίσης, μια εκ των βασικών λειτουργιών του. Μέρος των στοιχείων που αναλαμβάνει να επεξεργαστεί είναι το Ενεργητικό, το Παθητικό, οι Υποχρεώσεις και οι Ταμειακές Ροές, από τα οποία αποτελείται κάθε επιχείρηση και τα οποία στο εξής θα εκτιμούνται βάσει των Δ. Λ. Π. . Τα περισσότερο παγκοσμίως διαδεδομένα Δ.Λ.Π. είναι τα παρακάτω:

- **International Accounting Standards (I.A.S.), που εφαρμόζονται σε πολλές χώρες και πρόκειται να υιοθετηθούν από την Ευρωπαϊκή Ένωση**
- **Statements of Financial Accounting Standards (S. F. A. S.), που εφαρμόζονται κυρίως στις Η. Π. Α.**

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο που πραγματοποιήθηκε στη Λισσαβόνα στις 23 και 24 Μαρτίου 2000 τόνισε την ανάγκη να επιταχυνθεί η ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, καθόρισε ως προθεσμία εφαρμογή του Σχεδίου για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες της Επιτροπής το 2005 και τόνισε την ανάγκη να ληφθούν μέτρα για τη βελτίωση του βαθμού συγκρισιμότητας των οικονομικών καταστάσεων που καταρτίζουν οι εισηγμένες σε χρηματιστηριακή αγορά επιχειρήσεις.

Η κοινοτική λογιστική νομοθεσία που θεσπίστηκε τη δεκαετία του 1970, προσέφερε μια στοιχειώδη εναρμόνιση όσον αφορά τους κανόνες χρηματοοικονομικής παρουσίασης για τις εταιρείες περιορισμένης ευθύνης. Ωστόσο, δεν επιτεύχθηκε ικανοποιητική συγκρισιμότητα όσον αφορά τις εισηγμένες επιχειρήσεις. Απαιτείται μια προσέγγιση για την κάλυψη των τρεχουσών αναγκών για μια πλήρως ολοκληρωμένη ευρωπαϊκή αγορά κεφαλαίων και χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, όπως φιλοδοξούσε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβόνας. Πέραν αυτού, οι εν λόγω επιχειρήσεις έρχονται αντιμέτωπες με μεγαλύτερες απαιτήσεις γνωστοποίησης από μέρους των επενδυτών και χρειάζονται ένα σύστημα χρηματοοικονομικής παρουσίασης που προσφέρει πολύ περισσότερη διαφάνεια και συγκρισιμότητα ως προς τις αποδόσεις τους. Η έλλειψη συγκρισιμότητας στην χρηματοοικονομική παρουσίαση έχει αρνητικές επιπτώσεις για τους μέτοχους. Η προσαρμογή των οικονομικών καταστάσεων στις τοπικές συνήθειες ήταν κάτι το λογικό την εποχή που οι επενδύσεις και οι άλλοι ενδιαφερόμενοι ήταν της ίδιας εθνικότητας με την εκάστοτε επιχείρηση. Με την εμφάνιση όμως, μιας ολοκληρωμένης αγοράς, οι τίτλοι μιας εταιρείας συχνά ανήκουν σε επενδυτές προερχόμενους από διάφορα μέρη του κόσμου. Η επικρατούσα ποικιλομορφία αποβαίνει, επίσης σε βάρος της αποτελεσματικής εποπτείας και της επιβολής των κανόνων χρηματοοικονομικής παρουσίασης για τις εισηγμένες επιχειρήσεις.¹

Σε μια ολοκληρωμένη Ευρωπαϊκή αγορά τίτλων είναι απαραίτητο οι εισηγμένες επιχειρήσεις να καταρτίζουν τις οικονομικές τους καταστάσεις βάσει ενός ενιαίου συνόλου προτύπων και για να καταστεί αυτό αποτελεσματικό πρέπει να γίνει υποχρεωτικό. Απαιτείται λοιπόν η έκδοση κανονισμού ούτως ώστε να διασφαλισθεί ότι μέχρι το 2005 όλες οι εισηγμένες επιχειρήσεις θα εφαρμόζουν τα Δ. Λ. Π. αλλά και να

¹ T. E. E., *Τράπεζα Πληροφοριών*, www.tee.gr

μπορούν να υιοθετηθούν προαιρετικά από επιχειρήσεις που δεν είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο. Περαιτέρω λεπτομέρειες για το νομοθετικό πλαίσιο των Δ. Λ. Π. θα δούμε και παρακάτω.

ΜΕΡΟΣ 1^ο

ΑΠΟ ΤΗ ΘΕΩΡΙΑ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ

1. 1 Εφαρμογή ενιαίων λογιστικών προτύπων για τις μεγάλες ευρωπαϊκές επιχειρήσεις.

Το σύγχρονο επιχειρηματικό περιβάλλον χαρακτηρίζεται από μεγάλες αλλαγές. Οι οργανισμοί οφείλουν να ανταποκρίνονται στις αλλαγές αυτές, εφαρμόζοντας σύγχρονες μεθόδους και εξειδικευμένη τεχνογνωσία. Τα Δ.Λ.Π. (Δ.Λ.Π.) έτσι κερδίζουν έδαφος διεθνώς και επικρατούν ως διεθνής επιχειρησιακή γλώσσα επικοινωνίας των εταιρειών.

Οι Διοικητικοί Σύμβουλοι και ειδικά οι Οικονομικοί Διευθυντές οφείλουν να διατηρούν ψηλό επίπεδο γνώσης των Δ.Λ.Π. ούτως ώστε να γνωρίζουν την ακριβή επίδραση των αποφάσεων τους στις οικονομικές καταστάσεις των εταιριών τους. Η ανάγκη για συνεχή επιμόρφωση και ενημέρωση αναφορικά με την εξέλιξη και σωστή εφαρμογή των Δ.Λ.Π. δεν υπήρξε ποτέ μεγαλύτερη.

1. 2 Ποιες εταιρίες κερδίζουν με τα Δ.Λ.Π.

Όσον αφορά την αξία των εταιριών θα επέλθουν ανακατατάξεις αφού ο ρόλος των Παγίων περιουσιακών στοιχείων θα είναι καθοριστικός στην αποτίμηση της αξίας των επιχειρήσεων.

Έτσι λοιπόν οι επιχειρήσεις που χαρακτηρίζονται ως εντάσεως παγίων πρόκειται να ενισχυθούν σε ίδια κεφάλαια από την

αναπροσαρμογή της αξίας των παγίων τους σύμφωνα με τις τρέχουσες αξίες. Γεγονός που, για πολλές εταιρείες που κατέχουν μεγάλη ακίνητη περιουσία, θα οδηγήσει στη σημαντική αύξηση της κεφαλαιοποίησής τους. Επίσης στα πάγια των εταιρειών θα υπολογίζεται και το leasing – και έτσι θα πάνσουν οι εταιρείες που χρησιμοποιούν leasing να φαίνονται πιο κερδοφόρες από άλλες που αγοράζουν ακίνητα. Έτσι ενώ το leasing υπολογίζονταν στα έξοδα στα, με τα Δ. Λ. Π. μόνο ο τόκος θεωρείται έξοδο, και αν πρόκειται για μηχανήμα ή ακίνητο θα θεωρείται πάγιο, ενώ το κόστος του θα θεωρείται δάνειο. Με αυτόν τον τρόπο λοιπόν ο διαφορετικός υπολογισμός του leasing αυξάνει τον δανεισμό και τα πάγια μιας εταιρείας ενώ μειώνει τα έξοδα.²

Σαφέστερη εικόνα:

Τα Δ.Λ.Π. πρόκειται να αλλάξουν την απεικόνιση των φόρων, των πωλήσεων, των εσόδων και των εξόδων. Σε ότι αφορά τους φόρους μέχρι τώρα αυτοί απεικονίζονταν στα 12μηνα αποτελέσματα ενώ πλέον θα γίνεται εκτίμηση και στα 3μηνα, 6μηνα και 9μηνα αποτελέσματα. Επιπλέον όταν υπάρχουν ζημιές, θα μπορούν να απεικονίζονται σε μερικές περιπτώσεις τα φορολογικά οφέλη από τη μη πληρωμή σχετικών φόρων σε μελλοντικές χρήσεις. Όμως καθώς η φορολογική νομοθεσία δεν είναι εναρμονισμένη με τα Δ.Λ.Π. , και οι επιχειρήσεις θα εκδίδουν δύο κατηγορίες λογιστικών καταστάσεων: αυτές που εκδίδουν τώρα και εκείνες που θα εκδίδονται με βάση τα Δ. Λ. Π. , με αποτέλεσμα να μην αλλάζει κάτι στη μερισματική πολιτική των εταιρειών, ούτε στους φόρους που οι εταιρείες πληρώνουν.

² Εφημερίδα «Ημερησία», φύλλο 29/07/2001
<http://www.imerisia.gr>

ΜΕΡΟΣ 2^ο

Η ΔΟΜΗ ΤΩΝ Δ. Λ. Π.

2. 1 40 διεθνείς κανόνες για διαφάνεια στους ισολογισμούς

Όπως επισημάνθηκε και παραπάνω η φορολογική νομοθεσία και άλλες διατάξεις δεν έχουν εναρμονιστεί πλήρως από χώρα σε χώρα με τα Δ. Λ. Π. Συγκεκριμένα η χώρα που αντιδρά σε αυτήν την εναρμόνιση είναι οι Η. Π. Α. , και αυτό γιατί τα δικά τους Λογιστικά Πρότυπα είναι πιο συγκεκριμένα, ανά λυτικά και αυστηρά.

Οι βασικές αρχές:

Τα Δ.Λ.Π. έχουν τη λογική της οικονομικής αποτύπωσης των δεδομένων της επιχείρησης αγνοώντας φορολογικές και λοιπές διατάξεις. Οι τρεις βασικές τους αρχές είναι **α)** ότι οι οικονομικές καταστάσεις θα πρέπει να συντάσσονται με την αρχή της συνέχισης της επιχείρησης (going concern), δηλαδή ότι η επιχείρηση θα συνεχίσει να λειτουργεί, γιατί σε αντίθετη περίπτωση οι αξίες που εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις δεν θα αντιπροσωπεύουν την πραγματικότητα.

Η δεύτερη βασική αρχή είναι, **β)** αυτή της ομοιομορφίας από χρήση σε χρήση, το (consistency), που σημαίνει ότι οποιεσδήποτε λογιστικές αρχές υιοθετηθούν σε μία χρήση θα πρέπει να εφαρμόζονται και στα επόμενες χρήσεις για να μπορεί να υπάρχει συγκρισιμότητα των στοιχείων μεταξύ των χρήσεων.

Τρίτη βασική αρχή είναι, **γ)** αυτή των προβλέψεων, δηλαδή ότι οι οικονομικές καταστάσεις θα πρέπει να απεικονίζουν έσοδα και δαπάνες που έχει κερδίσει ή έχει επιβαρυνθεί η επιχείρηση στη χρήση ασχέτως της χρονικής στιγμής της ταμειακής τακτοποίησης. Κάποιες χαρακτηριστικές αποκλίσεις των σημερινών ισολογισμών από τα Δ.Λ.Π. είναι:

1. Τα Ακίνητα

Σύμφωνα με τον ελληνικό νόμο, κατά τακτές περιόδους τα ακίνητα των επιχειρήσεων αναπροσαρμόζονται σύμφωνα με ορισμένους συντελεστές που προσδιορίζει ο νόμος και, ασχέτως από το που βρίσκονται. Κανονικά, θα έπρεπε οι επιχειρήσεις να απεικονίζουν τα ακίνητα τους σε τρέχουσες αξίες κάνοντας χρήση εξειδικευμένων οργανισμών ή ατόμων και οι αναπροσαρμογές να γίνονται σε σχετικά χρονικά διαστήματα (πιο συχνά σε καιρούς μεγάλου πληθωρισμού και πολύ αραιότερα όταν δεν υπάρχουν πληθωριστικές τάσεις).

2. Οι Αποσβέσεις

Σύμφωνα με το Π. Δ. 100/1998 είναι υποχρεωτικό για κάθε επιχείρηση να πραγματοποιεί ετήσιες αποσβέσεις σύμφωνα με τους οριζόμενους συντελεστές. Σε περίπτωση που χρησιμοποιηθούν ανώτεροι συντελεστές η επιχείρηση δεν μπορεί να εκπέσει τις πρόσθετες αποσβέσεις ενώ σε περίπτωση χρήσης χαμηλότερων συντελεστών χάνει το δικαίωμα έκπτωσης των υπολοίπων αποσβέσεων σε μελλοντικές χρήσεις. Αντίθετα, σύμφωνα με τα Δ.Λ.Π. , η κάθε επιχείρηση αποφασίζει το συντελεστή απόσβεσης που ανταποκρίνεται στη χρήση των πάγιων περιουσιακών στοιχείων.

3. Τα Έξοδα Πολυετούς Απόσβεσης

Τα έξοδα πολυετούς απόσβεσης θα πρέπει να αποσβένονται εντός χρονικής περιόδου που αντικατοπτρίζει την πραγματική ωφέλεια που έχουν για την επιχείρηση. Δηλαδή, ορισμένα θα πρέπει να αποσβένονται ενδεχομένως σε πέντε χρόνια, άλλα σε λιγότερα ή περισσότερα χρόνια κτλ. Ανάλογα με το είδος του οφέλους που έχει η επιχείρηση από αυτές τις δαπάνες και την περίοδο στην οποία αντιστοιχεί αυτό το όφελος. Η

εκτίμηση αυτή ανήκει στη διοίκηση της επιχείρησης. Συνήθως σε μία λειτουργούσα επιχείρηση τέτοιες δαπάνες σπανίζουν.

4. Η Υπεραξία

Στο τέλος κάθε χρήσης υπάρχει υποχρέωση όπως η επένδυση σε μια μη εισηγμένη επιχείρηση να αποτιμάται στην εσωτερική λογιστική της αξία. Το πρακτικό αποτέλεσμα της διάταξης είναι να διαγράφεται η διαφορά μεταξύ τιμής κτήσης και εσωτερικής αξίας σε μία χρήση. Σύμφωνα με τα Δ.Λ.Π. η διοίκηση της επιχείρησης έχει την υποχρέωση να προσδιορίσει την αξία της μη εισηγμένης επιχείρησης και αυτή να αποτελέσει τη βάση της απεικόνισης της επένδυσης στις οικονομικές καταστάσεις. Η δε υπεραξία (βλ. αποτίμηση χαρτοφυλακίου) θα μπορούσε να αποσβεστεί (όπου αυτό είναι αναγκαίο) τμηματικά σε μία γενικά αποδεκτή περίοδο που σήμερα είναι η εικοσαετία.

5. Οι Αποτιμήσεις Χαρτοφυλακίων

Κατά τα Δ.Λ.Π. το χαρτοφυλάκιο χωρίζεται σε χαρτοφυλάκιο συναλλαγών (trading) και σε χαρτοφυλάκιο επενδύσεων (investment), ιδιαίτερα όσον αφορά τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς. Από τη στιγμή που γίνεται αυτός ο διαχωρισμός από τη διοίκηση της επιχείρησης δεν πρέπει να μεταφέρονται συμμετοχές από το ένα χαρτοφυλάκιο στο άλλο, παρά σε μεμονωμένες και δικαιολογημένες περιπτώσεις.³

³ Μαρίνα Πρωτοναρίου, Εφημερίδα «Ημερησία», 15/12/01
<http://www.imerisia.gr>

2. 2 Δ. Λ. Π. : Οι σημαντικότεροι τομείς που πρέπει να απεικονίζονται στις λογιστικές καταστάσεις των εισηγμένων εταιρειών στο χρηματιστήριο.

1. Παρουσίαση Οικονομικών καταστάσεων
2. Αποθέματα
3. Κατάσταση ταμειακών ροών, (πηγών εκροών)
4. Θεμελιώδη Λάθη και Μεταβολές στη Λογιστική Πολιτική
5. Γεγονότα μετά την ημερομηνία του ισολογισμού
6. Κατασκευαστικά συμβόλαια
7. Φόροι Εισοδήματος
8. Αναφορά ανά τομέα δραστηριότητας
9. Πληροφορίες που απεικονίζουν την μεταβολή των τιμών
10. Ακίνητη περιουσία, Εργοστάσια εξοπλισμός
11. Μισθώσεις
12. Έσοδα
13. Bonus εργαζόμενων
14. Λογιστική απεικόνιση κρατικών επιχορηγήσεων και Συνολική Αποτίμηση Κρατικής Βοήθειας.
15. Συνέπειες Συναλλαγματικών διαφορών
16. Επιχειρηματικές Σχέσεις
17. Κόστος Δανεισμού
18. Αναλυτικά Στοιχεία για τους συνεταίρους
19. Λογιστική επενδύσεων
20. Ενοποιημένες Λογιστικές καταστάσεις και Λογιστική θυγατρικών
21. Λογιστική επενδύσεων σε συνεργαζόμενες εταιρείες
22. Οικονομική Αναφορά για υπερπληθωριστικές οικονομίες
23. Οικονομική Αναφορά Συμφερόντων
24. Χρηματοοικονομικά Εργαλεία: Στοιχεία και Παρουσιάσεις

- 25.Κέρδη ανά μετοχή
- 26.Ενδιάμεσες Οικονομικές αναφορές
- 27.Αναστολές εργασιών
- 28.Μείωση ενεργητικού
- 29.Προβλέψεις επισφαλών υποχρεώσεων και επισφαλούς ενεργητικού
- 30.Δεσμευμένο ενεργητικό
- 31.Αποζημιώσεις εργαζομένων
- 32.Χρηματοοικονομικά εργαλεία: Απεικόνιση και Αξιολόγηση
- 33.Επενδύσεις σε Ακίνητη περιουσία

2. 3 Η σημασία των κοινών Λογιστικών Προτύπων στη διασυνοριακή συναλλακτική δραστηριότητα...

Οι διαφορές στα Λογιστικά πρότυπα μεταξύ των αγορών και στην αποκάλυψη χρηματοοικονομικών πληροφοριών μπορούν να αποτελέσουν αιτία αποθάρρυνσης των ιδιωτών – επενδυτών ή των διαχειριστών συλλογικών κεφαλαίων από την επένδυση στις αγορές αυτές με αποτέλεσμα την καθίζηση της διασυνοριακής συναλλακτικής δραστηριότητας και της αναπτυξιακής δυναμικής των εταιριών, επιφέροντας συρρίκνωση των καλών επενδυτικών ευκαιριών των οποίων η εκμετάλλευση θα οδηγούσε σωρευτικά σε νέο κύκλο μεγέθυνσης των εταιριών και των αγορών. Πιο συγκεκριμένα»η ραγδαία ανάπτυξη των κεφαλαιαγορών διεθνώς κατά τις δύο τελευταίες δεκαετίες διαμόρφωσε τις συνθήκες για την εναλλακτική τοποθέτηση επενδυτικών κεφαλαίων σε μετοχικούς και άλλους τίτλους διαφορετικών χωρών»⁴.

Σημαντικό ερώτημα για τους επενδυτές αλλά και τις εποπτικές αρχές των κεφαλαιαγορών, το οποίο παραμένει αναπάντητο, είναι η

⁴ Κος Χ. Μερτζάνης, Διευθυντής μελετών και παρακολούθησης κεφαλαιαγοράς, της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

έκταση στην οποία διαφορές στα συστήματα λογιστικής παρουσίασης οικονομικών καταστάσεων των εταιριών και συνεπώς στη ποσότητα και το περιεχόμενο των γνωστοποιούμενων πληροφοριών, αποτελούν σημαντικό παράγοντα αποθάρρυνσης της προσέλκυσης επενδυτικών κεφαλαίων, παραπληροφόρησης αλλά και κατάχρησης αγοράς (market abuse). «Οι επιπτώσεις των διαφορετικών λογιστικών προτύπων εκφράζονται συνήθως: α) στην αυστηρότητα των κριτηρίων εισαγωγής μετοχικών τίτλων προς διαπραγμάτευση που τίθενται από τα διαφορετικά εθνικά χρηματιστήρια, β) στην αυστηρότητα των κριτηρίων διάθεσης εκτός των εθνικών συνόρων μέρους του μετοχικού κεφαλαίου εταιρειών προς διαπραγμάτευση, γ) στη διάθεση και αποτελεσματικότητα των φορέων της κάθε αγοράς να προσαρμόζουν τις επενδυτικές τους πολιτικές στις διαφορές αυτές και δ) στην αμφισβητούμενη αποτελεσματικότητα των πολιτικών εκείνων, όπως τουλάχιστον δείχνει η υπάρχουσα εμπειρία, που στοχεύουν στην εξάλειψη των θεσμικών εμποδίων απλώς και μόνο με την εισαγωγή εναρμονισμένης νομοθεσίας».⁵

Σε αυτό το σημείο πρέπει να τονίσουμε ότι τα λογιστικά πρότυπα αφορούν δύο διαφορετικές αλλά αλληλεξαρτώμενες πλευρές της εταιρείας. Η πρώτη πλευρά αναφέρεται στην παροχή χρηματοοικονομικών πληροφοριών προς τα εκτελεστικά διευθυντικά στελέχη της εταιρείας και αποτελεί κατά συνέπεια εσωτερική διαδικασία στην εταιρεία. Η δεύτερη πλευρά αναφέρεται στην παροχή χρηματοοικονομικών πληροφοριών προς τους επενδυτές και τις εποπτικές αρχές.

Εσωτερική πληροφόρηση: Τα εκτελεστικά διευθυντικά στελέχη των εταιριών είναι στην πλεονεκτική θέση να κατέχουν εσωτερική

⁵ Κος Χ. Μερτζάνης, *Διευθυντής μελετών και παρακολούθησης κεφαλαιαγοράς, της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.*

πληροφόρηση αντίθεση με τους υπόλοιπους επενδυτές. Η δημοσίευση των οικονομικών καταστάσεων των εταιρειών έχει σκοπό τον περιορισμό του προβλήματος αυτού μέσω της αποκάλυψης επαρκών έγκυρων και συγκρίσιμων πληροφοριών προς το ευρύ επενδυτικό κοινό.

Βεβαίως κατά τη διαδικασία ενημέρωσης των επενδυτών, τα εκτελεστικά διευθυντικά στελέχη των εταιρειών είναι στην πλεονεκτική θέση να παρέχουν πληροφορίες επιλεκτικά, όπως είναι επίσης και τα μέλη των διοικητικών συμβουλίων των εταιριών, τα οποία ενημερώνουν τη γενική συνέλευση των μετόχων για την απόδοση της εταιρείας και τη στρατηγική ανάπτυξής της. Για το λόγο αυτό οι λογιστές-ελεγκτές υποχρεούνται να χρησιμοποιούν συγκεκριμένες και αδιαμφισβήτητες αρχές λογιστικής παρουσίασης της οικονομικής κατάστασης της εταιρείας ώστε το πρόβλημα της υποκειμενικότητας και της ανεπάρκειας των παρεχόμενων πληροφοριών να περιορίζεται ουσιαστικά. Επιπρόσθετα επιβάλλεται η θεσμοθέτηση ανεξάρτητου εξωτερικού ελέγχου, ο οποίος πιστοποιεί ότι οι πληροφορίες που παρέχονται είναι έγκυρες και συμμορφώνονται προς δεδομένα πρότυπα.

ΜΕΡΟΣ 3^ο

Δ.Α.Π. (I.A.S.) Η ΓΕΝΙΚΩΣ ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ

ΑΡΧΕΣ (G. A. A. P.)

3.1 Έκδοση οδηγίας από Ε. Ε.⁶

Η έκδοση οδηγίας από την Ευρωπαϊκή επιτροπή αποτελεί το βασικό εργαλείο για την εναρμόνιση του εταιρικού δικαίου. Οι διατάξεις των οδηγιών οριοθετούν την συμπεριφορά όλων των εταιριών από τη στιγμή που ενσωματώνονται στο εθνικό δίκαιο. Ωστόσο κάθε κράτος – μέλος ήταν (ως πρόσφατα τουλάχιστον) ελεύθερο να επιλέξει τη μορφή

⁶ Βλέπε παράρτημα...

και τη μέθοδο με την οποία θα εφαρμοστεί η Οδηγία και να τροποποιήσει τις διατάξεις της με σκοπό την επίτευξη συγκεκριμένων στόχων πολιτικής. Επιπλέον, ακόμη και μετά την ενσωμάτωση τους στο εθνικό δίκαιο, οι διατάξεις μιας Οδηγίας θα πρέπει να ερμηνευθούν και εφαρμοστούν εντός του εθνικού χώρου. Κατά συνέπεια, η ενσωμάτωση των διατάξεων μιας Οδηγίας στο εθνικό δίκαιο δεν εγγυάται αυτομάτως την εναρμόνιση των λογιστικών προτύπων καθώς αυτή προϋποθέτει επιπλέον και την ταυτόσημη ερμηνεία τους.

3.2 Παρόν και μέλλον των λογιστικών προτύπων⁷

«Ας ενισχύσουμε την οικονομία μας»

Φρίτς Μπόλκενστάϊν

Κάποιες επιχειρήσεις αποδεικνύεται ότι χρησιμοποίησαν τη δύναμη που διέθεταν για να βελτιώσουν την εικόνα των ισολογισμών τους και να αποτρέψουν περαιτέρω συρρίκνωση της κεφαλαιοποίησης τους.

Αφορμή για τις αποκαλύψεις των σχετικών πρακτικών αποτέλεσε το σκάνδαλο της Enron, το οποίο προκάλεσε μια ευρύτατη κρίση αξιοπιστίας στην Επιχειρηματική Αμερική, γνωστή με το χαρακτηριστικό «Ενρονίτιδα». Μαζί πληγώθηκαν όμως το λογιστικό και το εποπτικό σύστημα της χώρας.

Εντούτοις, η αμερικανική κυβέρνηση επιμένει στις λεγόμενες Γενικώς Αποδεκτές Λογιστικές Αρχές (Generally Accepted Accounting Principles, ή G. A. A. P. εν συντομία) που χρησιμοποιεί.

⁷ ©1999-2001 Δημοσιογραφικός Οργανισμός Λαμπράκη Α.Ε., www.in.gr, Δ. Λ. Π.

Μετά και την πτώχευση της World Com καταβάλλονται προσπάθειες να θωρακιστεί το όλο σύστημα, με αύξηση των ποινών για τους παραβάτες και την υιοθέτηση επιμέρους βελτιώσεων. Ήδη το Κογκρέσο επεξεργάζεται σχετικές προτάσεις του δημοκρατικού γερουσιαστή Πολ Σαρμπάνη.

Στην άλλη πλευρά του Ατλαντικού, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σκοπεύει να δημιουργήσει τις απαραίτητες θεσμικές δικλίδες στο σύστημα επιχειρηματικής εποπτείας, ώστε να αποτρέψει πιθανό ξέσπασμα... Ενρονίτιδας στη Γηραιά Ήπειρο.

Καθώς οι εθνικές αγορές ανοίγουν ολοένα και περισσότερο στο παγκόσμιο περιβάλλον, καθίσταται πιθανότερη η υιοθέτηση ενός κοινού λογιστικού συστήματος. Τόσο η Ε. Ε. όσο και οι Η. Π. Α. δεν κρύβουν τη φιλοδοξία τους να δημιουργήσουν αυτό το πρότυπο σύστημα, με αποτέλεσμα το ξέσπασμα ενός ιδιότυπου «πολέμου της λογιστικής αυθεντίας». ⁸

Στο πλαίσιο της διαμάχης δεν λείπουν οι εκατέρωθεν βολές. Οι Ηνωμένες Πολιτείες υποστηρίζουν ότι το πρόβλημα έγκειται στις μετοχές ευρωπαϊκών εταιριών που διακινούνται στη Γουόλ Στρίτ και είναι υποχρεωμένες να υιοθετήσουν τα G. A. A. P. Οι Βρυξέλλες, από την άλλη πλευρά, εκφράζουν την αντίθεσή τους στην επέκταση της ισχύος των αποφάσεων του Κογκρέσου πέρα από τις Η. Π. Α.

Η Ελλάδα, ως μέλος της Ε. Ε. , είναι υποχρεωμένη να εγκαταλείψει τα ελληνικά και να υιοθετήσει τα Δ.Λ.Π. . Σύμφωνα με το νόμο 2992/2002⁹, οι εισηγμένες θα εφαρμόσουν τα IAS από τις αρχές του 2003. Έτσι, η πρώτη εμφάνιση λογιστικών καταστάσεων με βάση τα πρότυπα αυτά θα γίνει με τον ισολογισμό της χρήσης 2003. Για λόγους

⁸ Φρίτζ Μπόλκενστάϊν, *Επίτροπος της Ε. Ε. για θέματα Εσωτερικής Αγοράς*.

⁹ Βλέπε παράρτημα...

συγκρισιμότητας, θα δημοσιευτούν επίσης οι ισολογισμοί του 2003 και 2002 με τα σημερινά πρότυπα. Όλες οι υπόλοιπες ελληνικές επιχειρήσεις θα εφαρμόσουν υποχρεωτικά τα Δ. Λ. Π. μέχρι τις 31/12/2005.

3.3 Η Ένωση και τα Δ.Λ.Π.

Η επιτροπή Δ.Λ.Π. έχει βασικά ασχοληθεί με το αντικείμενο του ονόματός της, αλλά επίσης κατέγραψε τις απαιτήσεις που αντιμετωπίζουν οι εισηγμένες για την παροχή και υποβολή πάσης φύσεως στοιχείων προς διάφορους αποδέκτες. Όπως η επιτροπή κανονισμών σχεδιάζει την μελέτη της απλούστευσης και κωδικοποίησης των κανονισμών, έτσι και η επιτροπή Δ. Λ. Π. στοχεύει να προτείνει κάτι ανάλογο σχετικά με τα παρεχόμενα στοιχεία που ζητά η κάθε αρχή από τις εταιρίες μας. Όσα ακολουθούν είναι ο συγκερασμός των απόψεων της επιτροπής, στην οποία ανήκει και η πατρότητα.

Λογιστικά θέματα:

Οι κυριότερες αναπροσαρμογές που θα προκύψουν από την εφαρμογή των Δ.Λ.Π. εκτιμούνται ότι θα είναι:

- Αποτίμηση συμμετοχών και χρεογράφων καθώς και παραγώγων. Σύμφωνα με τα Δ.Λ.Π. πρέπει να γίνει διαχωρισμός του χαρτοφυλακίου σε τρεις (3) κατηγορίες, συναλλαγών, επενδυτικό και διαθέσιμο προς πώληση, ο οποίος πρέπει να εφαρμόζεται πάγια. Είναι σημαντικό ότι ενώ οι τυχόν υποαξίες / υπεραξίες του χαρτοφυλακίου συναλλαγών εμφανίζονται στα αποτελέσματα οι αντίστοιχες των άλλων δύο χαρτοφυλακίων δύναται να εμφανιστούν στα ίδια κεφάλαια χωρίς να περάσουν από τα αποτελέσματα. Επίσης οι συμβάσεις επι παραγώγων πρέπει να περιέχονται στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών και συνεπώς το αποτέλεσμα της αποτίμησής τους πρέπει να εμφανίζεται στα αποτελέσματα της κάθε χρήσης.

- Ο υπολογισμός της υποχρέωσης για το κόστος της εφάπαξ αποζημίωσης λόγω απόλυσης του προσωπικού που προκύπτει από τον Ν2112 καθώς και από άλλα υποχρεωτικά προγράμματα, ο οποίος θα πρέπει να γίνει με αναλογιστική μελέτη, αρχικά και κάθε φορά που υπάρχει σημαντική μεταβολή ή τουλάχιστον κάθε τρία (3) χρόνια.
- Οι εταιρίες έχουν τη δυνατότητα της επιλογής μεταξύ του ιστορικού κόστους και τις τρέχουσες αξίες (του λεγόμενου fair value) για την αποτίμηση των περιουσιακών τους στοιχείων. Πρέπει να εξηγήσουμε ότι το ιστορικό κόστος για τα Δ.Λ.Π. είναι η τιμή κτήσεως χωρίς καμία αναπροσαρμογή. Σε περίπτωση που η κάθε εταιρεία επιλέξει την εμφάνιση των παγίων σε τρέχουσες αξίες αυτά θα πρέπει να αποτιμηθούν ώστε να εμφανιστούν στην αποτιμημένη αξία τους στους ισολογισμούς και επίσης κάθε τρία (3) χρόνια πρέπει η αξία τους να επανεκτιμηθεί.

Από την ημερίδα για τα Δ. Λ. Π. του Χ.Α.Α. της 8/03/2002 προέκυψαν και αρκετά πρόσθετα στοιχεία που θα έπρεπε να περιληφθούν στην παρουσίασή μας:

✘ Όπως προκύπτει από τα Δ. Λ. Π. για την αποτίμησή των παγίων τους οι εταιρείες δεν είναι υποχρεωμένες να χρησιμοποιούν εξωτερικούς εκτιμητές παρά μόνο ικανούς επαγγελματίες, όποιοι και αν είναι αυτοί. Κάθε εταιρία γνωρίζει καλύτερα από κάθε άλλο την αξία των μηχανημάτων, των βιομηχανοστασίων, και του λοιπού εξοπλισμού που καλύπτει μύρια όσα αντικείμενα και μπορεί να δεχθεί να μην ισχύσει αυτός ο κανόνας. Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι τα Δ. Λ. Π. δεν μπορούν να αλλοιώνονται κατά βούληση, γιατί τότε δεν θα είναι Δ. Λ. Π. !

✘ Τα Σώμα Ορκωτών Εκτιμητών, κατά ανεπίσημες πληροφορίες έχει ζητήσει την μείωση του τιμοκαταλόγου που υφίσταται. Εάν μια εταιρία προσφύγει στις υπηρεσίες του ΣΟΕ θα πρέπει ο τιμοκατάλογός των να μειωθεί δραστικά και θα πρέπει κυρίως να αλλάξει η βάση

υπολογισμού, να γίνει δηλαδή βάσει του είδους του εκτιμώμενου αντικειμένου, και όχι με ποσοστό επί της αξίας, για ευνόητους λόγους.

✘ Επίσης ιδιαίτερα σημαντικές θα είναι οι επιπτώσεις στα ίδια κεφάλαια καθώς και στο ύψος και την εμφάνιση των αποτελεσμάτων των εταιριών από την εφαρμογή των Δ. Λ. Π. που αφορούν χρηματοδοτικές μισθώσεις, έξοδα ερευνών και ανάπτυξης, κατασκευαστικά συμβόλαια καθώς και η εφαρμογή των προτύπων σε θέματα εξαγορών και συγχωνεύσεων εταιριών.

□ **Καταστάσεις ταμιακών ροών σύμφωνα με τα Δ. Λ. Π.**

Η σύνταξή τους είναι υποχρεωτική και πρέπει να είναι έτοιμες το 2003. Αυτό όμως είναι πολύ δύσκολο ως αδύνατο και προβλέπεται οι εταιρίες να είναι έτοιμες το 2004 διότι απαιτούνται υπόλοιπα έναρξης από την 1. 1. 2003. Σε περίπτωση που οι εταιρίες δεν δημοσιεύσουν καθόλου ή δεν έχουν συγκριτικά στοιχεία στις οικονομικές καταστάσεις το 2003 για τις χρηματαγορές τότε θα υπάρξει ανάλογη σημείωση στο πιστοποιητικό από τους ελεγκτές.

□ **Οικονομικές καταστάσεις εταιριών μη εισηγμένων**

Τι θα γίνει με την ενοποίηση των στοιχείων τους στις εισηγμένες μητρικές ; Τα στοιχεία τους πρέπει να μετατραπούν σε Δ. Λ. Π. ώστε να είναι εφικτή η ενοποίηση τους.

□ **Τα Δ. Λ. Π. και το λογιστικό σχέδιο.**

Τι θα γίνει με το Λογιστικό σχέδιο; Πρέπει να αποκτήσουμε νέους κωδικούς, υπάρχει ειδικό Λογιστικό σχέδιο για Δ. Λ. Π. ; Αυτό σήμερα δεν υπάρχει, και είναι βέβαιο ότι ούτε θα υπάρξει στο μέλλον. Απλώς πρέπει να φροντίσει η κάθε εταιρεία να προσαρμόσει το δικό της λογιστικό σχέδιο σε συνεργασία ίσως με τον ελεγκτή της ή με άλλους συμβούλους ώστε να δύναται να παράγει εύκολα και σωστά τα Δ. Λ. Π.

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

- Τα Δ. Λ. Π. και ο Κώδικας Βιβλίων και Στοιχείων (ΚΒΣ) είναι δύο έννοιες μη συμβατές. Μερικοί πιστεύουν ότι πρέπει να καταργηθεί ο ΚΒΣ. Όπως έχουν σήμερα τα πράγματα η εφορία δικαιούται να διενεργεί φορολογικούς ελέγχους μετά από μια δεκαετία, αμφισβητώντας ότι δεν της αρέσει. Ο προταθείς νόμος αναφέρει ότι οι εταιρείες που εφαρμόζουν τα Δ.Λ.Π. προσαρμόζουν το Λογιστικό αποτέλεσμα κλπ (ιδέ Άρθρο 1παρ. 4). Δεν περιέχεται μνεία κατάργησης του ΚΒΣ για τις εταιρείες που εφαρμόζουν τα Δ.Λ.Π. . Άρα η εφορία θα αξιώνει την τήρηση του ΚΒΣ. Επι πλέον εάν η εφορία διαφωνήσει για την προσαρμογή των Δ.Λ.Π. που θα κάνουν οι εταιρείες στις φορολογικές δηλώσεις των, τότε οι λογιστικές διαφορές θα «καπελώνονται»και από τις διαφωνίες προσαρμογής των Δ.Λ.Π. !

ΚΟΣΤΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Το κόστος προετοιμασίας αλλά και τήρησης των Δ. Λ. Π. , είναι ιδιαίτερα σημαντικό και κανείς δεν δοκίμασε να το υπολογίσει. Πάντως στο νομοσχέδιο προβλέπεται ότι για το κόστος εφαρμογής των Δ.Λ.Π. μπορεί να σχηματιστεί αφορολόγητο αποθεματικό. Αυτό είναι ένα φορολογικό όφελος και ελπίζεται πως θα βοηθήσει κάπως τις εταιρείες.

ΜΕΡΟΣ 4^ο

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΑ Δ. Λ. Π.

4.1 Το παρασκήνιο των προτύπων¹⁰

Trustees

- Είναι η Διοικούσα Επιτροπή
- Ελέγχουν το Σώμα Διεθνών Λογιστικών Προτύπων
- Προετοιμάζει τον προϋπολογισμό και τον εγκρίνει
- Αντλεί πόρους
- Έχει την εξουσία να αλλάζει το Καταστατικό

*International
Accounting
Standard
Board*

- Δεν υπάρχει κάποια διοικούσα ομάδα
- Ακολουθείται συγκεκριμένη διαδικασία
- Η διαδικασία είναι δημοκρατική

*Standard
Advisor
Council*

- Ασχολείται με το ποια θέματα ενδιαφέρουν την αγορά, ποια ζητήματα είναι σημαντικά και πρέπει να επιλυθούν.
- Βοηθά το I.A.S. B. , να δημιουργεί και να θέτει την agenda.
- Παρέχει πληροφορίες στο I.A.S.B. και στους Trustees.

¹⁰ Σημειώσεις: Γκίκας Δημήτριος *Αντιπρόεδρος-Καθηγητής ΑΣΟΕΕ*, Τμήματος Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής.

4.2 Τα Δ. Λ. Π.

Τα Διεθνή Πρότυπα για τη Λογιστική (International Accounting Standards – IASs) εκπονήθηκαν στα πλαίσια της IASC ξεκινώντας το 1974. Μέχρι το 2001 είχαν καταρτιστεί συνολικά 41 πρότυπα στον τομέα της λογιστικής. Σκοπός τους όπως επισημάναμε και παραπάνω είναι να θέσουν τις βάσεις για ομοιόμορφη κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων σε διεθνές επίπεδο. Ενδεικτικά είναι τα εξής ισχύοντα¹¹:

Δ.Λ.Π. 1 → ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

(Πρώτη εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων ως Βασική Λογιστική Αρχή – Συνέπεια – Εναλλακτικές Μέθοδοι)

Δ.Λ.Π. 2 → ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ (Συνέπεια – Κεφαλαιοποίηση Δανειακού Κόστους)

Δ.Λ.Π. 7 → ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

Δ.Λ.Π. 8 → ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΕΡΙΟΔΟΥ, ΘΕΜΕΛΙΩΔΗ ΣΦΑΛΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΙΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ (Βλ. σχολιασμό Δ.Λ.Π. 1)

Δ.Λ.Π. 10 → ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ ΤΗΣ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ.

Δ.Λ.Π. 11 → ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΕΡΓΩΝ

Δ.Λ.Π. 12 → ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ (Φόροι Εισοδήματος – Μεταβολές στο Φορολογικό Καθεστώς μιας επιχείρησης ή των Μετόχων της – Ανάκτηση Αναπροσαρμοσμένων μη Αποσβέσιμων Περιουσιακών Στοιχείων)

Δ.Λ.Π. 14 → ΠΑΡΟΧΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΑΝΑ ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ.

¹¹ Σ. Ο. Ε. Λ., *Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και Διερμηνείες*, Δρ. Νικόλαος Γ. Πρωτοψάλτης – Παναγιώτης Κ. Βρουστούρης, Αθήνα 2002.

Δ.Λ.Π. 15 → ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΦΑΝΕΡΩΝΟΥΝ ΤΙΣ ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΤΩΝ ΤΙΜΩΝ.

Δ.Λ.Π. 16 → ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ (Ενσώματες Ακίνητοποιήσεις – Αποζημίωση για την Απομείωση ή Ζημιά Στοιχείων – Έξοδα Σημαντικής Επιθεώρησης ή Γενικών Επισκευών)

Δ.Λ.Π. 17 → ΜΙΣΘΩΣΕΙΣ (Λειτουργικές Μισθώσεις – Κίνητρα)

Δ.Λ.Π. 18 → ΈΞΟΔΑ

Δ.Λ.Π. 19 → ΠΑΡΟΧΕΣ ΣΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Δ.Λ.Π. 20 → ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΤΩΝ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ (Κρατική Υποστήριξη – Καμία ειδική σχέση με Επιχειρηματικές Δραστηριότητες)

Δ.Λ.Π. 21 → ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΣΤΙΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ (Συνάλλαγμα – Κεφαλαιοποίηση Ζημιών που προέρχονται από σοβαρές Υποτιμήσεις του Νομίσματος – Τηρούμενο νόμισμα – Αποτίμηση και Παρουσίαση Οικονομικών Καταστάσεων σύμφωνα με τα Δ.Λ.Π. 21 και 29 – Εισαγωγή του Ευρώ)

Δ.Λ.Π. 22 → ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (Ενοποιήσεις επιχειρήσεων - Μεταγενέστερη αναπροσαρμογή Πραγματικών Αξιών και Υπεραξίας αρχικώς καταχωρηθέντων – Ταξινόμηση είτε ως αγορές είτε ως Συνενώσεις Δικαιωμάτων)

Δ.Λ.Π. 23 → ΚΟΣΤΟΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΥ (Συνέπεια – Κεφαλαιοποίηση Δανειακού Κόστους)

Δ.Λ.Π. 24 → ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΥΝΔΕΟΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ

Δ.Λ.Π. 26 → ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΣΕ ΥΠΕΡΠΛΗΘΩΡΙΣΤΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΕΣ

Δ.Λ.Π. 27 → ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΤΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΣΕ ΘΥΓΑΤΡΙΚΗ (Ενοποίηση- Ειδικού Σκοπού Οικονομικές μονάδες)

- Δ.Α.Π. 28** → ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΣΕ ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ (Απάλειψη μη πραγματοποιηθέντων Κερδών και Ζημιών από Συναλλαγές με Συγγενείς εταιρείες - Λογιστική μέθοδος Καθαρής Θέσης – Καταχώρηση Ζημιών)
- Δ.Α.Π. 29** → ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΣΕ ΥΠΕΡΠΛΗΘΩΡΙΣΤΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΕΣ
- Δ.Α.Π. 30** → ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΜΕ ΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΝΑΦΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ
- Δ.Α.Π. 31** → ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΣΕ ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΕΣ (Από κοινού ελεγχόμενες Οικονομικές μονάδες – Μη νομισματικές Συνεισφορές από Κοινοπρακτούντες)
- Δ.Α.Π. 32** → ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ (Ταξινόμηση Χρηματοπιστωτικών Μέσων - Προβλέψεις Ενδεχόμενου Διακανονισμού – Μετοχικό Κεφάλαιο – Επαναπόκτηση Ιδίων Μετοχών – Καθαρή θέση – Δαπάνες μιας Συναλλαγής Καθαρής Θέσης)
- Δ.Α.Π. 33** → ΚΕΡΔΗ ΑΝΑ ΜΕΤΟΧΗ (Χρηματοπιστωτικά Μέσα και Άλλες Συμβάσεις που μπορεί να Διακανονισθούν σε Μετοχές)
- Δ.Α.Π. 34** → ΕΝΔΙΑΜΕΣΕΣ (ΣΥΝΟΠΤΙΚΕΣ) ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
- Δ.Α.Π. 35** → ΠΑΥΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ
- Δ.Α.Π. 36** → ΑΠΑΞΙΩΣΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ
- Δ.Α.Π. 37** → ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ, ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ
- Δ.Α.Π. 38** → ΑΪΛΑ ΠΑΓΙΑ – ΕΞΟΔΑ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ (Δαπάνες Τροποποίησης Υπάρχοντος Λογισμικού)

Δ.Λ.Π. 39 → ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ:
ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗΣ

Δ.Λ.Π. 40 → ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΑΚΙΝΗΤΑ

Δ.Λ.Π. 41 → ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΙΣ

- (*) **Δ.Λ.Π. 3** – ΥΠΕΡΚΑΛΥΦΘΗΚΕ ΑΠΟ ΤΑ Δ.Λ.Π. 27 κ' 28
- (*) **Δ.Λ.Π. 4** – ΥΠΕΡΚΑΛΥΦΘΗΚΕ ΑΠΟ ΤΑ Δ.Λ.Π. 16, 22 και 38
- (*) **Δ.Λ.Π. 5** – ΥΠΕΡΚΑΛΥΦΘΗΚΕ ΑΠΟ ΤΟ Δ.Λ.Π. 1
- (*) **Δ.Λ.Π. 6** – ΥΠΕΡΚΑΛΥΦΘΗΚΕ ΑΠΟ ΤΟ Δ.Λ.Π. 15
- (*) **Δ.Λ.Π. 9** – ΥΠΕΡΚΑΛΥΦΘΗΚΕ ΑΠΟ ΤΟ Δ.Λ.Π. 38
- (*) **Δ.Λ.Π. 13** – ΥΠΕΡΚΑΛΥΦΘΗΚΕ ΑΠΟ ΤΟ Δ.Λ.Π. 1
- (*) **Δ.Λ.Π. 25** – ΥΠΕΡΚΑΛΥΦΘΗΚΕ ΑΠΟ ΤΟ Δ.Λ.Π. 39 κ' 40

Τα σημαντικότερα από αυτά αφορούν την παρουσίαση οικονομικών καταστάσεων (IAS 1), τις ενοικιάσεις (IAS 17), τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ομίλων εταιριών (IAS 27), τις οικονομικές εκθέσεις σε τράπεζες και joint ventures (IAS 30 και 31), τις βλάβες περιουσιακών στοιχείων (IAS 36), τα άυλα περιουσιακά στοιχεία (IAS 38).

Ας ασχοληθούμε λοιπόν εκτενέστερα με τα παραπάνω πρότυπα.

4.3 IAS 1, 17, 27, 30, 31, 36, 38.¹²

4.3.1 Δ.Λ.Π. 1

Το Δ. Λ. Π. Νο 1 έχει ως σκοπό τον καθορισμό του πλαισίου σύνταξης των κοινών Οικονομικών Καταστάσεων – όχι των κλαδικών. Επίσης έχει ως σκοπό τον καθορισμό των ελάχιστων απαιτήσεων ως προς τη δομή και το περιεχόμενο των Οικονομικών Καταστάσεων.

¹² Σ. Ο. Ε. Λ., *Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και Διερμηνείες*, Δρ. Νικόλαος Γ. Πρωτοψάλτης – Παναγιώτης Κ. Βρουστούρης, Αθήνα 2002.σελ.53,237,361,391,455,477.

Ως προς τη δομή, αυτό που προσέχει κανείς εξετάζοντας τις αριθμητικές καταστάσεις (Ισολογισμό, Λογαριασμό Αποτελεσμάτων Χρήσης κ. λ. π.), είναι η πολύ περιεκτική δομή των καταστάσεων. Ενδεικτικό είναι ότι ο Ισολογισμός χωράει άνετα σε κοινή σελίδα A4 σε σύγκριση με τους Ισολογισμούς που δημοσιεύονται από τις ελληνικές επιχειρήσεις όπου καλύπτουν όπου καλύπτουν το μεγαλύτερο μέρος μιας σελίδας σε μια εφημερίδα. Ο λόγος για την περιληπτική μορφή των Οικονομικών καταστάσεων είναι ότι όλη η ουσιαστική πληροφόρηση περιλαμβάνεται σε μεγάλη λεπτομέρεια στις γνωστοποιήσεις που είναι μέρος του Προσαρτήματος.

Σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 1 οι Οικονομικές καταστάσεις απαρτίζονται από τις εξής επιμέρους καταστάσεις:

- **Ισολογισμός**
- **Κατάσταση Αποτελεσμάτων**
- **Κατάσταση ταμειακών ροών**
- **Κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων**
- **Λογιστικοί μέθοδοι και επεξηγηματικές σημειώσεις (Προσάρτημα)**

Όπως διαπιστώνουμε, η Κατάσταση Διανομή Κερδών που απαιτείται από την ελληνική νομοθεσία δεν υπάρχει. Τα στοιχεία που συνήθως περιλαμβάνονται μέσα στην κατάσταση Διανομής Κερδών είναι τρία:

- **Το έξοδο για το φόρο Εισοδήματος**
- **Η μεταφορά κερδών σε ειδικά αποθεματικά**
- **Η πρόταση για μέρισμα**

Ως προς το έξοδο για το φόρο εισοδήματος, μεταφέρεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Το κέρδος της χρονιάς μετά από φόρο μεταφέρεται στο αποθεματικό – κέρδος είς νέον – και εάν υπάρχουν

μεταγενέστερες μεταφορές σε άλλα αποθεματικά η παρουσίαση των μεταφορών αυτών γίνεται μέσα από την κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων.

Ως προς την πρόβλεψη για το μέρισμα που προτείνει το Διοικητικό Συμβούλιο, αυτό δεν λογιστικοποιείται σύμφωνα με τα Δ.Λ.Π. , παρά μόνο όταν έχει εγκριθεί από τη Γενική Συνέλευση. Και πάλι το ποσό του μερίσματος καταγράφεται ως μεταβολή στην κατάσταση μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων.

Η κατάσταση Αποτελεσμάτων μπορεί να παρουσιαστεί με δύο τρόπους ως προς τα έξοδα. Κατ' επιλογήν της επιχείρησης μπορούν τα έξοδα να παρουσιαστούν κατά λειτουργία (π. χ. ξεκινώντας με **κόστος πωληθέντων**) ή κατά είδος.

Η κατάσταση ταμειακών ροών δεν απαιτείται από την Ελληνική εμπορική νομοθεσία. Όμως δεν είναι κάτι καινούριο, διότι εδώ και λίγα χρόνια η σύνταξη μιας τέτοιας κατάστασης ήταν υποχρεωτική για τις εισηγμένες επιχειρήσεις κατόπιν απαίτησης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Επειδή οι Καταστάσεις Ταμειακών Ροών καλύπτονται από ειδικό Δ.Λ.Π. , περαιτέρω σχόλια θα γίνουν όταν εξετασθεί το Δ.Λ.Π. αυτό.

Για τη σύνταξη της κατάστασης Μεταβολών Ιδίων κεφαλαίων επίσης υπάρχουν δύο εναλλακτικοί τρόποι. Ο ένας τρόπος απαιτεί τη σύνταξη ενός αναλυτικού πίνακα που θα δείχνει την κίνηση σε κάθε λογαριασμό που περιλαμβάνεται στην κατηγορία των ιδίων κεφαλαίων. Εάν οι κινήσεις είναι λίγες, η εναλλακτική λύση είναι ένας πιο συνοπτικός πίνακας. Και στις δύο περιπτώσεις το Προσάρτημα θα περιλαμβάνει μια πλήρη εξήγηση για κάθε κίνηση που έλαβε μέρος στους λογαριασμούς αυτούς.

Οι βασικές αρχές για τη σύνταξη των Οικονομικών καταστάσεων με βάση το Δ.Λ.Π. 1 δεν διαφέρουν ουσιαστικά από αυτά που

περιλαμβάνονται στην ελληνική νομοθεσία και που είναι σύνομα με τις απαιτήσεις των σχετικών οδηγιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Θα πρέπει να τονίσουμε όμως, για ακόμη μια φορά, την ουσιαστική αλλαγή στη δομή του Προσαρτήματος. Έχουμε συνηθίσει το Προσάρτημα να έχει τη μορφή ερωτηματολογίου όπου τα περισσότερα ερωτήματα δεν έχουν καμία σχέση με τη συγκεκριμένη επιχείρηση. Το Προσάρτημα σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. είναι ο φορέας όλων των ουσιαστικών πληροφοριών που απαιτούνται από τα Δ.Λ.Π. και συνεπώς η ανάγνωση των αριθμητικών καταστάσεων χωρίς την ταυτόχρονη αναφορά στο Προσάρτημα δεν έχει νόημα.

4.3.2 Δ. Λ. Π. 7

Όπως αναφέραμε στο προηγούμενο κεφάλαιο μία από τις καταστάσεις που περιλαμβάνονται στις Οικονομικές Καταστάσεις που απαιτούνται από τα Δ. Λ. Π. είναι η κατάσταση Ταμειακών Ροών.

Σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 7 η κατάσταση Ταμειακών Ροών θα πρέπει να περιλαμβάνει τρεις ενότητες που αντιστοιχούν στα τρία είδη δραστηριοτήτων μιας επιχείρησης. Αυτά τα τρία είδη είναι οι επιχειρηματικές, οι επενδυτικές και οι χρηματοοικονομικές δραστηριότητες.

Το πρότυπο επιτρέπει δύο εναλλακτικές μεθόδους για την κατάρτιση της κατάστασης. Οι δύο αυτές μέθοδοι ονομάζονται «Άμεση και Έμμεση».

Η ουσιαστική διαφορά μεταξύ των δύο μεθόδων είναι ότι ενώ με την άμεση μέθοδο απαιτείται μια λεπτομερής ανάλυση των ταμειακών ροών που προκύπτουν μέσα από τους διάφορους επιμέρους λογαριασμούς αποτελεσμάτων (πωλήσεις, αγορές κλπ), η έμμεση μέθοδος ξεκινάει την ανάλυση των ταμειακών ροών από το καθαρό κέρδος της επιχείρησης αφού αφαιρεθούν έξοδα ή έσοδα που δεν αντιπροσωπεύουν ταμειακές ροές. (π. χ. αποσβέσεις, προβλέψεις κ. λ. π.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς απαιτεί η σύνταξη της κατάστασης Ταμειακών ροών να γίνεται με την άμεση μέθοδο. Όμως, τα έντυπα που πρέπει να συμπληρωθούν για να υποβληθούν στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς είναι πολύ πιο λεπτομερή από τις καταστάσεις Ταμειακών ροών που θα δημοσιευθούν με βάση το Δ.Λ.Π. . Για παράδειγμα, για να παρουσιαστούν οι ταμειακές ροές από εισπράξεις από πελάτες, ο υπολογισμός είναι ο εξής: ΠΩΛΗΣΕΙΣ μείον ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΠΕΛΑΤΩΝ ΑΡΧΗΣ ΧΡΗΣΕΩΣ. Ενώ με τα Δ.Λ.Π. χρειάζεται να εμφανίσουμε στην κατάσταση μόνο το τελικό ποσό του παραπάνω υπολογισμού, στις καταστάσεις για την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς χρειάζεται να παρουσιάσουμε όλα τα επιμέρους κονδύλια του υπολογισμού.

4.3.3 Δ. Λ. Π. 2

Η Φιλοσοφία του Δ. Λ. Π. για τα αποθέματα δεν διαφέρει ουσιαστικά από αυτήν της ελληνικής εμπορικής νομοθεσίας. Όμως, υπάρχουν ορισμένες σημαντικές διαφορές στις λεπτομέρειες.

Σύμφωνα με τον Ν. 2190/1920, τα αποθέματα αποτιμώνται στην χαμηλότερη τιμή μεταξύ αξίας κτήσεως (είτε αγοράς είτε παραγωγής), της τρέχουσας τιμής και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας.

Ως προς την τιμή κτήσεως (κόστος) το Δ.Λ.Π. προβλέπει ότι το κόστος θα πρέπει να περιλαμβάνει όλες τις δαπάνες αγοράς, το κόστος μετατροπής και τις άλλες δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν για να φτάσουν τα αποθέματα στην παρούσα θέση και κατάσταση. Η έννοια αυτή του κόστους είναι λίγο πιο ευρεία από αυτήν που εφαρμόζουμε στην Ελλάδα και επιτρέπει έξοδα όπως τόκους δανείων να συμπεριληφθούν εφόσον συντρέχουν ορισμένες προϋποθέσεις. Όσον αφορά τώρα για την αποτίμηση των αποθεμάτων (που δεν έχουν

πωληθεί) στον Ισολογισμό θα χρησιμοποιείται η μέθοδος FIFO και ΌΧΙ η LIFO αφού θα καταργηθεί με την ισχύ του Δ.Λ.Π. 2.

4.3.4 Δ.Λ.Π. 14

Η Παροχή πληροφοριών ανά τομέα είναι από τις ουσιαστικότερες διαφορές μεταξύ των Δ.Λ.Π. και της Ελληνικής Νομοθεσίας, κυρίως επειδή η άντληση των απαιτούμενων στοιχείων χρειάζεται μία δομή του λογιστικού σχεδίου της επιχείρησης που συνήθως δεν υπάρχει στις Ελληνικές επιχειρήσεις.

Για την εφαρμογή του Δ.Λ.Π. 14, η λογιστική παρακολούθηση της επιχείρησης αναλύεται κατά γεωγραφικό και επιχειρησιακό τομέα. Για κάθε τομέα που αντιπροσωπεύει τουλάχιστον 10% του συνόλου, απαιτείται χωριστή παρακολούθηση και όλοι οι τομείς παρακολουθούνται χωριστά, πρέπει στο σύνολό τους, να αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 75% των συνολικών εσόδων της εταιρείας. Ανάλογα με το πώς η Διοίκηση διοικεί την επιχείρηση (κατά γεωγραφικό τομέα ή κατά επιχειρηματικό τομέα), προσδιορίζεται η μία κατηγορία ως κύρια και η άλλη ως δευτερεύουσα. Για κάθε τομέα που ανήκει στην κύρια κατηγορία θα πρέπει να παρουσιάζονται στο Προσάρτημα τα αποτελέσματα και τα κυριότερα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού. Αντίστοιχα στοιχεία, σε λιγότερη ανάλυση, απαιτούνται για τους τομείς της δευτερεύουσας κατηγορίας.

4.3.5 Δ.Λ.Π. 16

Σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 16, η αρχική καταχώρηση ενός ενσώματου πάγιου περιουσιακού στοιχείου, γίνεται με βάση το κόστος κτήσης του όπως απαιτείται και από την Ελληνική νομοθεσία. Οι αποσβέσεις στα πάγια στοιχεία πραγματοποιούνται με συντελεστές αποσβέσεων που ανταποκρίνονται στην πραγματική κατανομή του αρχικού κόστους του

στοιχείου κατά την ωφέλιμη ζωή του. Συνεπώς, για κάθε πάγιο στοιχείο θα πρέπει να προσδιοριστεί τόσο η ωφέλιμη ζωή όσο και η μέθοδος απόσβεσης (σταθερή, φθίνουσα κλπ).

Ακόμα το Δ.Λ.Π. 16 επιτρέπει και εναλλακτική μέθοδο για την παρουσίαση των πάγιων στοιχείων στις Οικονομικές Καταστάσεις. Επιτρέπει δηλαδή την αναπροσαρμογή της αξίας των παγίων στοιχείων ώστε να παρουσιάζονται με τις πραγματικές τους αξίες. Οι αναπροσαρμογές αυτές γίνονται με βάση εκτιμήσεις από επαγγελματικές εκτιμητές. Σημειώνεται ότι η εφαρμογή της εναλλακτικής μεθόδου δεν μπορεί να γίνει επιλεκτικά και αναπροσαρμόζεται ολόκληρη η κατηγορία παγίων. Το πλεόνασμα που προκύπτει από την αναπροσαρμογή πιστώνεται σε ειδικό αποθεματικό στα Ίδια Κεφάλαια. Στην περίπτωση που προκύψει μείωση της αξίας του παγίου στοιχείου από την αναπροσαρμογή, η διαφορά χρεώνεται στα αποτελέσματα της χρήσης εκτός εάν υπάρχει προηγούμενη θετική αναπροσαρμογή του Ίδιου στοιχείου και αχρησιμοποίητο το υπόλοιπο στο ειδικό αποθεματικό. Και η ελληνική νομοθεσία προβλέπει την τακτική αναπροσαρμογή των λογιστικών αξιών των ακινήτων. Όμως, οι αναπροσαρμογές αυτές γίνονται με βάση προκαθορισμένους συντελεστές και συνεπώς δεν οδηγούν σε αξίες που αντανakλούν την πραγματική αξία των ακινήτων. Τέτοιες αναπροσαρμογές δεν είναι αποδεκτές από τα Δ.Λ.Π. και αγνοούνται.

4.3.6 Δ.Λ.Π 17

Σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 17, υπάρχουν δύο είδη μισθώσεις, οι χρηματοδοτικές και οι λειτουργικές. Η καθεμία λογιστικοποιείται με εντελώς διαφορετικό τρόπο τόσο στα βιβλία του εκμισθωτή όσο και σε αυτά του μισθωτή.

Εάν μία μίσθωση είναι χρηματοδοτική, εξαρτάται από την ουσία της συναλλαγής παρά τον τύπο της σύμβασης. Για να χαρακτηριστεί μία μίσθωση χρηματοδοτική πρέπει να υπάρχουν οι εξής προϋποθέσεις:

A) Η μίσθωση μεταβιβάζει την κυριότητα του περιουσιακού στοιχείου στον μισθωτή μέχρι τη λήξη της μίσθωσης

B) Ο μισθωτής έχει το δικαίωμα αγοράς του περιουσιακού στοιχείου σε τιμή που αναμένεται να είναι επαρκώς χαμηλότερη από την πραγματική αξία κατά την ημερομηνία που θα ασκήσει το δικαίωμα και συνεπώς θεωρείται εξ αρχής βέβαιο ότι το δικαίωμα θα ασκηθεί.

Γ) Η διάρκεια της μίσθωσης καλύπτει το μεγαλύτερο μέρος της οικονομικής ζωής του περιουσιακού στοιχείου.

Στα βιβλία του μισθωτή η χρηματοδοτική μίσθωση καταχωρείται ως περιουσιακό στοιχείο και ως υποχρέωση. Το ποσό που καταχωρείται είναι η χαμηλότερη μεταξύ της πραγματικής αξίας της μισθωμένης ιδιοκτησίας και της παρούσας αξίας των ελάχιστων μισθωμάτων. Η παρούσα αξία των ελάχιστων μισθωμάτων περιλαμβάνει και το ποσό που θα πληρώσει ο μισθωτής όταν ασκήσει το δικαίωμα αγοράς. Η χρηματοδοτική μίσθωση συνεπάγεται για κάθε χρήση μία δαπάνη απόσβεσης του μισθωμένου στοιχείου καθώς και ένα χρηματοδοτικό βάρος. Η μέθοδος απόσβεσης πρέπει να είναι όμοια με τη μέθοδο που ακολουθεί η επιχείρηση για να αποσβέσει τα άλλα παρόμοια στοιχεία.

Το χρηματοδοτικό έξοδο που θα επιβαρύνει την κάθε χρήση είναι η διαφορά μεταξύ της υποχρέωσης που υπολογίστηκε με την αρχική εγγραφή και τις πραγματικές μισθώσεις που πληρώνονται κατά διαστήματα. Η κατανομή του χρηματοδοτικού βάρους σε όσες χρήσεις διαρκεί η μίσθωση, μπορεί να γίνεται με κάποιο προσεγγιστικό τύπο που απλοποιεί τον υπολογισμό. Στα βιβλία του εκμισθωτή, το μισθωμένο στοιχείο παύει να θεωρείται περιουσιακό στοιχείο του εκμισθωτή και λογιστικοποιείται ως απαίτηση με ποσό ίσο με την καθαρή επένδυση

στην μίσθωση. Με την είσπραξη των μισθώσεων, ένα μέρος πιστώνεται στην απαίτηση και το υπόλοιπο θεωρείται χρηματοδοτικό έσοδο.

4.3.7 ΔΛΠ 27

Η τεχνική ενοποίηση όπως αυτή προβλέπεται από το Δ.Λ.Π. 27 είναι με αυτήν που ακολουθούν ήδη οι ελληνικές επιχειρήσεις. Εκεί όπου υπάρχει διαφορά είναι στους ορισμούς.

Σύμφωνα με το πρότυπο, κάθε μητρική εταιρεία θα πρέπει να συντάξει ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις εκτός εάν η μητρική είναι και η ίδια θυγατρική στο σύνολό της, ή σχεδόν στο σύνολό της, άλλης μητρικής εταιρείας και η μη-παρουσίαση ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων έχει την έγκριση των μετοχών μειοψηφίας.

Το πρότυπο θεωρεί ότι μία εταιρεία είναι μητρική εταιρεία όταν έχει περισσότερο από το ήμισυ των δικαιωμάτων ψήφου μιας άλλης επιχείρησης εκτός εάν μπορεί να θεωρείται μητρική ακόμα και αν δεν κατέχει το ήμισυ των δικαιωμάτων ψήφου μιας άλλης επιχείρησης όταν υπάρχει.

A) Δικαίωμα ελέγχου σε περισσότερες από το ήμισυ των δικαιωμάτων ψήφου.

B) Δικαίωμα κατεύθυνσης της οικονομικής και επιχειρηματικής πολιτικής της επιχείρησης.

Γ) Δικαίωμα κατεύθυνσης της οικονομικής και επιχειρηματικής πολιτικής της επιχείρησης.

Δ) Δικαίωμα επηρεασμού της πλειοψηφίας στις συνεδριάσεις του Δ.Σ.

Μια θυγατρική δεν ενοποιείται όταν:

A) Ο έλεγχος της μητρικής πρόκειται να είναι προσωρινός.

B) Η θυγατρική λειτουργεί υπό σοβαρούς μακροπρόθεσμους περιορισμούς που εμποδίζουν σημαντικά τη δυνατότητα της να μεταφέρει κεφάλαια στη μητρική.

Οι οικονομικές καταστάσεις της μητρικής και των θυγατρικών, κατά προτίμηση, καταρτίζονται με την ίδια ημερομηνία. Επιτρέπεται όμως να καταρτίζονται σε διαφορετικές ημερομηνίες με διαφορά όμως όχι μεγαλύτερη των τριών μηνών. Στην περίπτωση που πραγματοποιούνται σημαντικά γεγονότα μεταξύ των δύο ημερομηνιών, θα πρέπει να γίνουν διορθώσεις, ώστε να συμπεριληφθούν και οι επιδράσεις των γεγονότων στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Στον Ισολογισμό της μητρικής εταιρείας οι συμμετοχές της σε ενοποιούμενες θυγατρικές απεικονίζονται στο κόστος ή με τη μέθοδο της *“καθαρής θέσης”* όπως περιγράφεται στο Δ.Λ.Π. 28.

4.3.8. ΔΛΠ33

Το Δ. Λ. Π. 33 εισάγει μια πληροφόρηση που δεν απαιτείται από την ελληνική νομοθεσία.

Σύμφωνα με το πρότυπο, οι επιχειρήσεις πρέπει να παρουσιάσουν τα βασικά κέρδη ανά μετοχή όσο και τα μειωμένα κέρδη ανά μετοχή για κάθε χρήση που απεικονίζεται στις οικονομικές καταστάσεις.

Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή υπολογίζονται διαιρώντας τα κέρδη ή τις ζημιές της χρήσης που αναλογούν στους κατόχους κοινών μετοχών με τον μέσο σταθμισμένο αριθμό κοινών μετοχών σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια της χρήσης. Τα μειωμένα κέρδη ανά μετοχή υπολογίζονται λαμβάνοντας υπ’ όψιν την επίδραση που θα έχει η εξάσκηση συμβολαίων ή δικαιωμάτων έκδοσης κοινών μετοχών ή μετατροπή σε κοινές μετοχές.

Τα κέρδη τα οποία χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των κερδών ανά μετοχή είναι το καθαρό κέρδος ή ζημιά που αναλογεί στους

μετόχους κοινών μετοχών, μετά την αφαίρεση των μερισμάτων των προνομιούχων μετοχών.

Η επιχείρηση θα πρέπει να παρουσιάσει τα βασικά και μειωμένα κέρδη ανά μετοχή στην κατάσταση αποτελεσμάτων για κάθε κατηγορία κοινών μετοχών που έχει διαφορετικό δικαίωμα στη διανομή των καθαρών κερδών χρήσης.

4.3.9. Δ.Λ.Π. 34

Σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 34, οι ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις μπορούν να συντάσσονται για οποιαδήποτε περίοδο μικρότερης από ένα πλήρες οικονομικό έτος. Οι ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις που συντάσσονται μπορούν να αποτελούνται από μια πλήρη σειρά οικονομικών καταστάσεων όπως ορίζει το Δ.Λ.Π. 1, ή να αποτελούνται από μια σειρά συνοπτικών οικονομικών καταστάσεων.

Οι ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις επίσης θα πρέπει να παρουσιάζουν τα συγκριτικά κονδύλια της προηγούμενης αντίστοιχης περιόδου.

4.3.10 Δ.Λ.Π. 36

Τόσο η Ελληνική νομοθεσία όσο και τα Δ.Λ.Π. προβλέπουν την εκτίμηση της αξίας των περιουσιακών στοιχείων μιας επιχείρησης σε κάθε ημερομηνία κλεισίματος του Ισολογισμού για τον εντοπισμό τυχόν ζημιάς από την απομείωση της αξίας τους. Στην πράξη όμως σπανίως παρατηρούμε προβλέψεις για απομείωση αξίας περιουσιακών στοιχείων στους Ισολογισμούς των Ελληνικών επιχειρήσεων εκτός από αυτά που αναγνωρίζονται ως εκπεστέα δαπάνη από την Ελληνική φορολογική νομοθεσία.

Αντίθετα, το Δ.Λ.Π. 36 θέτει τον βασικό κανόνα ότι η λογιστική αξία του κάθε στοιχείου του ισολογισμού δεν πρέπει να είναι μεγαλύτερη

του ανακτήσιμου ποσού. Το ανακτήσιμο ποσό θεωρείται ότι είναι η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία ή η αξία χρήσης.

Ως καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία θεωρείται το ποσόν που μπορεί να ληφθεί από την πώληση ενός στοιχείου μείον τις δαπάνες διαθέσεως του σε μια αντικειμενική συναλλαγή. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία δεν αντανakλά μία αναγκαστική πώληση εκτός εάν η διοίκηση της επιχείρησης αναγκάζεται να πωλήσει άμεσα το στοιχείο.

Η αξία χρήσης είναι η αξία που έχει το συγκεκριμένο στοιχείο για την επιχείρηση και συνήθως υπολογίζεται ως η παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών εισροών και εκροών που προέρχονται από τη συνεχή χρήση του περιουσιακού στοιχείου.

Όταν εκτιμάται ότι υπάρχει απομείωση, η ζημιά απομείωσης πρέπει να καταχωρίζεται ως έξοδο στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων. Όμως στην περίπτωση που η αξία του συγκεκριμένου περιουσιακού στοιχείου έχει αναπροσαρμοστεί σύμφωνα με ένα άλλο Δ.Λ.Π. , σε προηγούμενη χρήση, η ζημιά απομείωσης καταχωρίζεται ως μείωση του αποθεματικού που δημιουργήθηκε με την αναπροσαρμογή αυτή.

Σε μεταγενέστερη χρήση, εάν οι λόγοι που οδήγησαν στην απομείωση παύσουν να υπάρχουν, η αξία του περιουσιακού στοιχείου πρέπει να αυξηθεί μέχρι το ανακτήσιμο ποσό του.

4. 3.11. ΔΛΠ 37

Ο Ν. 2190/1920 ορίζει ως γενική αρχή ότι προβλέψεις πρέπει να σχηματίζονται για κάθε κίνδυνο που δύναται να εντοπισθεί και αυτή η γενική αρχή είναι σύννομη με την γενική αρχή του Δ.Λ.Π. 37 ως προς τις προβλέψεις. Όμως στην πράξη ο τρόπος υπολογισμού των προβλέψεων από τις ελληνικές επιχειρήσεις ακολουθεί τις φορολογικές διατάξεις.

Το Δ.Λ.Π. 37 ορίζει ότι μία πρόβλεψη είναι μία υποχρέωση αβέβαιου χρόνου ή ποσού. Η πρόβλεψη πρέπει να καταχωρίζεται όταν:

A. Μία επιχείρηση έχει μία παρούσα δέσμευση ως αποτέλεσμα ενός γεγονότος του παρελθόντος.

B. Πιθανολογείται ότι για να διακανονιστεί η δέσμευση, θα υπάρχει εκροή πόρων.

Γ. Μπορεί να γίνει μία αξιόπιστη εκτίμηση για το ποσό της δέσμευσης.

Οι προβλέψεις πρέπει να αναθεωρούνται σε κάθε ημερομηνία Ισολογισμού και να αναπροσαρμόζονται για να αντανακλούν την τρέχουσα εκτίμηση της πιθανής ζημιάς.

Δεν πρέπει να σχηματίζονται προβλέψεις για μελλοντικές λειτουργικές ζημιές που δεν προκύπτουν από δεδομένα που υπήρχαν την ημερομηνία του Ισολογισμού. Μπορεί όμως τα δεδομένα αυτά να είναι μια ένδειξη ότι κάποια περιουσιακά στοιχεία έχουν ήδη υποστεί απομείωση της αξίας τους. Εάν μια επιχείρηση είναι στο στάδιο της αναδιάρθρωσης, θα πρέπει να δημιουργήσει μία πρόβλεψη για τις δαπάνες που σχετίζονται με την αναδιάρθρωση, εφόσον στην ημερομηνία του Ισολογισμού υπάρχει τεκμαιρόμενη δέσμευση. Για να υπάρχει μια τεκμαιρώμενη δέσμευση θα πρέπει να υπάρχει λεπτομερές πρόγραμμα για την αναδιάρθρωση και θα πρέπει να έχει δημιουργηθεί μία βάσιμη προσδοκία ότι η επιχείρηση θα φέρει εις πέρας την αναδιάρθρωση.

Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις και οι ενδεχόμενες απαιτήσεις είναι πιθανές δεσμεύσεις ή απαιτήσεις που προκύπτουν από γεγονότα του παρελθόντος και των οποίων η ύπαρξη θα επιβεβαιωθεί από την πραγματοποίηση ή μη ενός ή περισσότερων αβέβαιων μελλοντικών γεγονότων τα οποία δεν είναι καθ' ολοκληρίαν υπό τον έλεγχο της επιχείρησης. Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις και απαιτήσεις δεν λογιστικοποιούνται, αλλά περιγράφονται στο προσάρτημα.

ΜΕΡΟΣ 5
ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ
ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ
ΠΡΟΤΥΠΩΝ

5.1. Δ.Λ.Π. 1: Παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων¹³

Ελληνικό Δίκαιο

Το Άρθρο 42α του κωδ. Ν. 2190/1920 ορίζει τα περί οικονομικών καταστάσεων σε ότι αφορά μεμονωμένες επιχειρήσεις.

Το Άρθρο 100, αντίστοιχα ορίζει τα περί ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Στοιχεία που συνθέτουν τις Οικονομικές Καταστάσεις μεμονωμένων επιχειρήσεων:

- Ισολογισμός
- Λογαριασμός αποτελεσμάτων χρήσεως
- Πίνακας διαθέσεως αποτελεσμάτων
- Προσάρτημα

Σε ότι αφορά τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, δεν προβλέπεται η σύνταξη Πίνακα Διαθέσεως Αποτελεσμάτων.

Άρθρο 42α, § 2, Ν. 2190/1920:

Οι οικονομικές καταστάσεις πρέπει να εμφανίζουν με απόλυτη σαφήνεια την πραγματική εικόνα της περιουσιακής διαρθρώσεως, της χρηματοοικονομικής θέσεως και των αποτελεσμάτων χρήσεως της εταιρείας.

Με την υιοθέτηση της 4ης Οδηγίας της ΕΟΚ, δεν υπάρχουν πλέον αξιόλογες διαφορές σε ότι αφορά τις Βασικές Λογιστικές Αρχές με τις οποίες γίνεται η σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων.

Οι γενικές αρχές του ν. 2190 είναι στην ουσία ίδιες με αυτές των ΔΛΠ.

¹³ Σ. Ο. Ε. Λ., *Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και Διερμηνείες*, Δρ. Νικόλαος Γ. Πρωτοψάλτης – Παναγιώτης Κ. Βρουστούρης, Αθήνα 2002, σελ. 53

Έχει υιοθετηθεί η οριζόντιου τύπου κατάταξη των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, κατά αντίστροφη σειρά του βαθμού ρευστοποιήσεως για τα πρώτα ή του βαθμού ληκτότητας για τις δεύτερες. Αντίθετα, σύμφωνα με τη σειρά του βαθμού ρευστοποιήσεως η ληκτότητας καταρτίζονται οι οικονομικές καταστάσεις των Τραπεζών.

Η παρουσίαση των Αποτελεσμάτων Χρήσεως γίνεται σε κάθετη διάταξη με υποχρεωτική αναγραφή του κύκλου εργασιών, γεγονός που παραπέμπει στη μέθοδο των δαπανών κατά λειτουργία, που αναφέρεται και στο ΔΛΠ 1. Δεν προβλέπεται η σύνταξη κατάστασης μεταβολών των ιδίων κεφαλαίων. Κατάσταση ταμειακών ροών συντάσσουν μόνο οι εισηγμένες εταιρείες. Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο Προσάρτημα καθορίζονται από τις διατάξεις του Ν. 2190 (κυρίως του Άρθρου 43α).

ΔΛΠ 1

Το Πρότυπο αυτό έχει εφαρμογή για την παρουσίαση όλων των γενικού σκοπού οικονομικών καταστάσεων, οι οποίες καταρτίζονται σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, τόσο σε επίπεδο μεμονωμένης επιχειρήσεως, όσο και σε επίπεδο ομίλου επιχειρήσεων. Η σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων τελεί υπό την ευθύνη του Διοικητικού Συμβουλίου της επιχείρησης.

Στοιχεία που συνθέτουν τις Οικονομικές Καταστάσεις:

- A) Ισολογισμός
- B) Κατάσταση Αποτελεσμάτων
- Γ) Κατάσταση μεταβολών των Ιδίων Κεφαλαίων
- Δ) Κατάσταση ταμειακών ροών
- E) Επεξηγηματικές σημειώσεις

Γενικές Αρχές και Λογιστικές μέθοδοι:

- 1) Οι οικονομικές καταστάσεις πρέπει να παρουσιάζουν ακριβodίκαια την οικονομική θέση, την οικονομική απόδοση και τις ταμειακές ροές της επιχειρήσεως.
- 2) Η επιχείρηση πρέπει να γνωστοποιεί τη συμμόρφωση των οικονομικών καταστάσεων με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα μόνο όταν ικανοποιούνται όλες οι απαιτήσεις κάθε εφαρμοστέου Προτύπου. Ακατάλληλοι λογιστικοί χειρισμοί δεν αποκαθίστανται με σημειώσεις ή επεξηγηματικό υλικό.
- 3) Κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με την αρχή της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας.
- 4) Τήρηση της αυτοτέλειας των χρήσεων
- 5) Ομοιομορφία της παρουσίασης και ταξινόμησης των στοιχείων.
- 6) Κάθε ουσιώδες στοιχείο πρέπει να απεικονίζεται ξεχωριστά στις οικονομικές καταστάσεις.
- 7) Συμψηφισμός περιουσιακών στοιχείων και εσόδων-εξόδων δεν επιτρέπεται, εκτός αν απαιτείται ή επιτρέπεται από κάποιο Πρότυπο ή αν κέρδη και ζημίες από όμοιες συναλλαγές δεν είναι ουσιώδη.
- 8) Συγκριτική πληροφόρηση πρέπει να γνωστοποιείται σε σχέση με την προηγούμενη χρήση για όλες τις αριθμητικές πληροφορίες των οικονομικών καταστάσεων. Όταν η παρουσίαση των στοιχείων μεταβάλλεται, τα συγκριτικά κονδύλια πρέπει να ανακατατάσσονται με ανάλογη γνωστοποίηση.
- 9) Ποιοτικά χαρακτηριστικά (Σαφήνεια, συνέπεια, αξιοπιστία, σημαντικότητα και επικράτηση της ουσίας επί του τύπου.)

Δομή Και Περιεχόμενο των Οικονομικών Καταστάσεων:

Οι οικονομικές καταστάσεις πρέπει να εξατομικεύονται σαφώς και να παρουσιάζονται τουλάχιστον ετησίως. Για την κατάλληλη κατανόηση

των πληροφοριών που παρουσιάζονται, θα πρέπει επίσης να αναφέρονται ευκρινώς, η επωνυμία της επιχειρήσεως, η περίοδος που καλύπτεται, το τηρούμενο νόμισμα, ο βαθμός ακρίβειας των ποσών που παρουσιάζονται και το αν αφορούν την επιχείρηση μεμονωμένα ή όμιλο επιχειρήσεων.

A) ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ¹⁴

Για την κατάρτιση του ισολογισμού θα πρέπει να γίνει ο διαχωρισμός των κυκλοφοριακών και μη, περιουσιακών στοιχείων καθώς και των τρεχουσών και μη τρεχουσών υποχρεώσεων. Ο διαχωρισμός αυτός γίνεται με βάση του αν τα περιουσιακά στοιχεία ή οι υποχρεώσεις, έχουν περίοδο ρευστοποίησης ή διακανονισμού αντίστοιχα, τους, δώδεκα μήνες(περίοδος που καλύπτεται από τις οικονομικές καταστάσεις).

B) ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Η παρουσίαση της Κατάστασης Αποτελεσμάτων μπορεί να γίνει είτε με την μέθοδο των κατά είδος δαπανών, είτε με την μέθοδο της λειτουργίας δαπανών ή του «κόστους πωλήσεων», ανάλογα με το είδος οργανώσεως της επιχειρήσεως και σύμφωνα με την ανάγκη για ακριβοδίκαιη παρουσίαση.

Γ) ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΤΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

Η κατάσταση αυτή πρέπει να παρουσιάζει:

- ί) Το καθαρό κέρδος ή τη ζημιά της χρήσης
- ίι) Κάθε έσοδο και έξοδο και κάθε κέρδος ή ζημιά που καταχωρείται κατ' ευθείαν στα ίδια κεφάλαια.
- ίίι) Την σωρευτική επίδραση των μεταβολών στις λογιστικές μεθόδους και των διορθώσεων βασικών λαθών που αντιμετωπίστηκαν σύμφωνα με το ΔΛΠ 8.

¹⁴ Σ. Ο. Ε. Λ. , *Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και Διερμηνείες*, Δρ. Νικόλαος Γ. Πρωτοψάλτης – Παναγιώτης Κ. Βρουστούρης, Αθήνα 2002,σελ. 237.

Επιπρόσθετα πρέπει να παρουσιάζονται:

iv) Μεταφορές κεφαλαίων από και προς τους ιδιοκτήτες και διανομές μερισμάτων.

v) Το υπόλοιπο του σωρευμένου κέρδους ή ζημίας στην αρχή της χρήσης και κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού, καθώς και την κίνηση της χρήσεως.

vi) Συμφωνία μεταξύ της λογιστικής αξίας ενάρξεως και τέλους χρήσεως για κάθε κατηγορία κεφαλαίου και αποθεματικού, γνωστοποιώντας ξεχωριστά κάθε μεταβολή.

Τα στοιχεία (iv) μέχρι (vi) είναι δυνατόν να μην παρουσιάζονται στην κατάσταση μεταβολών των ιδίων κεφαλαίων αλλά στο προσάρτημα των οικονομικών καταστάσεων.

Δ) ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

Το ΔΛΠ 7 θέτει τις ρυθμίσεις για την παρουσίαση της καταστάσεως ταμειακών ροών και των σχετικών γνωστοποιήσεων.

Ε) ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Το προσάρτημα των οικονομικών καταστάσεων (Σημειώσεις) πρέπει να περιλαμβάνει:

i) Παρουσίαση πληροφοριών για τις βάσεις καταρτίσεως των οικονομικών καταστάσεων και για τις συγκεκριμένες λογιστικές μεθόδους που επιλέγηκαν για σημαντικές συναλλαγές και γεγονότα.

ii) Γνωστοποίηση των πληροφοριών που απαιτούνται από τα ΔΛΠ, οι οποίες δεν παρουσιάζονται αλλού στις οικονομικές καταστάσεις.

iii) Παροχή πρόσθετων πληροφοριών που είναι αναγκαίες για μια ακριβodίκαιη παρουσίαση.

iv) Παρουσίαση των μεθόδων αποτίμησης που χρησιμοποιήθηκαν

v) Γνωστοποίηση οποιουδήποτε ειδικότερου λογιστικού χειρισμού που κρίνεται απαραίτητη για την ορθή κατανόηση των οικονομικών

καταστάσεων. Κάθε στοιχείο των οικονομικών καταστάσεων πρέπει να παραπέμπει σε τυχόν σχετική πληροφορία του προσαρτήματος. Τέλος πρέπει να γνωστοποιούνται, αν αυτό δεν γίνεται αλλού στις οικονομικές καταστάσεις, η έδρα και η νομική μορφή της επιχείρησης, η χώρα ίδρυσης, μια περιγραφή της φύσης των εργασιών και των κυριότερων δραστηριοτήτων της, η επωνυμία της μητρικής αν πρόκειται για όμιλο επιχειρήσεων και ο αριθμός των εργαζομένων στο τέλος της χρήσης ή ο μέσος όρος κατά τη διάρκεια αυτής.

Φορολογικά Σχόλια

Τα ΔΛΠ εισάγουν νέες μορφές οικονομικών καταστάσεων (π. χ. πίνακας ταμειακών ροών, πίνακας κίνησης καθαρής θέσης), ενώ παράλληλα αγνοούν τον πίνακα διάθεσης αποτελεσμάτων. Το Άρθρο 29 παρ. 1 του ΚΒΣ ορίζει ότι στο Βιβλίο Απογραφών εγγράφονται, στις σχετικές προθεσμίες, ο ισολογισμός, ο λογαριασμός αποτελεσμάτων χρήσης, ο πίνακας διάθεσης αποτελεσμάτων και η κατάσταση λογαριασμού γενικής εκμετάλλευσης. Τίθεται λοιπόν το ζήτημα αν η εισαγωγή νέων μορφών οικονομικών καταστάσεων (στο επίπεδο της κάθε εταιρείας) θα επηρεάσει τη μορφή και το περιεχόμενο του Βιβλίου Απογραφών και Ισολογισμού.

5.2 ΔΛΠ 17: Μισθώσεις¹⁵

Ελληνικό Δίκαιο

Οι συμβάσεις χρηματοδοτικής μισθώσεως εμφανίζονται ως λειτουργικές μισθώσεις (operational leases). Στο τέλος της μίσθωσης η κυριότητα των μισθωμένων περιουσιακών στοιχείων μεταβιβάζεται στον μισθωτή σε τιμή σημαντικά χαμηλότερη από την πραγματική τους αξία. Τα εκμισθωμένα περιουσιακά στοιχεία εμφανίζονται στον ισολογισμό ως αποσβέσιμα περιουσιακά στοιχεία και αποσβένονται με τη διάρκεια της σύμβασης. Τα μηνιαία μισθώματα καταχωρούνται στα αποτελέσματα χρήσεως με τη μέθοδο του δεδουλευμένου. Η διαφορά μεταξύ τιμήματος και αξίας παγίου λογίζεται κατευθείαν στα αποτελέσματα σε όλες τις περιπτώσεις.

ΔΛΠ 17

Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις (finance or capital leases) απεικονίζονται ως απαιτήσεις. Είναι αυτές κατά τις οποίες οι κίνδυνοι και τα οφέλη έχουν μεταβιβασθεί στον μισθωτή.

- Συνεπώς, το ελάχιστο σύνολο των μισθωμάτων που πρόκειται να εισπραχθούν κατά τη διάρκεια της μίσθωσης, πλέον της υπολειμματικής αξίας των εκμισθωμένων παγίων, κεφαλαιοποιούνται και εμφανίζονται ως απαιτήσεις κατά πελατών.
- Τα έσοδα από τις μισθώσεις αναγνωρίζονται τμηματικά καθ' όλη τη διάρκειά της μίσθωσης και λογίζονται στα έσοδα από τόκους.

Διαχωρίζονται σε κεφάλαιο και τόκο.

Για να χαρακτηριστεί μία μίσθωση ως χρηματοοικονομική, πρέπει να τηρούνται οι εξής προϋποθέσεις:

¹⁵ Σ. Ο. Ε. Λ., *Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και Διερμηνείες*, Δρ. Νικόλαος Γ. Πρωτοψάλτης – Παναγιώτης Κ. Βρουστούρης, Αθήνα 2002, σελ. 237.

- Μεταβίβαση κυριότητας εκ μισθούμενου παγίου στον μισθωτή κατά τη λήξη της μίσθωσης.
- Παρέχεται στο μισθωτή η δυνατότητα αγοράς του παγίου στο τέλος της μίσθωσης σε αξία σημαντικά χαμηλότερη από την αναμενόμενη αγοραία αξία του παγίου και υπάρχει πρόθεση αγοράς του παγίου από πλευράς μισθωτή.
- Η διάρκεια μίσθωσης καλύπτει το μεγαλύτερο μέρος της ωφέλιμης ζωής του παγίου ανεξάρτητα από μεταβίβαση κυριότητας η μη.
- Η παρούσα αξία των μισθωμάτων είναι μεγαλύτερη η περίπου ίση από την αγοραία αξία του παγίου ανεξάρτητα από μεταβίβαση κυριότητας η μη.

Στα βιβλία του εκμισθωτή:

- Το σύνολο των τοκοχρεολυτικών μισθωμάτων απεικονίζεται σαν απαίτηση και πιστώνεται με τα εισπραττόμενα μισθώματα.
- Το σύνολο των τόκων των μισθωμάτων πιστώνεται σε λογαριασμό εσόδων επομένων χρήσεων (unearned income) και μεταφέρεται στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

Στα βιβλία του μισθωτή:

- Το μισθούμενο πάγιο απεικονίζεται στα πάγια και πιστώνεται σχετική υποχρέωση. Κεφαλαιοποιείται το χαμηλότερο μεταξύ της τρέχουσας αξίας των παγίων που μισθώνονται και της παρούσας αξίας των ελάχιστων μελλοντικών μισθωμάτων
- Το μέρος του τοκοχρεολυτικού μισθώματος που αφορά κεφάλαιο μειώνει τη σχηματισθείσα υποχρέωση.
- Το μέρος του μισθώματος που αφορά τόκους μεταφέρεται στα αποτελέσματα χρήσεως σαν χρηματοοικονομικό έξοδο.

- Το πάγιο αποσβένεται βάσει της ωφέλιμης ζωής του. Στην περίπτωση που δεν πρόκειται να μεταβιβασθεί η κυριότητα, αποσβένεται στη μικρότερη περίοδο μεταξύ ωφέλιμης ζωής και διάρκειας μίσθωσης.

Πώληση και Επαναμίσθωση

Στις περιπτώσεις πώλησης και επαναμίσθωσης σε περίπτωση χρηματοοικονομικής μίσθωσης, η τυχόν διαφορά μεταξύ τιμήματος πώλησης και καθαρής αναπόσβεστης αξίας του παγίου, κεφαλαιοποιείται και αποσβένεται στην διάρκεια της μίσθωσης. Στη περίπτωση λειτουργικής μίσθωσης, η παρόμοια διαφορά, πρέπει να πάει στα αποτελέσματα. Αν η τιμή πώλησης είναι υψηλότερη ή χαμηλότερη της τρέχουσας αξίας του παγίου, τότε επιτρέπεται υπό όρους η κεφαλαιοποίηση και απόσβεση.

Φορολογικά Σχόλια

Τα ΔΛΠ - σε αντίθεση με τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας - αναγνωρίζουν το χρηματοδοτικό χαρακτήρα των συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) και κατά συνέπεια επιβάλλουν διαφορετικούς κανόνες για τη λογιστική απεικόνιση τους. Οι διαφορές αυτές στη λογιστική απεικόνιση επηρεάζουν και ορισμένες διατάξεις του Ν. 1665/1986 για το leasing, με τις οποίες μάλιστα έρχονται σε ευθεία αντίθεση, δεδομένου ότι ο Ν. 1665/1986, μολονότι αναφέρεται τυπικά στη χρηματοδοτική μίσθωση (financial leasing), ουσιαστικά έχει βασισθεί στα χαρακτηριστικά της απλής, δηλαδή χωρίς χρηματοδοτικό χαρακτήρα, μίσθωσης (operating leasing).

Συγκεκριμένα:

1. Αποσβέσεις

Με το καθεστώς των ΔΛΠ αποσβέσεις επί του μισθωμένου παγίου διενεργεί ο μισθωτής, κατά κανόνα στη βάση της ωφέλιμης ζωής του

παγίου. Αυτό έρχεται σε ευθεία αντίθεση με το Άρθρο 6 παρ. 5 του Ν. 1665/1986, που προβλέπει τη διενέργεια αποσβέσεων επί των μισθωμένων κινητών ή ακινήτων (πλην οικοπέδων) από την εκμισθώτρια εταιρεία leasing, στη βάση της διάρκειας της μίσθωσης.

2. Έσοδα - έξοδα

Με βάση τα ΔΛΠ, ως έσοδο του εκμισθωτή και αντίστοιχα έξοδο του μισθωτή αναγνωρίζεται το μέρος εκείνο του μισθώματος που αφορά αποπληρωμή τόκου. Αντίθετα, το Άρθρο 6 παρ. 4 του Ν. 1665/1986 ορίζει ότι τα μισθώματα που καταβάλλει ο μισθωτής στον εκμισθωτή αποτελούν ολόκληρα λειτουργικές του δαπάνες (και αντιστοίχως έσοδα του εκμισθωτή) και αναγνωρίζονται προς φορολογική έκπτωση (το ίδιο και το Άρθρο 31 παρ. 1 (ιστ) του ΚΦΕ).

Στο πλαίσιο αυτό επηρεάζεται και η διάταξη του Άρθρου 31 παρ. 1(β), η οποία προβλέπει τη δυνατότητα έκπτωσης των μισθωμάτων leasing έως 60% για αυτοκίνητα με κυλινδρισμό κινητήρα έως 1400 cc, και έως 25% για αυτοκίνητα μεγαλύτερου κυβισμού, ενώ υπό καθεστώς ΔΛΠ οι πληρωμές προς τον εκμισθωτή δε λογίζονται ως μισθώματα.

3. Προβλέψεις

Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω στο κεφάλαιο περί χορηγήσεων, τα ΔΛΠ δεν αναγνωρίζουν τη διενέργεια γενικών προβλέψεων βάσει αυθαίρετα οριζόμενων ποσοστών, παρά μόνο στη βάση ειδικά αιτιολογημένων παραδοχών.

Το Άρθρο 6 παρ. 8 του Ν. 1665/1986 προσδιορίζει το φορολογικά εκπιπτόμενο ποσοστό προβλέψεων για απόσβεση επισφαλών απαιτήσεων σε 2%. Επομένως με την εισαγωγή των ΔΛΠ, οι προβλέψεις επισφαλών απαιτήσεων που διενεργούν οι εταιρείες leasing για σκοπούς οικονομικών καταστάσεων θα μπορεί να είναι είτε μεγαλύτερες, είτε και μικρότερες από τις προβλέψεις που αναγνωρίζονται επί του παρόντος, για

φορολογική έκπτωση. Σε μια τέτοια περίπτωση θα πρέπει να προβλεφθεί ο τρόπος αντιμετώπισης των διαφορών αυτών από φορολογικής πλευράς.

5.3 ΔΛΠ 27: Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις και λογιστική των συμμετοχών σε θυγατρικές. SIC 12 : Ενοποίηση Οικονομικών Μονάδων Ειδικού Σκοπού (SPV)¹⁶

Ελληνικό Δίκαιο

Τα Άρθρα 90-109 του Ν. 2190/1920 ορίζουν τα περί ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Ενοποιημένες καταστάσεις συντάσσουν όσες επιχειρήσεις έχουν τα 2 από τα 3 κάτωθι κριτήρια για 2 συνεχή χρόνια:

- 1) ενοποιημένο σύνολο ενεργητικού πάνω από Δρ. 500 εκατ
- 2) ενοποιημένο κύκλο εργασιών πάνω από Δρ 1 δισ
- 3) Μέσο αριθμό υπαλλήλων πάνω από 250

Όλες οι εισηγμένες εταιρείες, σε χρηματιστήριο εντός της ΕΕ, πρέπει να συντάξουν ενοποιημένες καταστάσεις ανεξάρτητα των άνωθι κριτηρίων.

Δεν ενοποιούνται πλήρως όσες θυγατρικές έχουν αντικείμενο διαφορετικό της μητρικής.

Εξαιρούνται της ενοποίησης εταιρείες οι οποίες έχουν μητρική εταιρεία εντός της ΣΕ (η και εκτός ΕΕ), κατά τουλάχιστον 90% η οποία συντάσσει ενοποιημένες καταστάσεις υπάρχουν αυστηροί περιορισμοί ή το κόστος ενοποίησης είναι σημαντικό ο έλεγχος είναι προσωρινός

Για την απόδειξη ύπαρξης ελέγχου, το Άρθρο 106 παρ. 1 απαιτεί την ύπαρξη συμμετοχής κατά τουλάχιστον 20% σε μετοχές η δικαιώματα ψήφου.

Το Άρθρο 96 του 2190 επίσης ορίζει την ύπαρξη ελέγχου όταν υπάρχει κοινή διοίκηση η σύμβαση συμμετοχής στη διοίκηση.

Η τεχνική ενοποίησης είναι η ίδια με τα ΔΛΠ.

¹⁶ Τράπεζα Πληροφοριών, Διαφορές Ελληνικών και Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, www.tee.gr

ΔΛΠ 27 / SIC 12

Το Πρότυπο αυτό πρέπει να εφαρμόζεται για την κατάρτιση και παρουσίαση ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων για ένα όμιλο επιχειρήσεων κάτω από τον έλεγχο μιας μητρικής. Το Πρότυπο αυτό δεν αναφέρεται στις μεθόδους λογιστικής για τις ενοποιήσεις επιχειρήσεων και τις επιδράσεις του στην ενοποίηση(υπεραξίες κ. λπ.), στη λογιστική για επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις και σε κοινοπραξίες.

Το ΔΛΠ 27 δίνει τους ακόλουθους ορισμούς:

Έλεγχος (για το σκοπό αυτού του Προτύπου) είναι το δικαίωμα να κατευθύνεται η οικονομική και επιχειρηματική πολιτική μιας επιχείρησης, ούτως ώστε να προκύπτουν οφέλη από τις δραστηριότητές της. Θυγατρική είναι μια επιχείρηση που ελέγχεται από μία άλλη επιχείρηση(μητρική).

Μητρική είναι μια επιχείρηση που έχει μία ή περισσότερες θυγατρικές.

Όμιλος είναι μια μητρική και όλες οι θυγατρικές της.

Ενοποιημένες είναι οι οικονομικές καταστάσεις ενός ομίλου που παρουσιάζονται ως εκείνες μιας ενιαίας επιχείρησης.

Δικαιώματα μειοψηφίας είναι το μέρος των καθαρών αποτελεσμάτων και της καθαρής περιουσίας μιας θυγατρικής που αναλογεί στα συμμετοχικά δικαιώματα που δεν ανήκουν, άμεσα ή έμμεσα μέσω θυγατρικών, στη μητρική.

Παρουσίαση των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Η μητρική επιχείρηση πρέπει να παρουσιάζει ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Μία μητρική που είναι θυγατρική στο σύνολό της, ή σχεδόν στο σύνολό της, δεν χρειάζεται να παρουσιάζει ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις εφ' όσον έχει την έγκριση των μετόχων μειοψηφίας. Θα πρέπει όμως να γνωστοποιεί το όνομα και την έδρα της μητρικής της. Ως

σχεδόν πλήρως κατεχόμενη θεωρείται εκείνη στην οποία η μητρική κατέχει το 90% ή περισσότερο των δικαιωμάτων ψήφου.

ΔΛΠ 27: ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ
ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΤΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΣΕ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ SIC 12 :
Ενοποίηση Οικονομικών Μονάδων Ειδικού Σκοπού SP

Ελληνικό Δίκαιο

Η διαφορά της εγγραφής συμψηφισμού μεταξύ κόστους συμμετοχής και καθαρής θέσης θυγατρικής ονομάζεται *διαφορά ενοποίησης* και λογίζεται στην καθαρή θέση. Όταν είναι χρεωστική δύναται να λογισθεί στα άυλα πάγια και να αποσβένεται σε 5 χρόνια.

Τα δικαιώματα μειοψηφίας και οι διαφορές ενοποίησης αποτελούν μέρος των ενοποιημένων ιδίων κεφαλαίων.

ΔΛΠ 27 / SIC 12

Περιεχόμενο των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων :

Η μητρική επιχείρηση πρέπει να ενοποιεί όλες τις θυγατρικές, εγχώριες και ξένες, εκτός αν οι θυγατρικές κατέχονται προσωρινά ή λειτουργούν κάτω από σοβαρούς μακροπρόθεσμους περιορισμούς, που εμποδίζουν σημαντικά τη δυνατότητά της να μεταφέρει κεφάλαια στη μητρική.

Έλεγχος θυγατρικής τεκμαίρεται ότι υπάρχει όταν η μητρική άμεσα ή έμμεσα μέσω θυγατρικών, κατέχει περισσότερο από το ήμισυ των δικαιωμάτων ψήφου μιας επιχειρήσεως. Έλεγχος επίσης υπάρχει όταν:

- α) η μητρική κατέχει το ήμισυ ή παραπάνω των δικαιωμάτων ψήφου, δυνάμει συμφωνίας με άλλους επενδυτές,
- β) υπάρχει δικαίωμα κατεύθυνσης της οικονομικής και επιχειρηματικής πολιτικής της επιχείρησης, σύμφωνα με καταστατικό ή συμβατικό όρο
- γ) υπάρχει δικαίωμα δωρισμού ή παύσης της πλειονότητας των μελών του Δ. Σ.
- δ) υπάρχει δικαίωμα επηρεασμού της πλειοψηφίας στις συνεδριάσεις του Δ. Σ.

Διαδικασίες ενοποιήσεως:

Οι οικονομικές καταστάσεις της μητρικής και της θυγατρικής συνενώνονται γραμμή προς γραμμή και στη συνέχεια γίνεται:

1. Απαλοιφή της λογιστικής αξίας των συμμετοχών της μητρικής στα ίδια κεφάλαια των θυγατρικών. (η διαφορά λογίζεται σαν υπεραξία, σύμφωνα με το ΔΛΠ 22).
2. Προσδιορισμός των δικαιωμάτων μειοψηφίας στο καθαρό εισόδημα των θυγατρικών και στην καθαρή περιουσία τους. Τα Δικαιώματα Μειοψηφίας στον ενοποιημένο ισολογισμό εμφανίζονται διακεκριμένα. Τα Δ.Μ. απαρτίζονται από το ποσό της πρώτης ενοποίησης και εν συνεχεία από τις προσαυξήσεις από την αναλογία επί της εκάστοτε αλλαγής στη καθαρή θέση της θυγατρικής.
3. Διεταιρικά υπόλοιπα και συναλλαγές πρέπει να απαλείφονται πλήρως.
4. Φόροι πληρωτέοι είτε από τη μητρική είτε από τις θυγατρικές, κατά τη διανομή στη μητρική κερδών που παρέμεναν στις θυγατρικές λογιστικοποιούνται σύμφωνα με το ΔΛΠ 12.

Τα αποτελέσματα της θυγατρικής συμπεριλαμβάνονται στην ενοποίηση από την ημερομηνία της εξαγοράς της από την μητρική και μετέπειτα. Εάν οι ζημιές μίας θυγατρικής είναι υψηλότερες από τα ΔΜ της θυγατρικής, τότε οι ζημιές όλες της θυγατρικής λογίζονται στα αποτελέσματα του ομίλου (δεν παίρνει ΔΜ) εκτός εάν η ίδια η μειοψηφία δεσμευθεί να καλύψει τις ζημιές της θυγατρικής. Εάν την επόμενη περίοδο η θυγατρική έχει κέρδη τότε σταδιακά πρέπει να αρχίζει να καλύπτει την αναλογία της περυσινής ζημίας των ΔΜ.

ΔΛΠ 27: ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ
ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΤΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΣΕ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ

SIC 12 : Ενοποίηση Οικονομικών Μονάδων Ειδικού Σκοπού SP

ΔΛΠ 27 / SIC 12

Οι οικονομικές καταστάσεις της μητρικής και των θυγατρικών συνήθως καταρτίζονται με την ίδια ημερομηνία. Επιτρέπεται όμως να καταρτίζονται σε διαφορετικές ημερομηνίες με διαφορά όμως όχι μεγαλύτερη των τριών μηνών. Στη περίπτωση που υπάρχει η ανωτέρω διαφορά θα πρέπει να γίνονται διορθώσεις των επιδράσεων, σημαντικών γεγονότων που συμβαίνουν μεταξύ των ημερομηνιών κλεισίματος.

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις πρέπει να καταρτίζονται χρησιμοποιώντας ομοιόμορφες λογιστικές μεθόδους. Αν αυτό δεν είναι δυνατόν πρέπει να γνωστοποιείται μαζί με τις αναλογίες των κονδυλίων στα οποία έχουν εφαρμοστεί διαφορετικές λογιστικές μέθοδοι.

Στο ισολογισμό της μητρικής εταιρείας οι συμμετοχές στις ενοποιούμενες θυγατρικές απεικονίζονται:

- (α) στο κόστος
- (β) με τη μέθοδο της καθαρής θέσης για όσες ισχύει αυτό (ΔΛΠ 28)
- (γ) διαθέσιμες για πώληση (ΔΛΠ 39)

Το ίδιο ισχύει και για όσες συμμετοχές δεν ενοποιούνται.

Ειδικού Σκοπού Οικονομικές Μονάδες (Ε.Σ.Ο.Μ)

Μια οικονομική μονάδα μπορεί να δημιουργείται για να επιτελέσει ένα περιορισμένο και σαφώς οριοθετημένο αντικειμενικό σκοπό (μίσθωση ή μετατροπή σε τίτλους χρηματοοικονομικών στοιχείων κ. λ. π.). Τέτοιου Ειδικού Σκοπού Οικονομικές Μονάδες (ΕΣΟΜ), συχνά δημιουργούνται με νομικές διευθετήσεις ώστε να ελέγχονται από τους δημιουργούς τους ή χρηματοδότες τους. Συνήθως οι τελευταίοι μεταβιβάζουν στις ΕΣΟΜ περιουσιακά τους

στοιχεία και παράλληλα μπορούν να χρησιμοποιούνται περιουσιακά στοιχεία των ΕΣΟΜ. Η Διερμηνεία αυτή ορίζει ότι μία ΕΣΟΜ πρέπει να ενοποιείται όταν η ουσία της σχέσεως μεταξύ μιας επιχειρήσεως και της ΕΣΟΜ δείχνει ότι η τελευταία ελέγχεται από την πρώτη. Το ΔΛΠ 27 υποδεικνύει περιπτώσεις οι οποίες καταλήγουν σε έλεγχο μιας επιχείρησης από την άλλη, έστω και αν κατέχονται λιγότερο από το ήμισυ των δικαιωμάτων ψήφου.

Επιπρόσθετα η Διερμηνεία αυτή υποδεικνύει τις ακόλουθες περιπτώσεις:

Α) οι δραστηριότητες της ΕΣΟΜ καθοδηγούνται για λογαριασμό της επιχείρησης, λαμβάνοντας τα σχετικά οφέλη.

Β) η επιχείρηση έχει τη δύναμη λήψης αποφάσεων για να λαμβάνει την πλειονότητα των ωφελειών των δραστηριοτήτων της ΕΣΟΜ.

Γ) η επιχείρηση στην ουσία λαμβάνει την πλειονότητα των ωφελειών και εκτίθεται στους κινδύνους που ενυπάρχουν στις δραστηριότητες της ΕΣΟΜ.

Δ) η επιχείρηση διατηρεί την πλειονότητα του υπολειπόμενου ή των κινδύνων ιδιοκτησίας σχετικά με την ΕΣΟΜ, για να λαμβάνει οφέλη από τις δραστηριότητές της.

Ελληνικό Δίκαιο

Δεν υπάρχουν διατάξεις για ενοποίηση ΕΣΟΜ. Με βάση όμως το αρθ. 96 που ομιλεί περί κοινής διοίκησης, εμμέσως τίθεται το πλαίσιο ερμηνείας για ενοποίηση τέτοιων εταιρειών.

Φορολογικά σχόλια

Δεν θεωρούμε ότι με την εισαγωγή του σχετικού Προτύπου ανακύπτουν σημαντικά ζητήματα σχετικά με την εφαρμογή των ισχυουσών φορολογικών διατάξεων.

5.4 ΔΛΠ 30: Γνωστοποιήσεις με τις οικονομικές καταστάσεις των τραπεζών και των συναφών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων¹⁷ **Ελληνικό Δίκαιο**

Τα Άρθρα 110 έως και 131 του κωδ. Ν2190/1920 ορίζουν τα περί ετήσιων οικονομικών καταστάσεων των Πιστωτικών Ιδρυμάτων και λοιπών άλλων Χρηματοδοτικών Ιδρυμάτων.

Η παρουσίαση των στοιχείων του Ισολογισμού γίνεται σε δύο παράπλευρα σκέλη με διάταξη των στοιχείων, σύμφωνα με το βαθμό ρευστοποιήσεως.

Τα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που πρέπει μεταξύ άλλων να περιλαμβάνονται είναι τα ακόλουθα:

- Ταμείο και Διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα. Κρατικά και άλλα αξιόγραφα δεκτά για επαναχρηματοδότηση από την Κεντρική Τράπεζα. Απαιτήσεις κατά Πιστωτικών Ιδρυμάτων. Απαιτήσεις κατά πελατών.
- Ομολογίες και άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης.
- Υποχρεώσεις προς Πιστωτικά Ιδρύματα. Υποχρεώσεις προς πελάτες.
- Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους.
- Μειωμένης εξασφάλισης στοιχεία Παθητικού.
- Μετοχικό Κεφάλαιο και Αποθεματικά
- Διαφορές από αναπροσαρμογή αξίας περιουσιακών στοιχείων.

ΔΛΠ 30

Το Πρότυπο αυτό πρέπει να εφαρμόζεται στις οικονομικές καταστάσεις των Τραπεζών και των όμοιων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, προκειμένου οι χρήστες αυτών των οικονομικών καταστάσεων να πληροφορηθούν για τα ειδικά χαρακτηριστικά των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων μιας Τράπεζας.

¹⁷ Τράπεζα Πληροφοριών, *Διαφορές Ελληνικών και Διεθνών Λογιστικών Προτύπων*, www.tee.gr

Α) ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Η παρουσίαση των στοιχείων του Ισολογισμού πρέπει να γίνεται κατ' είδος με τρόπο που να αντικατοπτρίζει τη σχετική ρευστότητά τους.

Το ποσό κάθε απαίτησης ή υποχρέωσης δεν πρέπει να συμψηφίζεται με την αφαίρεση μιας άλλης υποχρέωσης ή απαιτήσεως.

Επίσης η Τράπεζα πρέπει να γνωστοποιεί την τρέχουσα αξία των βραχυπρόθεσμων χρεογράφων αν αυτές οι αξίες είναι διαφορετικές από τις λογιστικές αξίες στις οικονομικές καταστάσεις, λόγω του ότι αυτά αποκτώνται και κατέχονται με πρόθεση επαναπώλησής τους.

Τα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που πρέπει μεταξύ άλλων να περιλαμβάνονται είναι τα ακόλουθα:

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ:

- Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα.
- Κρατικά ομόλογα και άλλα αξιόγραφα δεκτά για επαναπροεξόφληση από την Κεντρική Τράπεζα.
- Κρατικά και άλλα χρεόγραφα κατεχόμενα για συναλλακτικούς σκοπούς.
- Τοποθετήσεις και δάνεια και προκαταβολές σε άλλες Τράπεζες.
- Άλλες τοποθετήσεις στη χρηματαγορά.
- Δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες.
- Επενδυτικοί τίτλοι

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ:

- Καταθέσεις από άλλες Τράπεζες
- Άλλες καταθέσεις της χρηματαγοράς
- Ποσά οφειλόμενα σε άλλους καταθέτες
- Πιστοποιητικά καταθέσεων
- Υποσχετικές και άλλες υποχρεώσεις αποδεικνυόμενες εγγράφως
- Άλλα δανεισμένα κεφάλαια

ΔΛΠ 30: ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΜΕ ΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΝΑΦΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ
ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

Ελληνικό Δίκαιο

- Η κατάσταση αποτελεσμάτων πρέπει μεταξύ άλλων να περιλαμβάνει:
- Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα
- Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα
- Έσοδα από τίτλους
- Έσοδα προμηθειών
- Έξοδα προμηθειών
- Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων(καθαρό αποτέλεσμα από πωλήσεις χρεογράφων, καθαρό υπόλοιπο από τις δραστηριότητες στον τομέα συναλλάγματος και από αγοραπωλησίες χρηματοδοτικών μέσων).

Τα πιστωτικά ιδρύματα εφαρμόζουν το Άρθρο 43α, σε ότι αφορά το περιεχόμενο του προσαρτήματος και επιπρόσθετα οφείλουν να γνωστοποιούν:

- Για τα μειωμένης εξασφάλισης στοιχεία του Παθητικού αναλυτικά στοιχεία κάθε δανείου που υπερβαίνει το 10% του συνολικού ποσού και για τα λοιπά δάνεια, οι γενικοί κανόνες που τα διέπουν.
- Ανάλυση απαιτήσεων και υποχρεώσεων ανάλογα με την εναπομένουσα χρονική διάρκεια.
- Αναλογία των διαφόρων κατηγοριών εσόδων, ανά γεωγραφική αγορά, εφ' όσον από την άποψη της οργάνωσης του πιστωτικού ιδρύματος, οι αγορές αυτές διαφέρουν σημαντικά.
- Ποσά προκαταβολών και πιστώσεων προς μέλη των οργάνων που ασκούν διοίκηση.
- Ανάλυση των μεταβιβάσιμων τίτλων σε εισηγμένους και μη.

- Ανάλυση διαφόρων στοιχείων ενεργητικού και παθητικού και λογαριασμών εσόδων, αν αυτά θεωρούνται σημαντικά.
- Το συνολικό ποσό στοιχείων ενεργητικού και παθητικού που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα, αφού μετατραπούν σε εγχώριο νόμισμα.
- Κατάσταση των εκκρεμών κατά την ημέρα κλεισίματος, προθεσμιακών εργασιών, με διάκριση τους σε πράξεις αντιστάθμισης ή εμπορικού σκοπού.

Οι προβλέψεις δανείων που σχηματίζουν οι τράπεζες στη Ελλάδα είναι βάσει του Α. Ν. 396/68 και υπολογίζονται 1 % επί των μέσων ετήσιων υπολοίπων των χορηγήσεων εκτός του Ελληνικού Δημοσίου και των εγγυημένων από αυτό. Είναι γενικές προβλέψεις.

Ειδικές προβλέψεις δύνανται να σχηματισθούν, όμως φορολογικά αναγνωρίζονται μόνο εάν στα επόμενα 8 έτη χρησιμοποιηθούν.

ΔΛΠ 30

B) ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Η ομαδοποίηση των εσόδων και των δαπανών πρέπει να γίνονται κατ' είδος, με γνωστοποίηση των κύριων κατηγοριών εσόδων και εξόδων.

Η κατάσταση αποτελεσμάτων πρέπει μεταξύ άλλων να περιλαμβάνει:

- Τόκοι και συναφή έσοδα
- Δαπάνες τόκων και συναφή έξοδα
- Έσοδα από μερίσματα
- Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες
- Έξοδα από αμοιβές και προμήθειες
- Κέρδη μείον ζημίες από διαπραγματεύσιμα χρεόγραφα
- Κέρδη μείον ζημίες από αγοραπωλησία ξένων χαρτονομισμάτων
- Άλλα έσοδα εκμεταλλεύσεως

- Ζημίες από δάνεια και προκαταβολές
- Γενικά έξοδα Διοικήσεως
- Άλλα έξοδα εκμεταλλεύσεως

Ενδεχόμενες, υποχρεώσεις και δεσμεύσεις και στοιχεία εκτός, Ισολογισμού.

Η Τράπεζα πρέπει να γνωστοποιεί:

- Το είδος και το ποσό των δεσμεύσεων παροχής ανέκκλητων πιστώσεων.
- Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις από εγγυητικές επιστολές, πιστώσεις έναντι φορτωτικών

εγγραφών, συμφωνίες πωλήσεων και επαναφορών, συμφωνίες ανταλλαγών κ. λ. π.

- Το συνολικό ποσό των εγγυημένων και εμπραγμάτως καλυμμένων υποχρεώσεων και το είδος και τη λογιστική αξία των ενεχυριασμένων περιουσιακών στοιχείων.

Λήξεις απαιτήσεων και υποχρεώσεων:

Η τράπεζα πρέπει να παρέχει ανάλυση των απαιτήσεων και υποχρεώσεων με κατάλληλες κατά λήξη ομαδοποιήσεις.

ΔΛΠ 30: ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΜΕ ΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΝΑΦΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑ ΤΩΝ

ΔΛΠ 30

Συγκεντρώσεις απαιτήσεων, υποχρεώσεων και εκτός Ισολογισμού στοιχείων.

Οι γνωστοποιήσεις αυτές πρέπει να γίνονται βάσει γεωγραφικών περιοχών, ομάδων πελατών, επιχειρηματικών τομέων ή άλλων

συγκεντρώσεων κινδύνου και να συμπεριλαμβάνουν τα ποσά των καθαρών συναλλαγματικών ανοιγμάτων.

Ζημίες από δάνεια και προκαταβολές - Γενικοί τραπεζικοί κίνδυνοι

Η τράπεζα πρέπει να γνωστοποιεί τη λογιστική μέθοδο διαγραφής ανείσπρακτων δανείων και να παρουσιάζει την κίνηση των λογαριασμών πρόβλεψης κατά την κλειόμενη χρήση.

Κάθε κράτηση κερδών για την αντιμετώπιση ζημιών από δάνεια (γενικών προβλέψεων) πέραν του ποσού που η εμπειρία υπαγορεύει ότι υπάρχουν στο χαρτοφυλάκιο δανείων(ειδική πρόβλεψη), πρέπει να εμφανίζεται ως διανομή κερδών. Κάθε μείωση της πιο πάνω κράτησης δεν περιλαμβάνεται στο προσδιορισμό του καθαρού αποτελέσματος της χρήσης αλλά συνεπάγεται αύξηση των αδιανέμητων κερδών.

Τα ανωτέρω έχουν εφαρμογή και στην περίπτωση που γίνεται κράτηση κερδών για γενικούς τραπεζικούς κινδύνους και ενδεχόμενα γεγονότα.

Φορολογικά Σχόλια

Δε θεωρούμε ότι με την εισαγωγή του σχετικού Προτύπου ανακύπτουν σημαντικά ζητήματα σχετικά με την εφαρμογή των ισχυουσών φορολογικών διατάξεων.

“Ενδεικτικά Παραθέτουμε τις Οικονομικές Καταστάσεις της παρακάτω Τράπεζας καταρτισμένες σύμφωνα με τα Δ. Α. Π. και τα Ε. Α. Π.”

ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΦΓ EUROBANK ΕΡΓΑΣΙΑΣ Α.Ε.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ
ΜΕ ΔΙΕΘΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ (IAS)
ΤΗΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2002

ΑΡ. Μ.Α.Ε.: 6068/06/Β/86/07

Όθωνος 8, 105 57 Αθήνα, Τηλ.: 210 333 7000, Fax: 210 323 3866, www.eurobank.gr

ΤΡΑΠΕΖΑ EFG EUROBANK ERGASIAS A.E.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ & ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΜΕ ΔΙΕΘΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ (IAS) - Αρ. Μ.Α.Ε. 6068/06/Β/86/07

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ 31ης Δεκεμβρίου 2002
Σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (IAS)

	2002	2001
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	Ποσό σε χιλ. Ευρώ	
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	1.039.123	1.268.728
Κρατικά και άλλα αξιόγραφα όσα για επαναχρηματοδότηση από την Κεντρική Τράπεζα	456.425	0
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	1.566.387	1.286.336
Χρεόγραφα χαρτοφυλακίου συναλλαγών	3.263.019	1.110.814
Παράγωγα	163.693	134.738
Απαιτήσεις κατά πελατών	13.425.738	10.973.608
Χρεόγραφα χαρτοφυλακίου διαθέσιμων επενδύσεων	3.443.575	3.250.929
Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	123.581	246.700
Επενδύσεις σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις	105.604	108.065
Άλλα πάγια στοιχεία	34.251	28.114
Πάγια στοιχεία	764.818	466.841
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	911.729	743.143
Σύνολο Ενεργητικού	25.297.943	19.618.016

	2002	2001
ΠΑΘΗΤΙΚΟ	Ποσό σε χιλ. Ευρώ	
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	4.383.870	802.178
Παράγωγα	543.156	246.257
Υποχρεώσεις προς πελάτες	16.970.801	15.310.360
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	719.942	439.293
Λοιπά στοιχεία παθητικού	605.820	586.115
Σύνολο Παθητικού	23.223.589	17.384.203
Δικαιώματα μειοψηφίας	175.235	223.336
Ίδια Κεφάλαια		
Μετοχικό κεφάλαιο	827.292	832.461
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	343.044	395.278
Λοιπά αποθεματικά	728.783	782.738
Σύνολο Ίδιων Κεφαλαίων	1.899.119	2.010.477
Σύνολο Ίδιων Κεφαλαίων και Δικαιωμάτων Μειοψηφίας	2.074.354	2.233.813
Σύνολο Ίδιων Κεφαλαίων και Παθητικού	25.297.943	19.618.016

Σημείωση: 1. Ο αναγνώστης Ενημερωμένος Ισολογισμός και τα Αποτελέσματα Χρήσιμης Έκδοσης καταρτίζονται σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα. Οι Διεθνή Λογιστικά Αρχές που εφαρμόστηκαν με ελάχιστη εκκλίση για την απεικόνιση του επενδυτικού χαρτοφυλακίου ανήκουν (ΔΑΤ 40), είναι οι ίδιες με τις αρχές που εφαρμόστηκαν για τις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις της χρήσης 31/12/2001 όπως αναφέρονται στην ετήσια σημείωση του Έτη 2001.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΕFG EUROBANK ERGASIAS A.E.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ & ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΜΕ ΔΙΕΘΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ (IAS) - Αρ. Μ.Α.Ε. 6068/06/Β/86/07

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ 31ης Δεκεμβρίου 2002
Σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (IAS)

	2002	2001
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	Ποσά σε χιλ. Ευρώ	
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	1.039.123	1.268.728
Κρατικά και άλλα αξιόγραφα δεκτά για επαναχρηματοδότηση από την Κεντρική Τράπεζα	456.425	0
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	1.566.387	1.286.336
Χρεόγραφα χαρτοφυλακίου συναλλαγών	3.263.019	1.110.814
Παράγωγα	163.693	134.738
Απαιτήσεις κατά πελατών	13.425.738	10.973.608
Χρεόγραφα χαρτοφυλακίου διαθέσιμων επενδύσεων	3.443.575	3.250.929
Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	123.581	246.700
Επενδύσεις σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις	105.604	108.065
Άλλα πάγια στοιχεία	34.251	28.114
Πόγια στοιχεία	764.818	466.841
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	911.729	743.143
Σύνολο Ενεργητικού	25.297.943	19.618.016

	2002	2001
ΠΑΘΗΤΙΚΟ	Ποσά σε χιλ. Ευρώ	
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	4.383.870	802.178
Παράγωγα	543.156	246.257
Υποχρεώσεις προς πελάτες	16.970.801	15.310.360
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	719.942	439.293
Λοιπά στοιχεία παθητικού	605.820	586.115
Σύνολο Παθητικού	23.223.589	17.384.203
Δικαιώματα μειοψηφίας	175.235	223.336
Ίδια Κεφάλαια		
Μετοχικά κεφάλαια	827.292	832.461
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το όριο	343.044	335.278
Λοιπά αποθεματικά	728.783	782.738
Σύνολο Ίδιων Κεφαλαίων	1.899.119	2.010.477
Σύνολο Ίδιων Κεφαλαίων και Δικαιωμάτων Μειοψηφίας	2.074.354	2.233.813
Σύνολο Ίδιων Κεφαλαίων και Παθητικού	25.297.943	19.618.016

Σημειώσεις: 1. Ο ανεπίσημος Ενοποιημένος Ισολογισμός και τα Αποτελέσματα Χρήσεως έχουν καταρτιστεί σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα. Οι βασικές λογιστικές αρχές που εφαρμόστηκαν, με εξαίρεση εκείνες για την αποτίμηση του επενδυτικού χαρτοφυλακίου ακινητών (ΔΜΤ 49), είναι οι ίδιες με τις αρχές που εφαρμόστηκαν για τις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις της χρήσεως 31/12/2001 όπως αναφέρονται στην ετήσια σημείωση του Ετήσιου Απολογισμού 2001.

ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ ΤΗΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2002
Σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (IAS)

	2002	2001
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	Ποσά σε χιλ. Ευρώ	
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	1.488.980	1.410.001
Μειών: Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	<u>(767.547)</u>	<u>(795.671)</u>
Καθαρά Έσοδα από Τόκους	721.433	614.330
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	360.402	297.277
Μειών: Έξοδα αμοιβών και προμηθειών	<u>(110.015)</u>	<u>(50.028)</u>
Καθαρά Έσοδα από Αμοιβές και Προμήθειες	250.387	247.249
Έσοδα από μερίσματα	5.913	12.980
Αποτελέσματα χαρτοφυλακίου συναλλαγών	<u>(29.904)</u>	<u>16.135</u>
Αποτελέσματα από άλλους τίτλους	17.525	35.316
Λοιπά λειτουργικά έσοδα	<u>40.019</u>	<u>17.552</u>
	33.553	81.983
Λειτουργικά Έσοδα	1.005.373	943.562
Λειτουργικά έξοδα	<u>(611.139)</u>	<u>(548.047)</u>
Προβλέψεις επισφαλών απαιτήσεων	<u>(97.961)</u>	<u>(67.683)</u>
Λειτουργικά Κέρδη	296.273	327.832
Έσοδα από συνδεδεμένες επιχειρήσεις	<u>(18.139)</u>	<u>7.290</u>
Κέρδη προ Φόρων	278.134	335.122
<i>εκ των οποίων αναλογούν στους μετόχους</i>	<u>276.264</u>	<u>322.399</u>
Φόρος εισοδήματος	<u>(94.909)</u>	<u>(119.627)</u>
Καθαρά Κέρδη μετά από Φόρους	183.225	215.495
Δικαιώματα μειοψηφίας	<u>1.018</u>	<u>(9.957)</u>
Καθαρά Κέρδη Χρήσεως προς Διάθεση	184.243	205.538

Αθήνα, 25 Φεβρουαρίου 2003

ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
Ευνοφάν Κ. Νικήτας
Α.Δ.Τ. 8 914611

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
Νικόλαος Κ. Νανάπουλος
Α.Δ.Τ. Σ 237468

ΤΡΑΠΕΖΑ ΕFG EUROBANK ERGASIAS Α.Ε.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ
ΤΗΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2002

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ
ΤΗΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2002

ΑΡ. Μ.Α.Ε.: 6068/06/Β/86/07

Όθωνος 8, 105 57 Αθήνα, Τηλ.: 210 333 7000, Fax: 210 323 3866, www.eurobank.gr

ΤΡΑΠΕΖΑ EFG EUROBANK ERGASIAS A.E.

ΕΝΟΠΙΗΜΕΝΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2002 - Αρ. Μ.Α.Ε. 6068/06/Β/86/07

	2002	2001
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	Ποσό σε χιλ. Ευρώ	
1. Ταμείο και διαθέσιμο στην κεντρική τράπεζα	1.089.014	1.236.455
2. Κρατικά και άλλα αξιόγραφα δεκτά για επαναχρηματοδότηση από την Κεντρική Τράπεζα α. Κρατικά και εξομοιούμενα προς αυτά αξιόγραφα	456.426	-
3. Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων α. Όψεως	260.330	150.967
β. Λοιπές απαιτήσεις	1.022.157	994.811
	1.282.487	1.145.778
4. Απαιτήσεις κατά πελατών Μείον: Προβλέψεις	13.758.613	11.402.459
	(397.833)	(346.682)
	13.360.780	11.055.777
5. Ορολογίες και άλλοι τίτλοι σταθερής αποδόσεως α. Εκδόσεις δημοσίου	5.594.420	3.618.562
β. Άλλων εκδοτών	685.519	429.605
	6.279.939	4.048.167
6. Μιστοχές και άλλοι τίτλοι μεταβλητής αποδόσεως	332.045	315.090
7. Συμμετοχές σε μη συνδεδεμένες επιχειρήσεις	77.712	71.601
7. α. Καθαρή θέση ουγενών μη ελεγχόμενων εταιρειών	32.594	117.773
8. Συμμετοχές σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις	262	646
9. Άλλα πάγια στοιχεία γ. Λοιπά άλλα πάγια στοιχεία Μείον: Αποσβέσεις	223.318	124.067
	(114.130)	(70.116)
	109.188	53.951
10. Ενσώματα πάγια στοιχεία α. Γηπέδα - οικοπέδα	65.710	56.599
β. Κτίρια - εγκαταστάσεις κτιρίων Μείον: Αποσβέσεις	506.034	282.800
	(162.816)	(96.138)
γ. Επιπλα, ηλεκτρονικός και λοιπός εξοπλισμός Μείον: Αποσβέσεις	212.514	170.530
	(136.807)	(98.122)
δ. Λοιπά ενσώματα πάγια στοιχεία Μείον: Αποσβέσεις	9.680	6.738
	(1.567)	(2.970)
ε. Ακινήτοποιήσεις υπό κατασκευή	123.903	90.876
	616.651	410.313
13. Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	472.019	444.205
14. Προπληρωμένα έξοδα και έσοδα εισπρακτέα	513.121	328.158
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	24.622.238	19.227.914

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ: 1. Την 10η Απριλίου 2003 ολοκληρώθηκε η συγχώνευση με απόφαση της Επιτροπής Εργασίας Α.Ε. από την Τράπεζα EFG Eurobank Ergasias A.E. με Ισολογισμικό μεταχηματισμό της 7.11.2002. 2. Το κενό του Ισολογιστικού χρήσεως 2002 της Τράπεζας EFG Eurobank Ergasias A.E. προέρχεται από την ενσωμάτωση των ενεργητικού και Παθητικού της 31.12.2002 των συγχωνευθέντων εταιρειών, ενώ, τα Αποτελέσματα χρήσεως 2002 προέρχεται από την ενσωμάτωση των αποτελεσμάτων χρήσεως 2002 της Τράπεζας EFG Eurobank Ergasias A.E. και της περιόδου 8.11-31.12.2002 της Επιτροπής Εργασίας Α.Ε. Η συγχώνευση επέφερε τις ακόλουθες μεταβολές στο άθροισμα των 31.12.2002: α) αύξηση του μετρητικού κεφαλαίου και της θοροκής από έσοδα μετρητών ύψους 40,8 εκ. ευρώ και 98,1 εκ. ευρώ αντίστοιχα και μείωση των άλλων μετρητών κατά 177,3 εκ. ευρώ. Επίσης, τα έσοδα αποτελεσματικά μετρητών κατά 253,6 εκ. ευρώ λόγω του παράρτημα της όψης εισπράξεως χρηματοδότησης της Επιτροπής Εργασίας Α.Ε. οι οποίες αρραβώνισαν την περίοδο μετά την πραγματοποίηση της συγχώνευσης. 3. Από την προσομοιωθείσα συγχώνευση προέκυψε θετικό έσοδο μετρητομητομίου ύψους 28,5 εκ. ευρώ, η οποία ανατρίτησε με «θόρακο από έσοδα μετρητών ύψους 10,8 εκ.». 4. Ορατά κενά της 31ης Δεκεμβρίου 2001 αναρροφήθηκαν για να καταπολεμήσει η εταιρεία το αποτέλεσμα της 31ης Δεκεμβρίου 2002. 5. Οι ενσωματωμένες οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν, εκτός από την Τράπεζα EFG Eurobank Ergasias A.E., τις εταιρείες EFG Private Bank Luxembourg S.A., EFG Toledo Finance A.E.P.E.Y., Eurobank Cards A.E., Διαχείρισης Προϊόντων Καταναλωτικής Πίστεως, EFG Eurobank Leasing A.E., EFG Eurobank Financing A.E., EFG A.E. Δ.Α.Κ., EFG Ασφαλιστική Υπηρεσίες Α.Ε., EFG Helios P.L.C., EFG Eurobank Χρηματοπιστωτική Α.Ε.Π.Ε.Υ., EFG Factors A.E., EFG Ασφαλιστική Α.Ε.Τ.Α., EFG Εμπνευσμένης Διακίνησης Α.Ε.Ε.Ε., Βιο-Φαρμακείο Έσπινος Α.Ε., Διεθνών Εταιρειών Αναλυτικών, EFG Υπερταχύνει Διαδικτυακή Α.Ε., Ελληνικές Επιχειρήσεις Διεθνούς Εμπορίου και Αναπτύξεως Α.Ε., EFG Ασφαλιστική Ζωής Α.Ε.Α.Ε., Επενδύσεων Αναπτύξεως Α.Ε.Ε.Ε., QMS Διαχείριση Συνομιλιών και Υπομονών Ομάδας Πιστώσεως Α.Ε., OPEX 24 Α.Ε., Asanetel Α.Ε., Ασφαλιστική Προστασίας Εργασίας Α.Ε., EFG Eurobank Ergasias International (C1) LTD, TEASIX, Νταρσούκ Α.Ε.Α.Ε., TEASIX, Διαχείρισης Επενδύσεων Α.Ε.Π.Ε.Υ., EFG Helios (Capital Island) Limited, Bank Post SA (Φινλανδία), Bulgarian Retail Services SA, Helios on Line A.E., Εμπόριο, Συσκευών & Υπηρεσιών Τηλεμαστίωσης, Σιδηροδρομικών Επενδύσεων Εργασίας Α.Ε. με ολική ενσωμάτωση των εταιρειών της, Επίσης, περιλαμβάνονται και τις εταιρείες: Topik A.E., Εμπόριο Αποκαταστήματα και Μεταφορών, Ukkaba A.E., Akos / ODI (Balkan Holdings) Limited, Kaban A.E., Post Bank A.D. (Ρουμανία), Συναγερμολογική Εταιρεία Αεροπορικών Αθηνών Α.Ε. με τη μέθοδο της καθόλου θέσεως. 6. Η Τράπεζα, κατά προσέγγιση, των δανείων των κ.ν. 21901201, αρραβώνισαν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα στις ακόλουθες περιπτώσεις: α) Κατά πολύ μικρή ποσότητα «αφαιρούμενες» φόρους εισοδήματος (Ethereal Tax Asses), τα υπόλοιπα των οποίων κατά την 31η Δεκεμβρίου 2002 ανέρχεται σε 31,4 εκ. ευρώ και αποκαλύπτει στο κενό του Ενεργητικού «Προπληρωμένα έξοδα και έσοδα εισπρακτέα». Το ποσό αυτό είχε κάλυψη οφειλές, κατά τις περιόδους χρήσεως, την καθήκον θέσεως της τράπεζας και συγχωνευθεί, είχε οριστική οφειλή προς τον οικόπεδο αποκαταστάσεων, το οποίο θα συμψηφιστεί με φόρο εισοδήματος, επόμενων χρήσεων, είναι αρνητικότατο το ποσό των λογιστικών διαφορών τα οποία οφείλει. β) Ο λογιστικός «άθροισμα μετρητομίου» ποσού 99,3 εκ. ευρώ αρραβώνισαν οφειλές από τα ίδια κεφάλαια, ενώ οφείλονται με τα κ.ν. 21901201 πρώτα να αρραβώνισαν στο ενεργητικό, γ) τα εμπορικά χρηματοδοτικά συστήματα σε τμήματα τρέχας και κατά την χρήση 2002 προέκυψε θετική διαφορά εισπράξεως ποσού 19,9 εκ. ευρώ η οποία περιλαμβάνεται στα αποτελέσματα, είναι αρνητικές διαφοράς ποσού 0,8 εκ. ευρώ που προέκυψε κατά την χρήση 2001. δ) ορισμένα κενά του Ισολογισμού και των αποτελεσμάτων της EFG Eurobank Ergasias Χρηματοπιστωτικής Μολδοβίας Α.Ε. και της Alcantal Α.Ε. αναρροφήθηκαν σύμφωνα με το Δ.Α.Π.1. Εάν δεν αναρροφήνεται το κενό αυτό, το αποτέλεσμα θα εμφανίζονταν μεμεινών κατά 9,9 εκ. ευρώ. 7. Η καθαρή απόκτηση (όφελος) προέρχεται από την προέσοδο της 31ης Δεκεμβρίου 2002 ανήλθε στο ονομαστικό ποσό 30 εκ. ευρώ, εκ των οποίων 14,2 εκ. ευρώ αναλογούν στον όφελος. Οι προσαρμοσμένες όφελος εισπράξεως, ανατρίτησαν με θετικές διαφοράς εισπράξεως χρηματοδότησης. Το ονομαστικό καθαρό ποσό των διαφορών εισπράξεως που ανατρίτησε στον όφελος εισπράξεως σε 0,1 εκ. ευρώ και μείωσε αποτελεσματικά την καθαρή θέση του κενού λογιστικού βήμας τα αποτελέσματα. Η διαφορά εισπράξεως (όφελος) χρηματοδότησης της Επιτροπής Εργασίας Α.Ε. που αναλογούσαν στον όφελος των συγχωνευθεισών εταιρειών σε 20,3 εκ. ευρώ. 8. Η οφειλή που συσχετίζεται με την Τράπεζα (Πειραιώς) κατά την πρώτη Τριμηνία Εργασίας και με την Δ.Ε. αυτή, με στόχο να υποκαταστήσει το κεφάλαιό της ως αλλοδαπός άκτορας 588,9 εκ. ευρώ, εντάχθηκε από την επίσημη της αγοράς (15.9.1998). Λόγω αποδράσεως της ως ανωτέρω, εντάχθηκε των ενσωματωμένων Αποτελεσμάτων Αθηνών την 31η Δεκεμβρίου 1999 και εφόσον προέκυψε απόφαση που έδωσε αποκλειστικά δικαιώματα, οι οποίες διατηρούνται. Η έκδοση της Τράπεζας και οι οφειλές της, οφείλονται πιστωτικά ή/και τρέχοντα της αγοράς ή/και είναι θετική για την Τράπεζα και η «απόδοση» έχει οριστική οφειλή. 9. Δεν υπάρχουν εμπόδια βάση των των παλαιών στοιχείων. 10. Ο οφείλος του αποτελεσμένου προσωπικού της 31ης Δεκεμβρίου 2002 είναι 12.188 άτομα.

	2002	2001
ΠΑΘΗΤΙΚΟ	Ποσά σε χιλ. Ευρώ	
1. Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα		
α. Όφειλας	67.713	67.131
β. Προθεσμίας και με προειδοποίηση	<u>3.774.470</u>	<u>355.037</u>
	<u>3.842.183</u>	<u>422.168</u>
2. Υποχρεώσεις προς πελάτες		
α. Καταθέσεις	14.520.363	12.711.718
β. Άλλες υποχρεώσεις		
βα. Όφειλας	384.799	320.443
ββ. Προθεσμίας και με προειδοποίηση		-
βγ. Υποχρεώσεις από πράξεις προσωρινής εκχώρησης	<u>2.118.808</u>	<u>2.317.285</u>
	<u>17.032.970</u>	<u>15.349.446</u>
3. Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	719.943	439.944
4. Λοιπά στοιχεία παθητικού	663.494	808.423
5. Προεπιλεγμένα έσοδα και έξοδα πληρωτέα	297.426	109.913
6. Προβλέψεις για κινδύνους και βάρη		
α. Προβλέψεις για αποζημιώσεις προσωπικού	19.442	18.621
γ. Άλλες προβλέψεις	<u>24.394</u>	<u>13.884</u>
	<u>43.836</u>	<u>32.505</u>
6. α. Προβλέψεις γενικών τραπεζικών κινδύνων	16.427	17.617
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ		
8. Μετοχικό κεφάλαιο καταβεβλημένο	906.017	856.355
9. Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	598.553	504.269
10. Αποθεματικά		
α. Τακτικά	85.458	77.414
β. Έκτακτα	269.300	179.113
γ. Ειδικά	75.630	403.360
11. Διαφορές από αναπροσαρμογή αξίας περιουσιακών στοιχείων	3.528	9.811
12. Ενοποιημένα αποτελέσματα εις νέο	43.708	(11.046)
13. Ίσες μετοχές	(89.532)	(149.450)
14. Διαφορά Ενοποίησης	<u>(70.968)</u>	<u>(44.458)</u>
	<u>1.821.694</u>	<u>1.825.368</u>
15. Δικαιώματα Μετοψηφίας	<u>184.265</u>	<u>222.530</u>
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	<u>24.622.238</u>	<u>19.227.914</u>
	2002	2001
	Ποσά σε χιλ. Ευρώ	
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΚΤΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ		
1. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις από εγγυήσεις υπέρ τρίτων	25.472.467	2.071.733
3. Λοιποί λογαριασμοί τήξεως		
α. Δικαιούχοι αλλότριων περιουσιακών στοιχείων	47.973.811	46.432.684
β. Υποχρεώσεις από αμειωτοβαρείς συμβάσεις	<u>9.914.396</u>	<u>11.662.040</u>
γ. Πιστωτικοί λογαριασμοί πληροφοριών	<u>11.118.168</u>	<u>14.537.362</u>
ΣΥΝΟΛΟ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΕΚΤΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	<u>94.478.842</u>	<u>74.703.819</u>

	2002	2001
ΠΑΘΗΤΙΚΟ		
Ποσά σε χιλ. Ευρώ		
1. Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα		
α. Όψεις	67.713	67.131
β. Προθεσμίας και με προειδοποίηση	<u>3.774.470</u>	<u>355.037</u>
	<u>3.842.183</u>	<u>422.168</u>
2. Υποχρεώσεις προς πελάτες		
α. Καταθέσεις	14.529.363	12.711.718
β. Άλλες υποχρεώσεις		
βα. Όψεις	384.799	320.443
ββ. Προθεσμίας και με προειδοποίηση		
βγ. Υποχρεώσεις από πράξεις προσωρινής εκχώρησης	<u>2.118.808</u>	<u>2.317.285</u>
	<u>17.032.970</u>	<u>15.349.446</u>
3. Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	719.943	439.944
4. Λοιπά στοιχεία παθητικού	663.494	808.423
5. Προσπλεγμένα έσοδα και έξοδα πληρωτέα	297.426	109.913
6. Προβλέψεις για κινδύνους και βάρη		
α. Προβλέψεις για αποζημιώσεις προσωπικού	19.442	16.621
γ. Άλλες προβλέψεις	<u>24.394</u>	<u>13.884</u>
	<u>43.836</u>	<u>32.505</u>
6. α. Προβλέψεις γενικών τραπεζικών κινδύνων	16.427	17.617
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ		
8. Μετοχικό κεφάλαιο καταβλημένο	906.017	856.355
9. Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	598.553	504.269
10. Αποθεματικά		
α. Τακτικά	85.458	77.414
β. Έκτακτα	269.300	179.113
γ. Ειδικά	75.630	403.360
11. Διαφορές από αναπροσαρμογή αξίας περιουσιακών στοιχείων	3.528	9.811
12. Ενοποιημένα αποτελέσματα εις νέο	43.708	(11.046)
13. Ίδιες μετοχές	(89.532)	(149.450)
14. Διαφορά Ενοποίησης	<u>(70.968)</u>	<u>(44.458)</u>
	<u>1.821.694</u>	<u>1.825.368</u>
15. Δικαιώματα Μεσοφφίας	184.265	222.530
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	<u>24.622.238</u>	<u>19.227.914</u>
	2002	2001
Ποσά σε χιλ. Ευρώ		
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΚΤΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ		
1. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις από εγγυήσεις υπέρ τρίτων	25.472.467	2.071.733
3. Λοιποί λογαριασμοί τάξεως		
α. Δικαιούχοι αλλότριων περιουσιακών στοιχείων	47.973.811	46.432.684
β. Υποχρεώσεις από αμφοτεροβαρείς συμβάσεις	9.914.396	11.662.040
γ. Πιστωτικοί λογαριασμοί πληροφοριών	<u>11.118.168</u>	<u>14.537.362</u>
ΣΥΝΟΛΟ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΕΚΤΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	<u>94.478.842</u>	<u>74.703.819</u>

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

	2002	2001
	Ποσό σε χιλ. Ευρώ	
ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ ΧΡΗΣΕΩΣ	247.517	313.708
Μείον: Φόρος εισοδήματος	(51.949)	(90.941)
Μείον: Διαφορές φορολογικού ελέγχου	-	(2.007)
Μείον: «Αναβαλλόμενος» φόρος εισοδήματος	(5.648)	(8.825)
ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ ΧΡΗΣΕΩΣ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ	189.920	212.135
Υπόλοιπο αποτελεσμάτων προηγούμενων χρήσεων	-	5.230
Υπόλοιπο αποτελεσμάτων της Επενδύσεως Εργασίας Α.Ε. προ συγχωνεύσεως	3.985	-
Διόρθωση φορολογημένων εκτακτων αποθεματικών	-	51.770
Διόρθωση αποθεματικού Ν. 148/67 για κλίση ζημιών χρεογράφων	4.330	18.040
Διόρθωση αποθεματικού «Αναβαλλόμενου» φόρου εισοδήματος	5.648	8.825
Διόρθωση πλεονάζοντος φορολογημένου αποθεματικού Ιδίων Μετοχών	59.500	-
ΚΕΡΔΗ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ	263.363	295.800
Η διάθεση των κερδών γίνεται ως εξής:		
Τακτικό αποθεματικό	8.044	9.720
Μέρισμα 0,47 ευρώ ανά μετοχή	144.492	161.300
Έκτακτα αποθεματικά	95.834	29.999
Αποθεματικά ειδικών διατάξεων και νόμων	1.675	2.007
Αποθεματικά ιδίων μετοχών	-	82.503
Διανομή κερδών στα προσωπικά	7.300	8.217
Διανομή δωρεών μετοχών στο προσωπικό	3.035	2.054
Εφ' άποψι αμοιβή στο προσωπικό λόγω αντικατάστασης της άρχ από το €	3.003	-
	263.363	295.800

Αθήνα, 11 Απριλίου 2003

Ο ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ
ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
Ξενοφών Κ. Νικίτιας
Α.Δ.Τ. Θ - 914611

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
Νικόλαος Κ. Νατσούλιας
Α.Δ.Τ. Σ - 237468

Η ΓΕΝΙΚΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Πάλο Ν. Χατζησωτηρίου
Α.Δ.Τ. Τ - 005040

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΤΟΥ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
Δημήτριος Κ. Μιτροτάλης
Α.Δ.Τ. Π - 064395

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΕΛΕΓΧΟΥ ΟΡΚΩΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΩΝ

Προς τους κ.κ. Μετόχους της Ανώνυμης Εταιρείας «Τράπεζα ΕFG Eurobank Ergasias Α.Ε.»

Ελέγξαμε τις ανωτέρω Οικονομικές Καταστάσεις καθώς και το σχετικό Προσάρτημα της Ανώνυμης Εταιρείας «Τράπεζα ΕFG Eurobank Ergasias Α.Ε.» της εταιρικής χρήσεως που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2002. Ο έλεγχός μας, στα πλαίσια του οποίου λάβαμε και γνώση πλήρους λογιστικού απολογισμού των εργασιών των καταστημάτων της Τράπεζας, έγινε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 37 του ΚΝ 2190/1920 «περί Ανωνύμων Εταιρειών» και τις ελεγκτικές διαδικασίες που κρίναμε κατάλληλες, βάσει των αρχών και κανόνων ελεγκτικής που ακολουθεί το Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών. Τέθηκαν στη διάθεσή μας τα βιβλία και στοιχεία που τήρησε η Τράπεζα και μας δόθηκαν οι αναγκαίες για τον έλεγχο πληροφορίες και επεξηγήσεις που ζητήσαμε. Η Τράπεζα εφάρμοσε ορθά το Κλαδικό Λογιστικό Σχέδιο εκτός από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στις σημειώσεις Νο 7 και 8 της Τράπεζας. Δεν ισορροπήθηκε η μέθοδος απαγραφής σε σχέση με την προηγούμενη χρήση. Επαληθεύσαμε τη συμφωνία του περιεχομένου της Εκθέσεως Διαχειρίσεως του Διοικητικού Συμβουλίου προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων με τις σχετικές Οικονομικές Καταστάσεις. Το Προσάρτημα περιλαμβάνει τις πληροφορίες που προβλέπονται από την παράγραφο 1 του άρθρου 43α και του άρθρου 129 του ΚΝ 2190/1920. Κατά τη γνώμη μας οι ανωτέρω Οικονομικές Καταστάσεις οι οποίες προκύπτουν από τα βιβλία και στοιχεία της τράπεζας, απεικονίζουν μαζί με το Προσάρτημα, αφοσιωμένη υπόψη οι σημειώσεις 7 και 8 της Τράπεζας, την περιουσιακή διάρθρωση και την οικονομική θέση της Τράπεζας κατά την 31 Δεκεμβρίου 2002 καθώς και το αποτέλεσμα της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, βάσει των σχετικών διατάξεων που ισχύουν και λογιστικών αρχών οι οποίες έχουν γίνει γενικά παραδεκτές και δε διαφέρουν από εκείνες που εφάρμοσε η Τράπεζα στην προηγούμενη χρήση.

Αθήνα, 15 Απριλίου 2003

Κωνσταντίνος Κοσιολίνης
ΑΜ ΣΟΕΑ 12711

PRICEWATERHOUSECOOPERS

Λοραίν Σκαρραμάγκη
ΑΜ ΣΟΕΑ 12261

5.5 ΔΛΠ 31 : Παρουσίαση δικαιωμάτων σε κοινοπραξίες
SIC 13 : Επιχειρήσεις κάτω από κοινό έλεγχο - μη χρηματικές
εισφορές απο τους κοινοπρακτούντες
ΔΛΠ 31 / SIC 13¹⁸

Κοινοπραξία είναι μία συμβατική συμφωνία με την οποία δύο ή περισσότερα μέρη αναλαμβάνουν μια οικονομική δραστηριότητα που υπόκεινται σε από κοινού έλεγχο. Υπάρχουν τρεις τύποι κοινοπραξιών: Κοινά ελεγχόμενες δραστηριότητες, κοινά ελεγχόμενα περιουσιακά στοιχεία και κοινά ελεγχόμενες οικονομικές μονάδες.

Στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ο κοινοπρακτών πρέπει να εμφανίζει τα δικαιώματά του στην κοινοπραξία ανάλογα με τον τύπο της ως εξής:

Κοινά ελεγχόμενες δραστηριότητες : ενοποιώντας τα στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού τα οποία ελέγχει και τα έξοδα τα οποία πραγματοποιεί, καθώς και το μερίδιό του από τα έσοδα που αφορούν πωλήσεις που πραγματοποιεί η κοινοπραξία.

Κοινά ελεγχόμενα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού: Σε αναλογική βάση

Κοινά ελεγχόμενες οικονομικές μονάδες : χρησιμοποιώντας την μέθοδο της αναλογικής ενοποίησης είτε «γραμμή προς γραμμή» (line by line consolidation) ή εναλλακτικά σαν ξεχωριστά κονδύλια των οικονομικών του καταστάσεων. Εναλλακτικά της αναλογικής ενοποίησης μπορεί να χρησιμοποιηθεί η μέθοδος της ενοποίησης με βάση την καθαρή θέση (equity method).

Οι γνωστοποιήσεις των δικαιωμάτων σε κοινοπραξίες περιλαμβάνουν το δικαίωμα σε μία από κοινού ελεγχόμενη μονάδα, που αποκτάται και κατέχεται αποκλειστικά με σκοπό την μεταγενέστερη διάθεσή του στο

¹⁸ Σ. Ο. Ε. Λ. , Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και Διερμηνείες, Δρ. Νικόλαος Γ. Πρωτοψάλτης – Παναγιώτης Κ. Βρουστούρης, Αθήνα 2002,σελ. 405.

μέλλον και το δικαίωμα σε μία από κοινού ελεγχόμενη οικονομική μονάδα, που λειτουργεί κάτω από σοβαρούς μακροχρόνιους περιορισμούς, οι οποίοι εμποδίζουν την δυνατότητά της να μεταβιβάζει κεφάλαια στον κοινοπρακτούντα. Επίσης θα πρέπει να γνωστοποιούνται στις οικονομικές καταστάσεις τα ποσοστά συμμετοχής και κάθε ενδεχόμενη υποχρέωση, η οποία έχει αναληφθεί.

SIC 13

Η αναγνώριση κερδών ή ζημιών από μη χρηματικές εισφορές (εισφορές σε είδος) είναι σωστή εκτός εάν δεν υπάρχουν:

- ✓ Σημαντικοί κίνδυνοι και οφέλη που αφορούν το εισφερόμενο είδος δεν μεταβιβάζονται στην κοινά ελεγχόμενη επιχείρηση
- ✓ Το κέρδος ή η ζημία δεν μπορεί να μετρηθεί αξιόπιστα
- ✓ Όμοια είδη εισφέρονται και από τους άλλους κοινοπρακτούντες

Όμοια είναι τα είδη που εισφέρονται από τους κοινοπρακτούντες όταν είναι όμοιας φύσης, με την ίδια χρησιμότητα στην ίδια παραγωγική διαδικασία και με όμοια εύλογη αξία. Μία εισφορά θεωρείται όμοια μόνο εάν μεγάλο μέρος των εισφερόμενων περιουσιακών στοιχείων είναι όμοια με το μεγαλύτερο μέρος των περιουσιακών στοιχείων που εισφέρονται από τους άλλους κοινοπρακτούντες. Κέρδος επίσης πρέπει να αναγνωριστεί εάν, επιπρόσθετα της συμμετοχής στην καθαρή θέση της κοινά ελεγχόμενης επιχείρησης, ο κοινοπρακτών εισπράττει αντίτιμο είτε σε χρηματική μορφή ή σε άλλα πάγια, τα οποία δεν είναι όμοια με τα εισφερόμενα περιουσιακά στοιχεία.

Φορολογικά Σχόλια

Τα ΔΛΠ προβλέπουν τρία είδη κοινοπραξίας για λογιστικούς σκοπούς :

(α) Συμμετοχική δραστηριότητα

(β) Συμμετοχική εκμετάλλευση στοιχείων ενεργητικού

(γ) Συμμετοχικός έλεγχος σε άλλο νομικό πρόσωπο

Η λογιστική μεταχείριση των κοινοπραξιών εξαρτάται από τον τύπο κοινοπραξίας που αναφέρεται η κάθε περίπτωση.

Η έννοια της κοινοπραξίας που γίνεται αντιληπτή από τα ΔΛΠ είναι λεπτομερέστερη σε σχέση με αυτήν που αναγνωρίζεται από την εσωτερική **νομοθεσία** επί του παρόντος. Συγκεκριμένα, υπό το ισχύον νομοθετικό καθεστώς η μοναδική έννοια κοινοπρακτικής δραστηριότητας που αναγνωρίζεται φορολογικά είναι αυτή του Άρθρου 2 παρ. 2 του ΚΒΣ, δηλαδή ιδιότυπη ένωση επιτηδευματιών για επίτευξη συγκεκριμένου σκοπού η οποία αποδεικνύεται βάσει εγγράφου συμφωνητικού σύστασης κατατεθειμένου στην αρμόδια εφορία. Στην περίπτωση αυτή η φορολογική υποχρέωση διαμορφώνεται κατ' αρχήν στο επίπεδο της κοινοπραξίας (και όχι των κοινοπρακτούντων μερών).

Τίθεται το ερώτημα αν το υπάρχον φορολογικό καθεστώς θα ισχύσει και στις περιπτώσεις κοινοπραξίας που προβλέπονται από τα ΔΛΠ ή θα πρέπει να υπάρξει διάκριση με ανάλογη φορολογική ρύθμιση κατά περίπτωση.

Τέλος, σημειώνεται ότι με τα ΔΛΠ κάποιες συμμετοχές σε κοινοπραξία μπορεί να αντιμετωπίζονται ως επενδυτικής φύσης, και να ισχύουν ανάλογα οι παρατηρήσεις μας για τα χρεόγραφα και τις συμμετοχές στις συνδεδεμένες επιχειρήσεις, σχετικά με το χειρισμό του κέρδους ή ζημίας από την αποτίμηση της συμμετοχής.

5.6 ΔΛΠ 36 : Απαξίωση περιουσιακών στοιχείων ενεργητικού Ελληνικό Δίκαιο

Η Ελληνική νομοθεσία προβλέπει την αποτίμηση όλων των περιουσιακών στοιχείων μίας επιχείρησης για την εκτίμηση της ύπαρξης υποτίμησης της αξίας τους. Η ζημία η οποία προκύπτει από την

υποτίμηση της αξίας των στοιχείων αυτών καταχωρείται στα αποτελέσματα της χρήσεως την οποία αναγνωρίστηκε αυτή. Επίσης οποιαδήποτε μείωση της υποτίμησης η οποία έχει αναγνωριστεί σε προηγούμενα έτη, καταχωρείται στα έσοδα της χρήσεως κατά την οποία προέκυψε.

Τόσο η Ελληνική νομοθεσία όσο και τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, προβλέπουν την εκτίμηση της αξίας των περιουσιακών στοιχείων μίας επιχείρησης σε κάθε ημερομηνία κλεισίματος του Ισολογισμού για τον εντοπισμό τυχόν ζημίας από την υποτίμηση της. Σύμφωνα όμως με την Ελληνική νομοθεσία δεν προβλέπεται συγκεκριμένη και λεπτομερής καθοδήγηση του τρόπου εκτίμησης, όπως για παράδειγμα η εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών που προβλέπουν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα. Σαν αξιόπιστος τρόπος εκτίμησης, σύμφωνα με την Ελληνική νομοθεσία, είναι η αγοραία αξία του στοιχείου, χωρίς ειδικά να καθορίζεται η ανακτήσιμη αξία του. Επίσης σύμφωνα με την Ελληνική νομοθεσία κάθε ζημία, η οποία προκύπτει από την υποτίμηση της αξίας των περιουσιακών στοιχείων ή κέρδος από την μείωση της υποτίμησης, η οποία έχει αναγνωριστεί σε προηγούμενα έτη, αναγνωρίζεται σαν **κέρδος** ή **ζημία** στα **αποτελέσματα της χρήσης**, στην οποία προέκυψαν, σε αντίθεση με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα τα οποία προβλέπουν μείωση ή αύξηση της αξίας αναπροσαρμογής για πάγια τα οποία απεικονίζονται σε αναπροσαρμοσμένες αξίες. Από τα παραπάνω συνάγεται ότι παρά το γεγονός ότι το πνεύμα τόσο της Ελληνικής νομοθεσίας όσο και των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων είναι όμοια (διαπίστωση υποτίμησης, αξίας περιουσιακών στοιχείων), η εναρμόνιση με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα απαιτεί την υιοθέτηση ενός πλέγματος διατάξεων, που θα καθορίζουν τους τρόπους εκτίμησης και λογιστικής αντιμετώπισης.

Φορολογικά Σχόλια
(Βλ σχετικά το ΔΛΠ 37)

ΔΛΠ 36¹⁹

Το ΔΛΠ 36 έχει εφαρμογή κυρίως στην λογιστική αντιμετώπιση της υποτίμησης των ασώματων περιουσιακών στοιχείων, της υπεραξίας και των παγίων στοιχείων. Κάθε επιχείρηση θα πρέπει να διαπιστώνει κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού αν και κατά πόσο υπάρχει ένδειξη ότι ένα περιουσιακό στοιχείο είναι υποτιμημένο. Σε περίπτωση ύπαρξης τέτοιας ένδειξης η επιχείρηση θα πρέπει να εκτιμά το ανακτήσιμο ποσό του περιουσιακού στοιχείου. Για την εκτίμηση αν και κατά πόσο υπάρχει ένδειξη για την υποτίμηση ενός περιουσιακού στοιχείου η επιχείρηση θα πρέπει να συνεκτιμά τόσο εξωτερικές όσο και εσωτερικές πηγές πληροφόρησης. Σε περίπτωση που η ανακτήσιμη αξία του περιουσιακού στοιχείου είναι μικρότερη από την λογιστική του αξία, τότε η επιχείρηση θα πρέπει να αναγνωρίζει την σχετική ζημία. Σύμφωνα με το ΔΛΠ 36, η ανακτήσιμη αξία ορίζεται ως η μεγαλύτερη αξία μεταξύ της καθαρής αξίας πώλησής του και της αξίας της χρήσης του. Αν δεν μπορεί να καθοριστεί η καθαρή αξία πώλησης, ως ανακτήσιμη αξία ορίζεται η αξία της χρήσης του. Για την μέτρηση της αξίας της χρήσης, χρησιμοποιείται η εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών, οι οποίες σχετίζονται με την χρησιμοποίηση του περιουσιακού στοιχείου, προεξοφλημένες με κατάλληλους συντελεστές προεξόφλησης. Οι εκτιμήσεις των μελλοντικών ταμειακών ροών θα πρέπει να υποστηρίζονται επαρκώς και αφορούν το περιουσιακό στοιχείο στην παρούσα του κατάσταση. Ο συντελεστής προεξόφλησης ο οποίος χρησιμοποιείται θα πρέπει να είναι αποφορολογημένος και να αντικατοπτρίζει τις εκτιμήσεις της αγοράς του στοιχείου αυτού.

¹⁹ Τράπεζα Πληροφοριών, *Διαφορές Ελληνικών και Διεθνών Λογιστικών Προτύπων*, www.tee.gr

Η εκτίμηση της υποτίμησης θα πρέπει να γίνεται για κάθε στοιχείο ξεχωριστά. Η ζημία η οποία προκύπτει από την υποτίμηση θα πρέπει να αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα της χρήσεως που αφορά, εκτός εάν το περιουσιακό στοιχείο απεικονίζεται σε αναπροσαρμοσμένη αξία, όπου η ζημία θα πρέπει να αντιμετωπίζεται ως μείωση της αναπροσαρμογής.

Επίσης σύμφωνα με το ΔΛΠ 36 κάθε επιχείρηση θα πρέπει να επανεκτιμά σε κάθε ημερομηνία κλεισίματος του Ισολογισμού, κατά πόσο η αναγνώριση της ζημίας από υποτίμηση που έγινε σε προηγούμενα χρόνια συνεχίζει να υφίσταται ή έχει μειωθεί. Η μείωση της υποτίμησης, η οποία έχει αναγνωριστεί σε προηγούμενες χρήσεις, θα πρέπει να αναγνωρίζεται σαν έσοδο, εκτός εάν το περιουσιακό στοιχείο απεικονίζεται σε αναπροσαρμοσμένη αξία, όπου η μείωση της υποτίμησης θα πρέπει να προσαυξήσει την αξία αναπροσαρμογής.

Θα πρέπει να σημειωθεί όμως ότι η μείωση της υποτίμησης, η οποία αφορά υπεραξία (goodwill) επιτρέπεται μόνο εάν η ζημία προήλθε από συγκεκριμένη έκτακτη αιτία, η οποία δεν αναμένεται να επαναληφθεί.

5.7 ΔΛΠ 38 : Άϋλα πάγια - Έξοδα πολυετούς απόσβεσης²⁰

ΔΛΠ 38

Σύμφωνα με το IAS 38, τα άϋλα πάγια στην πλειοψηφία τους πρέπει να εξοδοποιούνται στην χρήση στην οποία δημιουργούνται. Τα άϋλα πάγια στοιχεία κεφαλαιοποιούνται μόνο όταν διασφαλίζεται και μπορεί να τεκμηριωθεί επαρκώς ότι από αυτά θα υπάρξει ένα μελλοντικό οικονομικό για την επιχείρηση όφελος και όταν το κόστος του άϋλου παγίου μπορεί να προσδιοριστεί με απόλυτη ακρίβεια. Η απόσβεση θα πρέπει να γίνεται συστηματικά κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του άϋλου παγίου, η οποία δεν πρέπει να ξεπερνά τα 20 έτη.

²⁰ Τράπεζα Πληροφοριών, Διαφορές Ελληνικών και Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, www.tee.gr

Ελληνικό Δίκαιο

Τα άυλα πάγια στοιχεία, (όπως έξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκαταστάσεως, έξοδα αναδιοργανώσεως, λοιπά έξοδα συνδεδεμένα με την απόκτηση ενσωμάτων παγίων στοιχείων και την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου, ως και έξοδα έρευνας και αναπτύξεως κλπ. ,) κεφαλαιοποιούνται και αποσβένονται ισόποσα με ανώτατο όριο την πενταετία. Ορισμένα άυλα στοιχεία (π. χ. δικαιώματα εκμετάλλευσης, άδειες λειτουργίας) αποσβένονται στο χρόνο της παραγωγικής ζωής τους ή στο χρόνο της νομικής διάρκειας τους.

Σύμφωνα με τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας, τα άυλα πάγια αποτιμώνται στην τιμή κτήσης τους και αποσβένονται είτε ισόποσα μέσα στο χρόνο της παραγωγικής χρησιμότητας τους είτε, στην περίπτωση που το άυλο πάγιο έχει από τον νόμο προστασία περιορισμένης διάρκειας, μέσα στο χρόνο της περιορισμένης αυτής διάρκειας (λ. χ. δικαίωμα εκμετάλλευσης άδειας κινητής τηλεφωνίας είναι 20ετούς διάρκειας και αποσβένεται σε 20 έτη).

Επιπλέον, ορισμένα έξοδα, όπως τα έξοδα ίδρυσης και πρώτης εγκατάστασης, τα έξοδα κτήσης ακινήτων, χαρακτηρίζονται από τον νόμο ως έξοδα πολυετούς απόσβεσης και αποσβένονται τμηματικά και ισόποσα με ανώτατο όριο τα 5 έτη. Οι δαπάνες επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας είτε εκπίπτουν ολόκληρες κατά το χρόνο της πραγματοποίησής τους είτε, αν αφορούν πάγιο εξοπλισμό, αποσβένονται σε 3 χρόνια.

Όσον αφορά τα έξοδα κτήσης ακινητοποιήσεων, πρέπει να αποτελούν μέρος του κόστους κτήσης του παγίου στοιχείου που αφορούν, και δεν αποτελούν άυλο πάγιο ξεχωριστό. Τα έξοδα αυξήσεως κεφαλαίου μπορούν να συμψηφισθούν με το αποθεματικό υπέρ το άρτιο (SIC 17)

ΔΛΠ 38: ΑΪΛΑ ΠΑΓΙΑ - ΕΞΟΔΑ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ**Φορολογικά Σχόλια**1. Έκπτωση εξόδων πολυετούς απόσβεσης

Τα ΔΛΠ προβλέπουν τη δυνατότητα κεφαλαιοποίησης και απόσβεσης σε περισσότερα έτη (με ανώτατο όριο τα 20) και για έξοδα διαφήμισης, τεχνολογικής έρευνας και ανάπτυξης.

Αντίθετα, το Άρθρο 31 παρ. 1 περ. (ιδ') ΚΦΕ (έκπτωση των δαπανών διαφήμισης) και περ. (ια') ΚΦΕ (έκπτωση των δαπανών τεχνολογικής και επιστημονικής έρευνας), προβλέπει την φορολογική αναγνώριση της έκπτωσης των σχετικών δαπανών κατά τη χρήση κατά την οποία αυτές προκύπτουν. Τίθεται λοιπόν το ζήτημα αν θα αναγνωρίζεται και φορολογικά η έκπτωση της προβλεπόμενης από τα ΔΛΠ ετήσιας απόσβεσης των σχετικών εξόδων.

2. Απόσβεση εξόδων πρώτης εγκατάστασης

Το Άρθρο 31 παρ. 1 περ (ιβ)' ΚΦΕ αναγνωρίζει φορολογικά την έκπτωση των εξόδων πρώτης εγκατάστασης είτε εφάπαξ, είτε ισόποσα και μέσα σε μία πενταετία. Τίθεται λοιπόν το ζήτημα αν θα αναγνωρίζεται φορολογικά η φορολογική έκπτωση της προβλεπόμενης από τα ΔΛΠ απόσβεσης εξόδων πρώτης εγκατάστασης μέχρι και σε 20 χρόνια.

3. Αναπροσαρμογή αξίας άυλου αγαθού

Τα ΔΛΠ προβλέπουν τη δυνατότητα (έστω υπό αυστηρές προϋποθέσεις) αναπροσαρμογής των άυλων παγίων στην εύλογη αξία τους, με αντίστοιχη επιβάρυνση ή επαύξηση των αποτελεσμάτων της χρήσης.

Αντίθετα, ο ΚΒΣ και ο ΚΦΕ δεν περιέχουν διατάξεις σχετικά με την αποτίμηση άυλων αγαθών. Τίθεται λοιπόν για μία ακόμη φορά ζήτημα προσδιορισμού της αξίας αποτίμησης του παγίου για φορολογικούς σκοπούς, το οποίο επηρεάζει:

- ✓ τον καθορισμό των φορολογικά αναγνωριζόμενων αποσβέσεων, όπου προβλέπονται
- ✓ το ζήτημα του φορολογικού χειρισμού (δηλ. συνυπολογισμού στα φορολογητέα εισοδήματα ή όχι) των κερδών ή ζημιών που τυχόν θα προκύψουν από την αποτίμηση.
- ✓ τον προσδιορισμό και περαιτέρω φορολογικό χειρισμό του κέρδους ή της ζημίας από τυχόν μεταγενέστερη πώληση του παγίου.²¹

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Εν κατακλείδι πρέπει να επισημανθεί ότι οι υποκείμενες στα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα επιχειρήσεις και τα στελέχη τους οφείλουν να επιδείξουν σημαντικές προσπάθειες στην εξομοίωση τους με τα νέα αυτά Πρότυπα προκειμένου να βοηθήσουν την επικράτηση της νέας αυτής Λογιστικής λογικής στον μεγάλο τομέα των οικονομικών, με την ελπίδα για μια καλύτερη και δικαιότερη αξιοποίηση κανόνων και λειτουργιών. Αυτά προς όφελος της Ελληνικής και Διεθνούς Οικονομίας φυσικά που σταδιακά θα αρχίσουν να εξαλείφουν τα σημαντικότερα τους κενά... Υπενθυμίζεται ότι τα ΔΛΠ θα αρχίσουν να εφαρμόζονται από την 1η Ιανουαρίου 2003 και μολονότι η πρώτη δημοσίευση οικονομικών καταστάσεων με βάση τα ΔΛΠ θα γίνει για τα στοιχεία 31^{ης} Δεκεμβρίου 2003.

Από τις εισηγήσεις υπευθύνων της Επιτροπής Διεθνών Λογιστικών Προτύπων προέκυψε ότι η εφαρμογή των ΔΛΠ από την 1η Ιανουαρίου 2003, μολονότι θα απαιτήσει σημαντικές ενέργειες προσαρμογής, είναι εφικτή. Εντοπίστηκαν, επίσης, ορισμένα κρίσιμα σημεία που απαιτούν άμεση αντιμετώπιση, όπως:

²¹ Κωνσταντίνος Κοτσιλίνης, *Φορολογικός Οδηγός Νο 10*

- η ανάγκη προσαρμογής στην φορολογική νομοθεσία ώστε να περιοριστούν τα φορολογικά αντικίνητρα που ανακύπτουν από τις ισχύουσες διατάξεις με την υιοθέτηση των ΔΛΠ.
- η ανάγκη επιτάχυνσης του έργου του εκσυγχρονισμού του εταιρικού δικαίου ώστε να εξαλειφθούν τα σημεία ασυμβατότητας με τα ΔΛΠ, και κυρίως.
- η ανάγκη να ισχύει η αρχή της φορολογικής ουδετερότητας κατά την πρώτη προσαρμογή, ώστε να μην επιβαρυνθούν οι επιχειρήσεις από αδικαιολόγητες φορολογικές δαπάνες.

Τέλος επισημαίνουμε ότι οι βασικές εκκρεμότητες που απομένουν, ώστε να ολοκληρωθεί το κανονιστικό πλαίσιο εισαγωγής στη χώρα μας των ΔΛΠ, είναι η έκδοση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το 2003, του καταλόγου των ΔΛΠ που θα εφαρμοστούν στα κράτη μέλη της Κοινότητας, και από το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών των διευκρινιστικών διατάξεων για την εφαρμογή του ισχύοντος νόμου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

I

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων απαιτείται δημοσίευση)

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) αριθ. 1606/2002 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 19ης Ιουλίου 2002

για την εφαρμογή διεθνών λογιστικών προτύπων

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 95 παράγραφος 1,

την πρόταση της Επιτροπής⁽¹⁾,τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής⁽²⁾,Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 251 της συνθήκης⁽³⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισαβόνας που πραγματοποιήθηκε στις 23 και 24 Μαρτίου 2000 τόνισε την ανάγκη να επιταχυνθεί η ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, ζήτησε να τεθεί σε εφαρμογή το σχέδιο δράσης της Επιτροπής για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες μέχρι το 2005 και κάλεσε την Επιτροπή να λάβει μέτρα για τη βελτίωση της συγκρισιμότητας των οικονομικών καταστάσεων των εταιρειών που είναι εισηγμένες σε χρηματιστήριο.
- (2) Προκειμένου να συμβάλλουν στην καλύτερη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, πρέπει να καταστεί υποχρεωτικό για τις εισηγμένες στο χρηματιστήριο εταιρείες να εφαρμόζουν μία ενιαία και υψηλής ποιότητας δέσμη διεθνών λογιστικών προτύπων για την κατάρτιση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεών τους. Είναι επίσης σημαντικό τα πρότυπα χρηματοοικονομικής πληροφόρησης που εφαρμόζουν οι κοινοτικές εταιρείες οι οποίες συμμετέχουν στις χρηματοπιστωτικές αγορές να είναι αποδεκτά σε διεθνές επίπεδο και να αποτελούν πράγματι παγκόσμια πρότυπα. Τούτο προϋποθέτει μεγαλύτερη σύγκλιση των λογιστικών προτύπων που χρησιμοποιούνται σήμερα διεθνώς με απώτερο στόχο την επίτευξη μιας ενιαίας δέσμης παγκόσμιων λογιστικών προτύπων.
- (3) Η οδηγία 78/660/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 25ης Ιουλίου 1978, περί των ετήσιων λογαριασμών εταιρειών ορισμένων μορφών⁽⁴⁾, η οδηγία 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 1983, για τους ενοποιημένους λογαρια-

σμούς⁽⁵⁾, η οδηγία 86/635/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 8ης Δεκεμβρίου 1986, για τους ετήσιους και ενοποιημένους λογαριασμούς των τραπεζών και λοιπών άλλων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων⁽⁶⁾ και η οδηγία 91/674/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 1991, για τους ετήσιους και τους ενοποιημένους λογαριασμούς των ασφαλιστικών επιχειρήσεων⁽⁷⁾, αφορούν επίσης τις κοινοτικές εταιρείες οι οποίες είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο. Οι υποχρεώσεις πληροφόρησης που προβλέπουν οι οδηγίες αυτές δεν μπορούν να εξασφαλίσουν το υψηλό επίπεδο διαφάνειας και συγκρισιμότητας της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης όλων των εισηγμένων στο χρηματιστήριο κοινοτικών εταιρειών έτσι ώστε να καταστεί αναγκαία προϋπόθεση για την οικοδόμηση μιας ολοκληρωμένης κεφαλαιαγοράς, η οποία να λειτουργεί αποτελεσματικά, ομαλά και αποδοτικά. Θα πρέπει, συνεπώς, να συμπληρωθεί το νομικό πλαίσιο που ισχύει για τις εισηγμένες στο χρηματιστήριο εταιρείες.

- (4) Στόχος του παρόντος κανονισμού είναι να συμβάλει στην αποτελεσματική και αποδοτική λειτουργία της κεφαλαιαγοράς. Η προστασία των επενδυτών και η διατήρηση κλίματος εμπιστοσύνης στις χρηματοπιστωτικές αγορές συνιστούν άλλη μια σημαντική πτυχή της ολοκλήρωσης της εσωτερικής αγοράς στον τομέα αυτόν. Ο παρών κανονισμός ενισχύει την ελεύθερη κυκλοφορία των κεφαλαίων στην εσωτερική αγορά και βοηθά τις κοινοτικές εταιρείες να ανταγωνίζονται σε ισότιμη βάση για την εξεύρεση διαθέσιμων χρηματοοικονομικών πόρων τόσο στις κοινοτικές όσο και στις διεθνείς κεφαλαιαγορές.
- (5) Για την ανταγωνιστικότητα των κοινοτικών κεφαλαιαγορών, είναι σημαντικό να επιτευχθεί σύγκλιση των προτύπων που χρησιμοποιούνται στην Ευρώπη για την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων με διάφορα διεθνή λογιστικά πρότυπα, που μπορούν να χρησιμοποιούνται παγκοσμίως για τις διασυνοριακές συναλλαγές ή την εισαγωγή σε χρηματιστήριο, οπουδήποτε στον κόσμο.
- (6) Στις 13 Ιουνίου 2000, η Επιτροπή δημοσίευσε την ανακοίνωσή της «Στρατηγική χρηματοοικονομικής πληροφόρησης της ΕΕ: η μελλοντική πορεία», με την οποία προτάθηκε να καθιερωθεί, το αργότερο μέχρι το 2005, η κατάρτιση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων όλων των

⁽¹⁾ ΕΕ C 154 Ε της 29.5.2001, σ. 285.⁽²⁾ ΕΕ C 260 της 17.9.2001, σ. 86.⁽³⁾ Γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 12ης Μαρτίου 2002 (δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 7ης Ιουνίου 2002.⁽⁴⁾ ΕΕ L 222 της 14.8.1978, σ. 11· οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 2001/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 283 της 27.10.2001, σ. 28).⁽⁵⁾ ΕΕ L 193 της 18.7.1983, σ. 1· οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 2001/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.⁽⁶⁾ ΕΕ L 372 της 31.12.1986, σ. 1· οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 2001/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.⁽⁷⁾ ΕΕ L 374 της 31.12.1991, σ. 7.

εισηγμένων σε χρηματιστήριο εταιρειών της Κοινότητας βάσει μιας ενιαίας δέσμης λογιστικών προτύπων, δηλαδή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΔΛΠ).

- (7) Τα διεθνή λογιστικά πρότυπα (ΔΛΠ) εκπονούνται από την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΕΔΛΠ), σκοπός της οποίας είναι η δημιουργία μιας ενιαίας δέσμης παγκόσμιων λογιστικών προτύπων. Επ' ευκαιρία της αναδιάρθρωσης της ΕΔΛΠ, το νέο διοικητικό συμβούλιο της επιτροπής αυτής, με μία από τις πρώτες αποφάσεις που έλαβε την 1η Απριλίου 2001, μετονόμασε την ΕΔΛΠ σε Οργανισμό Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΟΔΛΠ), και, στο μέλλον, όσον αφορά τα διεθνή λογιστικά πρότυπα, τα ΔΛΠ μετονομάζονται σε Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (ΔΠΧΠ). Τα πρότυπα αυτά θα πρέπει, κατά το δυνατόν και εφόσον εξασφαλίζουν ένα υψηλό επίπεδο διαφάνειας και συγκρισιμότητας των οικονομικών εκδόσεων στην Κοινότητα, να καταστούν υποχρεωτικά προς χρήση, από όλες τις κοινοτικές εταιρείες οι οποίες είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο.
- (8) Τα μέτρα που είναι αναγκαία για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να θεσπισθούν βάσει της απόφασης 1999/468/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 1999, για τον καθορισμό των όρων άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στην Επιτροπή^(*) και λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τη δήλωση της Επιτροπής, της 5ης Φεβρουαρίου 2002, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με την εφαρμογή της νομοθεσίας για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες.
- (9) Για την έγκριση ενός διεθνούς λογιστικού προτύπου το οποίο θα εφαρμόζεται στην Κοινότητα, το πρότυπο είναι ανάγκη, καταρχήν, να ανταποκρίνεται στη βασική απαίτηση που δίνει τις προαναφερόμενες οδηγίες του Συμβουλίου, δηλαδή η εφαρμογή του να οδηγεί σε μια πραγματική και αμερόληπτη απεικόνιση της χρηματοοικονομικής κατάστασης και των επδόσεων μιας επιχείρησης. Η αρχή αυτή εξετάζεται υπό το φως των προαναφερθεισών οδηγιών του Συμβουλίου χωρίς να επιβάλλει μια αυστηρή συμμόρφωση προς καθένα από τις διατάξεις των οδηγιών αυτών. Εν συνεχεία, σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 17ης Ιουλίου 2002, το πρότυπο αυτό πρέπει να προάγει το ευρωπαϊκό δημόσιο συμφέρον και, τέλος, να ανταποκρίνεται σε θεμελιώδη κριτήρια όσον αφορά την ποιότητα των πληροφοριών που απαιτούνται για τις οικονομικές καταστάσεις ώστε να είναι εύχρηστες.
- (10) Μια τεχνική επιτροπή λογιστικών θεμάτων θα πρέπει να παρέχει υποστήριξη και εμπειρογνομούνη στην Επιτροπή κατά την αξιολόγηση των διεθνών λογιστικών προτύπων.
- (11) Ο μηχανισμός έγκρισης θα πρέπει να κινείται γρήγορα όταν προτείνονται διεθνή λογιστικά πρότυπα και ταυτόχρονα να αποτελεί για τους κυρίως ενδιαφερομένους, ιδίως για τους εθνικούς φορείς καθορισμού λογιστικών προτύπων, τους φορείς εποπτείας στον τομέα των κινητών αξιών, των τραπεζών και των ασφαλειών, τις κεντρικές τράπεζες, συμπεριλαμβανομένης της ΕΚΤ, τον κλάδο των λογιστών και όσους καταρτίζουν και χρησιμοποιούν λογαριασμούς, ένα μέσο διαλόγου, μελέτης και ανταλλαγής πληροφοριών γύρω από
- τα διεθνή λογιστικά πρότυπα. Ο μηχανισμός έγκρισης θα πρέπει να αποτελεί μέσο για την ανάπτυξη κοινής αντίληψης όσον αφορά τα εγκεκριμένα διεθνή λογιστικά πρότυπα στην Κοινότητα.
- (12) Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό τα οποία απαιτούν από τις εισηγμένες στο χρηματιστήριο εταιρείες να εφαρμόζουν μια ενιαία δέσμη διεθνών λογιστικών προτύπων, είναι απαραίτητα για την επίτευξη του στόχου της συμβολής στην αποτελεσματική και αποδοτική λειτουργία των κοινοτικών κεφαλαιαγορών και, κατ' επέκταση, στην ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς.
- (13) Σύμφωνα με την ίδια αρχή, είναι απαραίτητο να δοθεί στα κράτη μέλη η δυνατότητα να επτρέπουν ή να επιβάλλουν, στις εισηγμένες στο χρηματιστήριο εταιρείες, να καταρτίζουν τους ετήσιους λογαριασμούς τους βάσει διεθνών λογιστικών προτύπων που υιοθετούνται με τη διαδικασία που θεσπίζει ο παρών κανονισμός. Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να αποφασίζουν κατά πόσον θα επεκτείνουν την υποχρεωτική ή προαιρετική εφαρμογή διεθνών λογιστικών προτύπων και σε άλλες εταιρείες όσον αφορά την κατάρτιση των ενοποιημένων και/ή των ετήσιων λογαριασμών τους.
- (14) Προκειμένου να διευκολύνεται η ανταλλαγή απόψεων και να παρέχεται η δυνατότητα να συντονίζονται τις θέσεις τους, η Επιτροπή θα πρέπει να ενημερώνει κατά διαστήματα την κανονιστική επιτροπή λογιστικών θεμάτων σχετικά με τα δρομολογούμενα σχέδια, τα έγγραφα εργασίας, τις περιληπτικές εκδόσεις, για συγκεκριμένα θέματα και τα σχέδια εκδόσεων τα οποία εκδίδονται από τον ΟΔΛΠ, καθώς και για τις προκείμενες τεχνικές εργασίες της τεχνικής επιτροπής λογιστικών θεμάτων. Είναι επίσης σημαντικό να ενημερώνεται η κανονιστική επιτροπή λογιστικών θεμάτων εγκαίρως σε περίπτωση που η Επιτροπή προτίθεται να μην προτείνει την υιοθέτηση ενός διεθνούς λογιστικού προτύπου.
- (15) Κατά τις συζητήσεις και κατά την επεξεργασία των θέσεων που θα πρέπει να λαμβάνονται για τα έγγραφα που εκδίδονται από τον ΟΔΛΠ στη διαδικασία εκπόνησης διεθνών λογιστικών προτύπων (IFRS και SIC-IFRIC), η Επιτροπή θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τη σημασία που έχει η αποφυγή ανταγωνιστικών μειονεκτημάτων για τις ευρωπαϊκές εταιρείες που ασκούν δραστηριότητα στην παγκόσμια αγορά και, στο μέγιστο δυνατό βαθμό, τις απόψεις που εκφράζονται από τις αντιπροσωπείες στην κανονιστική επιτροπή λογιστικών θεμάτων. Η Επιτροπή θα εκπροσωπείται στα καταστατικά όργανα του ΟΔΛΠ.
- (16) Ένα πρόσφορο και αυστηρό καθεστώς επιβολής είναι ουσιώδους σημασίας για την ενίσχυση της εμπιστοσύνης των επενδυτών στις χρηματοπιστωτικές αγορές. Δυνάμει του άρθρου 10 της συνθήκης, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα ώστε να εξασφαλίζουν τη συμμόρφωση προς τα διεθνή λογιστικά πρότυπα. Η Επιτροπή προτίθεται να βρίσκεται σε επαφή με τα κράτη μέλη, κυρίως μέσω της Επιτροπής Ρυθμιστικών Αρχών των Αγορών Κινητών Αξιών (CESR), με σκοπό την ανάπτυξη κοινής προσέγγισης επιβολής των προτύπων.

(*) ΕΕ L 184 της 17.7.1999, σ. 23.

Η προθεσμία η οποία ορίζεται στο άρθρο 5 παράγραφος 6 της απόφασης 1999/468/ΕΚ καθορίζεται σε τρεις μήνες.

3. Η επιτροπή θεσπίζει τον εσωτερικό της κανονισμό.

Άρθρο 7

Ενημέρωση και συντονισμός

1. Η Επιτροπή διατηρεί τακτικές επαφές με την επιτροπή σχετικά με την πρόοδο των δρομολογούμενων προγραμμάτων του ΟΔΑΠ και τα τυχόν σχετικά έγγραφα που εκδίδονται από τον ΟΔΑΠ προκειμένου να συντονίζει τις θέσεις και να διευκολύνει τις συζητήσεις σχετικά με την υιοθέτηση προτύπων που ενδέχεται να προκύψουν από τα εν λόγω προγράμματα και έγγραφα.

2. Η Επιτροπή ενημερώνει δθέντως και εγκαίρως την επιτροπή για την πρόθεσή της να μην προτείνει την υιοθέτηση συγκεκριμένου προτύπου.

Άρθρο 8

Κοινοποίηση

Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν αμέσως στην Επιτροπή και στα υπόλοιπα κράτη μέλη τα μέτρα που λαμβάνουν δυνάμει του άρθρου 5.

Άρθρο 89

Μεταβατικές διατάξεις

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 4, τα κράτη μέλη μπορούν να ορίζουν ότι οι απαιτήσεις του άρθρου 4 εφαρμόζονται μόνον για

κάθε οικονομικό έτος που αρχίζει την ή αμέσως μετά την 1η Ιανουαρίου 2007, για τις εταιρείες:

α) των οποίων μόνον οι χρεωστικοί τίτλοι είναι εισηγμένοι σε οργανωμένη αγορά σιουδιπότε κράτους μέλους κατά την έννοια του άρθρου 1 σημείο 13 της οδηγίας 93/22/ΕΟΚ, ή

β) των οποίων οι τίτλοι είναι δεκτοί για απ' ευθείας πώληση στο κοινό σε κράτος μη μέλος, και οι οποίοι, προς το σκοπό αυτό, χρησιμοποιούν διεθνώς αποδεκτά πρότυπα από την αρχή ενός οικονομικού έτους που έχει αρχίσει πριν από τη δημοσίευση του παρόντος κανονισμού στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

Άρθρο 10

Ενημέρωση και ανασκόπηση

Η Επιτροπή προβαίνει σε ανασκόπηση της λειτουργίας του παρόντος κανονισμού και υποβάλλει σχετική έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο το αργότερο την 1η Ιουλίου 2007.

Άρθρο 11

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την τρίτη ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 19 Ιουλίου 2002.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος
P. COX

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
T. PEDERSEN

**Νόμος 2992/2002
ΦΕΚ 54 Α'/20-3-2002**

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ**

**Άρθρο 1
Καθιέρωση Διεθνών Λογιστικών Προτύπων**

1. Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (Δ.Λ.Π.) (INTERNATIONAL ACCOUNTING STANDARDS) (IAS) εφαρμόζονται στη χώρα μας κατά την κατάρτιση των δημοσιευόμενων οικονομικών καταστάσεων οι οποίες περιλαμβάνουν: (α) Ισολογισμό (β) Κατάσταση Αποτελεσμάτων (γ) Κατάσταση Μεταβολών των ιδίων κεφαλαίων (δ) Κατάσταση ταμιακών ροών (ε) Σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων, ως εξής:
 - Υποχρεωτικά από τις Ανώνυμες Εταιρίες των οποίων οι μετοχές είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών.
 - Προαιρετικά από τις λοιπές επιχειρήσεις που έχουν τη μορφή Ανωνύμου Εταιρίας και επιλέγουν τους τακτικούς κατά νόμο ελεγκτές τους από το Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών - Λογιστών (Σ.Ο.Ε.Λ.).
2. Στις οικονομικές καταστάσεις της παραγράφου 1α - 1γ περιλαμβάνονται τόσο οι ατομικές οικονομικές καταστάσεις των "μητρικών" εταιριών όσο και οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των Ομίλων εταιριών που συντάσσονται με ευθύνη των "μητρικών" εταιριών των Ομίλων αυτών.
3. Η εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων αφορά στις οικονομικές καταστάσεις, ετήσιες ή περιοδικές, που καταρτίζονται κατά τις διαχειριστικές χρήσεις ή περιόδους οι οποίες λήγουν μετά τις 31.12.2002.
4. Οι εταιρίες που εφαρμόζουν τα Δ.Λ.Π., κατά την υποβολή των ετήσιων δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος, προσαρμόζουν με τις προσήκουσες αναμορφώσεις στις αντίστοιχες φορολογικές δηλώσεις εισοδήματος, το λογιστικό αποτέλεσμα όπως εμφανίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων της χρήσεως, προς το φορολογητέο αποτέλεσμα που προκύπτει με βάση τις διατάξεις της ισχύουσας φορολογικής νομοθεσίας και φορολογούνται με βάση το φορολογητέο αποτέλεσμα αυτό. Η συμφωνία του λογιστικού προς το φορολογικό αποτέλεσμα της υπό εξέταση χρήσεως παρουσιάζεται σε ιδιαίτερη σημείωση επί των οικονομικών καταστάσεων.
5. Οι επιχειρήσεις που εφαρμόζουν υποχρεωτικά ή προαιρετικά τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα δύναται να σχηματίζουν αφορολόγητο αποθεματικό ισόποσο του "κόστους" προσαρμογής στα Δ.Λ.Π. κατά τη χρήση πρώτης εφαρμογής τους.
6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Ανάπτυξης μπορεί να καθορίζονται λεπτομέρειες της εφαρμογής των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων.

CPI Enterprise Development Ltd

Συνοπτικός Ενοποιημένος Λογαριασμός Κερδοζημιών
για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2001

	31/12/2001	A.L. ProChoice Ventures Ltd 31/12/2000
	ΛΚ	ΛΚ
Πωλήσεις	8.978.314	-
Κόστος Πωλήσεων	<u>(7.598.277)</u>	<u>-</u>
Μεικτό Κέρδος	1.380.037	-
Άλλα Έσοδα	122.974	-
Λειτουργικά Έξοδα	<u>(1.815.608)</u>	<u>(7.942)</u>
Ζημιά από εργασίες	(312.597)	(7.942)
Ζημιά από πώληση επενδύσεων	(261.236)	(104.081)
Αύξηση / (Μείωση) στην αγοραία αξία εμπορεύσιμων επενδύσεων	49.753	(34.714)
	<u>(524.080)</u>	<u>(146.737)</u>
Καθαρά (έξοδα) / έσοδα χρηματοδότησης	(246.324)	23.743
Διαγραφή φήμης και πελατείας	<u>(84.936)</u>	<u>-</u>
Ζημιά από εργασίες πριν το μερίδιο κέρδους συνδεδεμένων εταιρειών	(855.340)	(122.994)
Μερίδιο κέρδους συνδεδεμένων εταιρειών	15.692	-
Ζημιά πριν την φορολογία	(871.032)	(122.994)
Φορολογία	<u>(20.175)</u>	<u>(3.200)</u>
Ζημιά μετά την φορολογία	(891.207)	(126.194)
Συμφέρον μειονότητας	<u>(19.393)</u>	<u>-</u>
Ζημιά έτους	(910.600)	(126.194)
Ζημιά ανά μετοχή (σεντ)	(4,99)	(0,92)

Σημειώσεις:

1. Τα προκαταρκτικά αποτελέσματα για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2001, δεν έχουν ελεγχθεί από τους εξωτερικούς ελεγκτές του Συγκροτήματος.
2. Τα προκαταρκτικά αποτελέσματα έχουν ετοιμαστεί με βάση το Παράρτημα Στ, Μέρος IV, παράγραφος 24 των Περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Κανονισμών και έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας.
3. Οι λογιστικές αρχές που ακολουθήθηκαν για την ετοιμασία των ενοποιημένων αποτελεσμάτων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2001, ήταν οι ίδιες με αυτές που ακολουθήθηκαν για τους ελεγμένους λογαριασμούς, εκτός από την υιοθέτηση του ΔΛΠ 22- 'Εμπορική Συνένωση', από την 1^η Ιανουαρίου 2001. Με βάση τις πρόνοιες του ΔΛΠ 22, τα συγκριτικά ποσά προηγούμενων ετών δεν αναπροσαρμόζονται.
Βάση του Προτύπου αυτού τα ενοποιημένα αποτελέσματα της CPI Enterprise Development Ltd για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2001, συμπεριλαμβάνουν τα αποτελέσματα της εταιρείας A.L. ProChoice Ventures Ltd και όλων των εξαρτημένων της εταιρειών. Με βάση την αντίστροφη εξαγορά (reverse acquisition) της A.L. ProChoice Ventures Ltd από την CPI Enterprise Development Ltd, τα συγκριτικά ποσά που παρουσιάζονται, είναι τα συγκριτικά αποτελέσματα της A.L. ProChoice Ventures Ltd και όχι της CPI Enterprise Development Ltd όπως παρουσιάζονται στα περσινά προκαταρκτικά αποτελέσματα.

Επίσης το ΔΛΠ 39 «Χρηματοπιστωτικά μέσα: Καταχώρηση και Αποτίμηση» υιοθετήθηκε από την 1^η Ιανουαρίου 2001. Με βάση τις πρόνοιες του ΔΛΠ 39, τα συγκριτικά ποσά προηγούμενων ετών δεν αναπροσαρμόζονται.

Βάση του Πρότυπου αυτού ο Όμιλος διαχώρισε τις επενδύσεις του σε δύο κατηγορίες. Στις «Επενδύσεις προς Εμπορία» και στις «Επενδύσεις Διαθέσιμες προς Πώληση». Το κέρδος ή ζημιά από την επανεκτίμηση στις «Επενδύσεις Διαθέσιμες προς Πώληση» μεταφέρεται σε ειδικό αποθεματικό επανεκτίμησης και αναγνωρίζεται στο Λογαριασμό Αποτελεσμάτων μόνο κατά την εκποίηση των επενδύσεων αυτών ή όταν υποστούν μόνιμη μείωση της αξίας τους. Το κέρδος ή ζημιά από την πώληση και επανεκτίμηση στις «Επενδύσεις προς Εμπορία» συμπεριλαμβάνεται στο Λογαριασμό Αποτελεσμάτων.

4. Το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε να μην προτείνει την πληρωμή μερίσματος για την περίοδο.
5. Η CPI Enterprise Development Ltd μέσω και θυγατρικής της A.L. ProChoice Ventures Ltd έχει επενδύσεις σε ιδιωτικές και δημόσιες εταιρείες, εισηγμένες στο ΧΑΚ και μη, με μέσο-μακροπρόθεσμο ορίζοντα απόδοσης και καλές προοπτικές κερδοφορίας. Σε αυτού του είδους τις επενδύσεις, η απόδοση αναμένεται να είναι πολύ σημαντική, σε μια περίοδο που κυμαίνεται από δύο μέχρι και πέντε χρόνια. Οι ενδείξεις από τις μέχρι στιγμής συμμετοχές της εταιρείας είναι πολύ θετικές
6. Αντίγραφα των πιο πάνω οικονομικών καταστάσεων μπορούν να παραληφθούν από το εγκεκριμένο Γραφείο της Εταιρείας στην Λάρνακα, Στρατηγού Τιμάγια 66, Γραφείο 102, 6051 Λάρνακα.
7. Ο πιο πάνω ενοποιημένος λογαριασμός θα δημοσιευτεί σε δύο ημερήσιες εφημερίδες Παγκύπριας κυκλοφορίας στις 31 Μαρτίου 2002 και δεν θα σταλεί στους μετόχους.

ΟΜΙΛΙΑ

**ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**

κ. ΝΙΚΟΥ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗ

**ΣΤΗΝ ΗΜΕΡΙΔΑ ΠΟΥ ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΕ ΤΟ Χ.Α.Α. ΓΙΑ ΤΑ
ΔΙΕΘΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ**

Αθήνα, 8 Μαρτίου 2002

Καλημέρα σας κυρίες και κύριοι.

Με μεγάλη χαρά παρευρίσκομαι στη σημερινή ημερίδα, που διοργανώνει το Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών με την παρουσία στελεχών των εισηγμένων εταιριών στην οποία θα παρουσιαστούν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα. Η υιοθέτησή τους από τις επιχειρήσεις πιστεύω ότι θα επηρεάσει θετικά την ανταγωνιστικότητά τους, σε μία χρονική στιγμή όπου καθοριστικός παράγοντας είναι η αντιμετώπιση των προκλήσεων που απορρέουν από το νέο ευρωπαϊκό και παγκόσμιο οικονομικό περιβάλλον.

Στην Ελλάδα ψηφίστηκε πριν λίγες μέρες το άρθρο νόμου, το οποίο προβλέπει την υποχρεωτική εφαρμογή των ΔΛΠ από 1-1-2003 κατά την κατάρτιση των δημοσιευμένων οικονομικών καταστάσεων, από τις Ανώνυμες Εταιρίες των οποίων οι μετοχές είναι εισηγμένες στο ΧΑΑ.

Η υιοθέτηση των ΔΛΠ προκύπτει μέσα από τις διεθνείς τάσεις και τη συνειδητοποίηση της **ανάγκης εναρμόνισης των λογιστικών προτύπων**, που γίνεται ολοένα και πιο έντονη από τα μέσα της δεκαετίας του 1990. Σταδιακά, από το 1995, οι νομοθεσίες αρκετών κρατών – μελών επιβάλλουν τη χρήση των ΔΛΠ. Η οικονομική κρίση που ξέσπασε στην Ν.Α. Ασία το 1998 κατέστησε επιτακτική την ανάγκη για αξιόπιστα λογιστικά πρότυπα. Την ίδια χρονιά οι υπουργοί του G7 κάλεσαν όλες τις χώρες να μεριμνήσουν για την εφαρμογή γενικών αποδεκτών, ενώ το 2000 εξέφρασε την υποστήριξή της προς τα ΔΛΠ, η Επιτροπή της Βασιλείας.

Η ΕΕ αποδίδει τεράστια σημασία στη διεθνή εναρμόνιση όσον αφορά στην εφαρμογή λογιστικών προτύπων αφού αποτελεί βασική προϋπόθεση για την ευόδωση της προσπάθειάς της για δίκαιο και αποτελεσματικό ανταγωνισμό στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η ΕΕ αναγνωρίζει ότι η

συγκρισιμότητα, η διαφάνεια, και η αξιοπιστία οικονομικών πληροφοριών, αποτελούν θεμελιώδη προϋπόθεση για μια ενιαία αγορά κεφαλαίου.

Η έλλειψη συγκρισιμότητας αποθαρρύνει τις επενδύσεις λόγω αβεβαιότητας όσον αφορά την αξιοπιστία των οικονομικών πληροφοριών όπως αυτές παρουσιάζονται και γνωστοποιούνται στις οικονομικές καταστάσεις. Οι λύσεις που θα βελτιώσουν τη συγκρισιμότητα θα πρέπει να αντανακλούνται και διεθνώς διότι η άντληση κεφαλαίων δεν σταματά στα σύνορα μιας χώρας ή της Ευρώπης. Με το σκεπτικό αυτό, τα ΔΛΠ, παρουσιάζονται ως τα πιο κατάλληλα και τα πιο αποδεκτά για να αποτελέσουν τον κοινό εκείνο παρονομαστή που θα επιφέρει τη δυνατότητα για άντληση κεφαλαίων από τις διεθνείς κεφαλαιαγορές. Παράλληλα, τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου, παρουσιάζονται ως το ελάχιστο που θα προσδώσει αξιοπιστία στις δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις.

Στην ΕΕ υπάρχουν σήμερα 7.000 εταιρίες με εισηγμένους τίτλους σε χρηματιστήρια. Από αυτές, οι 300 περίπου εφαρμόζουν τα ΔΛΠ και οι 200 τα αμερικάνικα (US GAAP). Αντιλαμβάνεστε ότι από την απόφαση της ΕΕ θα επηρεαστεί ένας τεράστιος αριθμός εταιριών. Πρέπει επίσης να έχουμε κατά νουν ότι όλες αυτές εταιρίες έχουν θυγατρικές και άλλες συνδεδεμένες σε χώρες εκτός ΕΕ οι οποίες αναγκαστικά θα πρέπει επίσης να καταρτίζουν τις οικονομικές τους καταστάσεις με βάση τα ΔΛΠ.

Κυρίες και κύριοι,

Η ελληνική οικονομία, παρά τις διεθνείς αντιξοότητες, αναπτύσσεται με ρυθμό υπερδιπλάσιο του μέσου κοινοτικού όρου. Ο πληθωρισμός

βρίσκεται πολύ κοντά στον κοινοτικό μέσο όρο 3,4% το Φεβρουάριο. Το δημόσιο χρέος βρίσκεται σε πτωτική πορεία.

Ανεργία Π αποκλιμάκωση

Πιστεύω όμως ότι έχουμε τη δυνατότητα και μπορούμε να πετύχουμε περισσότερα. Ο ρυθμός ανάπτυξης διαμορφώνει βασική προϋπόθεση για την ανάπτυξη πολλών κλάδων. Από εδώ και πέρα, θα μπορούσαμε να αναφέρουμε ότι, η ελληνική οικονομική δραστηριότητα χαρακτηρίζεται από αναξιοποίητες ευκαιρίες που μας προσφέρει η διαδικασία της μεταρρύθμισης, η διευρυμένη αγορά της ΕΕ, οι Ολυμπιακοί Αγώνες του 2004 και το ΚΠΣ-III. Αυτό όμως που απαιτείται είναι η αξιοποίηση των επενδυτικών ευκαιριών με την έγκαιρη προετοιμασία, το σωστό προγραμματισμό.

Η ελληνική οικονομία, μετά τη μεγάλη και διαρκή προσπάθεια των τελευταίων ετών για σταθεροποίηση και τοποθέτησή της σε τροχιά ανάπτυξης, «καλύπτεται» από την ασφάλεια που της παρέχει η Οικονομική και Νομισματική Ένωση.

Η ένταξή μας όμως στην ΟΝΕ και κατ'επέκταση η εγγύηση σταθερότητας που μας παρέχεται, αποτελεί το εφιαλτήριο, την πρόκληση για περαιτέρω ανάπτυξη. Ο επόμενος στόχος της ελληνικής οικονομίας είναι η διαρθρωτική σύγκλιση της με τις ανεπτυγμένες οικονομίες των άλλων χωρών.

Η πραγματική σύγκλιση όμως προϋποθέτει τέτοιο βαθμό ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας, ώστε να κλείσει η απομένουσα απόσταση από τις άλλες χώρες της Ε.Ε. Ως εκ τούτου απαιτούνται διαρθρωτικές αλλαγές στον τομέα των επιχειρήσεων, στη λειτουργία των αγορών, στην τόνωση του ανταγωνισμού.

Χ/Π ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ

Η εγκαθίδρυση ενιαίας αγοράς κεφαλαίου στην Ευρωπαϊκή Ένωση προχωρεί με ταχείς ρυθμούς, ιδιαίτερα με την έλευση του ευρώ. Αυτό όμως γεννά την ανάγκη για εφαρμογή ενιαίων χρηματοοικονομικών κανόνων για τη λειτουργία της αγοράς κεφαλαίου, ώστε η χρηματοοικονομική ολοκλήρωση να αποφέρει οφέλη για τις εισηγμένες εταιρείες. Η ύπαρξη όμως διάφορων κενών στο κανονιστικό πλαίσιο της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης, της ως τώρα, απουσίας γενικών αποδεκτών λογιστικών προτύπων στα κράτη-μέλη, εμποδίζουν τη θετική αυτή εξέλιξη.

Η υποχρεωτική εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, τουλάχιστον για τις εταιρείες των οποίων οι μετοχές διαπραγματεύονται σε Χρηματιστήρια, συμβάλει στη δημιουργία μιας ενιαίας πανευρωπαϊκής χρηματιστηριακής αγοράς, με μεγαλύτερο βάθος και υψηλότερη ρευστότητα, καθώς και στην ενίσχυση της προστασίας των επενδυτών.

Η υιοθέτηση ενιαίων λογιστικών προτύπων, όπως είναι τα ΔΛΠ, θα έχει θετικές επιπτώσεις στις επιχειρήσεις και κατ' επέκταση σε ολόκληρη την αγορά, καθώς θα συνεισφέρει στη διαφάνεια της εφαρμογής των κανόνων λειτουργίας της εγχώριας κεφαλαιαγοράς.

Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, με την καθιέρωση παγκόσμιας αποδοχής λογιστικών κανόνων, αρχών και πρακτικών, καλύπτουν τις απαιτήσεις των χρηστών των οικονομικών καταστάσεων για ομοιόμορφη παρουσίαση των πληροφοριών και συγκρισιμότητα των στοιχείων των

εισηγμένων εταιριών, ώστε οι επενδυτές να έχουν μεγαλύτερες δυνατότητες επιλογής με το χαμηλότερο το δυνατό κόστος.

Η εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΔΛΠ) από τις εισηγμένες εταιρείες θα βελτιώσει τη γενικότερη εικόνα του ΧΑΑ και θα βοηθήσει στην προσέλκυση ξένων επενδύσεων οι οποίες μπορούν να αποτελέσουν έναν πολύ σημαντικό μοχλό ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας.

Μια μεγαλύτερη αγορά, στη ζώνη του ευρώ, προσφέρεται για τις εταιρείες που εφαρμόζουν Δ.Λ.Π. η οποία, εκτός των άλλων, παρέχει τη δυνατότητα ευχερέστερης άντλησης κεφαλαίων, βοηθά στη μείωση του κόστους του κεφαλαίου και στη μεγιστοποίηση της αξίας τους. Σε συνδυασμό όμως με το σωστό επιχειρησιακό προγραμματισμό, τη δυναμική τους ανάπτυξη, την εταιρική διακυβέρνηση, τη διαφάνεια στη λειτουργία τους και την έγκαιρη πληροφόρηση προς το επενδυτικό κοινό.

Οι οικονομικές καταστάσεις που καταρτίζονται με βάση τα ΔΛΠ διευκολύνουν τους επενδυτές και τους αναλυτές να συγκρίνουν τις ελληνικές εταιρείες με άλλες στο εξωτερικό.

Η υιοθέτηση των ΔΛΠ θα παράσχει, εκτός άλλων και τα ακόλουθα οφέλη :

- Αύξηση της αναγνωρισιμότητας των χρηματιστηριακών αγορών,
 - Βοήθεια στους επενδυτές για διευρωπαϊκές κλαδικές συγκρίσεις σε μια ολόενα και περισσότερο συγκλίνουσα κοινοτική κεφαλαιαγορά.

- Μεγαλύτερη διαφάνεια στην παρουσίαση οικονομικών πληροφοριών, στην αναβάθμιση της πληροφόρησης του επενδυτικού κοινού και στην τελική μείωση του κόστους κεφαλαίου (μετοχικού ή δανειακού),
- Ευκολότερη πρόσβαση σε μια ενιαία αγορά κεφαλαίου στην ΕΕ·
- Ευκαιρίες στις εταιρίες για επαναξιολόγηση εσωτερικών συστημάτων, διαδικασιών, αλλά και στρατηγικής.

Και έτσι

- Βελτίωση της εμπιστοσύνης των επενδυτών και πελατών και
- Αύξηση στα προς επένδυση κεφάλαια στις αγορές, προσελκύοντας ξένες επενδύσεις, αυξάνοντας τη ρευστότητα της αγοράς.

Παράλληλα, όμως, η μετάβαση στα νέα λογιστικά πρότυπα απαιτεί από τις εταιρίες εγρήγορση και έγκαιρη προετοιμασία. Απαιτείται σωστή εκπαίδευση των στελεχών προσαρμογή των συστημάτων πληροφορικής. Το έκτακτο αυτό κόστος που θα δημιουργηθεί θα αντιμετωπισθεί από τις επιχειρήσεις μέσω του σχηματισμού αφορολόγητου αποθεματικού ισόποσου του «κόστους» προσαρμογής στα Δ.Λ.Π. κατά τη χρήση πρώτης εφαρμογής τους, όπως προβλέπεται στο άρθρο νόμου.

Κυρίες και κύριοι,

Η εισαγωγή των ΔΛΠ αποτελεί μια μόνο από τις πρωτοβουλίες οι οποίες στοχεύουν στην αύξηση της διαφάνειας και της ανταγωνιστικότητας των

ελληνικών επιχειρήσεων. Όπως είναι ήδη γνωστό, είναι έτοιμο και προωθείται στη Βουλή για ψήφιση σχέδιο νόμου με το οποίο εισάγονται οι αρχές της εταιρικής διακυβέρνησης στις ελληνικές επιχειρήσεις.

Σύντομα η διαφάνεια θα ενισχυθεί περισσότερο με νέες πρωτοβουλίες οι οποίες θα αφορούν τους μηχανισμούς λογιστικής τυποποίησης και ελέγχου των επιχειρήσεων. Ο λογιστικός και διαχειριστικός έλεγχος των επιχειρήσεων θα αναβαθμιστεί. Η πρόσφατη εμπειρία της Enron οδηγεί πολλές χώρες ανάληψη πρωτοβουλιών για καλύτερη ποιότητα και περισσότερες διασφαλίσεις. Στα πλαίσια αυτά θα προωθηθούν αλλαγές στον τρόπο που γίνονται οι έλεγχοι αλλά και στην οργάνωση του ελεγκτικού επαγγέλματος. Οι πρωτοβουλίες σε αυτό το τομέα θα λάβουν οριστική μορφή μετά από μια διαδικασία διαβούλευσης.

Όσον αφορά τον τρόπο ελέγχου των επιχειρήσεων, προτείνεται ένα πλαίσιο το οποίο θα συζητηθεί με τους φορείς για να καταλήξουμε σε κοινά αποδεκτές ρυθμίσεις.

Η συζήτηση πρέπει να επικεντρωθεί στα εξής σημεία:

1. Αντικατάσταση ορκωτού ελεγκτού κάθε τρία χρόνια και ελεγκτικής εταιρίας μετά από ένα μέγιστο διάστημα.
2. Απαγόρευση παροχής υπηρεσιών συμβούλου και ελεγκτή από την ίδια εταιρία συγχρόνως ή πριν περάσουν τρία τουλάχιστον χρόνια από την απασχόληση με μια από τις δυο ιδιότητες. Η εφαρμογή αυτής της διάταξης πιθανό να χρειάζεται μεταβατική περίοδο για όσες εταιρίες έχουν κάνει τα σχέδιά τους ή έχουν συμβάσεις.
3. Κίνητρα (ή υποχρέωση) για διαρκή εκπαίδευση των ορκωτών ελεγκτών.

Πρέπει επίσης να εξεταστούν ορισμένες αλλαγές στο σύστημα εισαγωγής στο Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών σε εναρμόνιση με τα ισχύοντα σε άλλες χώρες ουσιαστική απελευθέρωση του επαγγέλματος. Οποιαδήποτε αλλαγή πρέπει να διασφαλίζει υψηλά standards για το ελεγκτικό επάγγελμα.

Κυρίες και κύριοι,

Επανερχόμενος στο θέμα των ΔΛΠ θα ήθελα να επαναλάβω πως η εφαρμογή τους θα οδηγήσει στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, θα συμβάλλει στη διαμόρφωση μιας καλύτερης εταιρικής εικόνας, βελτιώνοντας την αξιοπιστία τους και προσελκύοντας το νέο «ευρύ» επενδυτικό κοινό και θα βελτιώσει την εικόνα της ελληνικής χρηματιστηριακής αγοράς.

Καλώ όλους να ανταποκριθούν στην πρόκληση της ανάληψης πρωτοβουλιών ανάπτυξης, ώστε να πετύχουμε την πραγματική σύγκλιση με τους πιο ανεπτυγμένους λαούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να αξιοποιήσουμε τις ευκαιρίες, να δημιουργήσουμε μια οικονομικά ισχυρή Ελλάδα.

Τα προηγούμενα χρόνια μπήκαν οι βάσεις για μια ισχυρή και αξιόπιστη ελληνική οικονομία. Παρά τα προβλήματα που μας κληροδοτεί το παρελθόν, σε κάθε νέα πρόκληση πετυχαίνουμε μια συνεχή ανοδική πορεία προς την ευρωπαϊκή σύγκλιση επιδεικνύοντας θέληση, ικανότητα, αισιοδοξία και πίστη ότι οι ελληνικές επιχειρήσεις είναι άξιες να υπερβούν το παρελθόν και να προχωρήσουν στο μέλλον. Η νέα πρόκληση που καλούνται να αντιμετωπίσουν είναι να αποδείξουν ότι είναι ικανές, έχουν προοπτικές ανάπτυξης, συγκρινόμενες, με διαφανή και αξιόπιστα στοιχεία, με τις αντίστοιχες ευρωπαϊκές.

Σας ευχαριστώ πολύ και εύχομαι επιτυχία στο έργο σας.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ - ΠΗΓΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

- ❖ Τ. Ε. Ε. , *Τράπεζα Πληροφοριών*, <http://www.tee.gr>
- ❖ Εφημερίδα «*Ημερησία*», φύλλο 29/07/2001
<http://www.imerisia.gr>
- ❖ Μαρίνα Πρωτοναρίου, Εφημερίδα «*Ημερησία*», 15/12/01
<http://www.imerisia.gr>
- ❖ Κος Χ. Μερτζάνης, *Διευθυντής μελετών και παρακολούθησης κεφαλαιαγοράς, της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.*
- ❖ Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και Συμβούλιο, *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*, 11/09/2002, φύλλο L243.
- ❖ Σημειώσεις: Γκίκας Δημήτριος, *Αντιπρόεδρος-Καθηγητής ΑΣΟΕΕ*, Τμήμα Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής
- ❖ Φρίτς Μπόλκενστάϊν, *Επίτροπος της Ε. Ε. για θέματα Εσωτερικής Αγοράς*, άρθρο <http://www.in.gr>
- ❖ ΦΕΚ 54 Α΄/20-3-2002, *Εφημερίδα της Κυβέρνησης*, Κεφάλαιο Α΄, 20-03-2002.
- ❖ Σ. Ο. Ε. Λ. Α.Ε. , *Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και Διερμηνείες*, Δρ. Νικόλαος Γ. Πρωτοψάλτης – Παναγιώτης Κ. Βρουστούρης, Αθήνα 2002. σελ.53-477.
- ❖ Κωνσταντίνος Κοτσιλίνης , *Φορολογικός Οδηγός Νο 10*, Έντυπο Δ. Ο. Υ.
- ❖ Eurobank - Ergasias , *Υποκατάστημα Αγίας Παρασκευής Ετήσιος απολογισμός 2002*, www.eurobank.gr
- ❖ Υπουργείο Οικονομικών, *ομιλία Υπουργού Οικονομικών για τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα*, www.in.gr
- ❖ CPI Enterprise Development Ltd, *Ανάπτυξη επιχειρήσεων στην Κύπρο*, Συνοπτικός Ενοποιημένος Λογαριασμός Κερδών-ζημιών.

ΞΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

International Accounting Standards Board <http://www.iasc.org.uk>

Financial Accounting Standards Board <http://www.fasb.org>

The European Federation of Accountants <http://www.fee.be>

International Federation of Accountants <http://www.ifac.org>

International Forum on Accountancy
Developments <http://www.ifad.net>

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Επιθυμώ να εκφράσω, σε αυτό το σημείο, τις θερμές ευχαριστίες μου σε όλους τους επιχειρηματικούς οργανισμούς που επισκέφθηκα, για τις πολύτιμες πληροφορίες που μου παρείχαν αναφορικά με την πρακτική σκοπιά του ζητήματος της παραπάνω εργασίας. Η θεωρητική προσέγγιση ενός ζητήματος τόσο ζωτικού για τη μελλοντική λειτουργία κάθε οργανισμού, όσο διεξοδική και αν είναι, δεν αρκεί. Είναι απαραίτητο να συνοδεύεται από την παρατήρηση της δυναμικής εφαρμογής τους στην σύγχρονη διεθνή πραγματικότητα και, κυρίως, στα ελληνικά δεδομένα. Η εργασία αυτή ενδεχομένως να μην ήταν πλήρης εάν τα στοιχεία αυτά εξέλειπαν. _

**Νόμος 2992/2002
ΦΕΚ 54 Α'/20-3-2002**

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ**

**Άρθρο 1
Καθιέρωση Διεθνών Λογιστικών Προτύπων**

1. Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (Δ.Λ.Π.) (INTERNATIONAL ACCOUNTING STANDARDS) (IAS) εφαρμόζονται στη χώρα μας κατά την κατάρτιση των δημοσιευόμενων οικονομικών καταστάσεων οι οποίες περιλαμβάνουν: (α) Ισολογισμό (β) Κατάσταση Αποτελεσμάτων (γ) Κατάσταση Μεταβολών των ιδίων κεφαλαίων (δ) Κατάσταση ταμιακών ροών (ε) Σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων, ως εξής:
 - Υποχρεωτικά από τις Ανώνυμες Εταιρίες των οποίων οι μετοχές είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών.
 - Προαιρετικά από τις λοιπές επιχειρήσεις που έχουν τη μορφή Ανωνύμου Εταιρίας και επιλέγουν τους τακτικούς κατά νόμο ελεγκτές τους από το Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών - Λογιστών (Σ.Ο.Ε.Λ.).
2. Στις οικονομικές καταστάσεις της παραγράφου 1α - 1γ περιλαμβάνονται τόσο οι ατομικές οικονομικές καταστάσεις των "μητρικών" εταιριών όσο και οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των Ομίλων εταιριών που συντάσσονται με ευθύνη των "μητρικών" εταιριών των Ομίλων αυτών.
3. Η εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων αφορά στις οικονομικές καταστάσεις, ετήσιες ή περιοδικές, που καταρτίζονται κατά τις διαχειριστικές χρήσεις ή περιόδους οι οποίες λήγουν μετά τις 31.12.2002.
4. Οι εταιρίες που εφαρμόζουν τα Δ.Λ.Π., κατά την υποβολή των ετήσιων δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος, προσαρμόζουν με τις προσηκουσες αναμορφώσεις στις αντίστοιχες φορολογικές δηλώσεις εισοδήματος, το λογιστικό αποτέλεσμα όπως εμφανίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων της χρήσεως, προς το φορολογητέο αποτέλεσμα που προκύπτει με βάση τις διατάξεις της ισχύουσας φορολογικής νομοθεσίας και φορολογούνται με βάση το φορολογητέο αποτέλεσμα αυτό. Η συμφωνία του λογιστικού προς το φορολογικό αποτέλεσμα της υπό εξέταση χρήσεως παρουσιάζεται σε ιδιαίτερη σημείωση επί των οικονομικών καταστάσεων.
5. Οι επιχειρήσεις που εφαρμόζουν υποχρεωτικά ή προαιρετικά τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα δύναται να σχηματίζουν αφορολόγητο αποθεματικό ισόποσο του "κόστους" προσαρμογής στα Δ.Λ.Π. κατά τη χρήση πρώτης εφαρμογής τους.
6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Ανάπτυξης μπορεί να καθορίζονται λεπτομέρειες της εφαρμογής των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων.

I

(Γράξεις για την ισχύ των οποίων απαιτείται δημοσίευση)

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) αριθ. 1606/2002 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
της 19ης Ιουλίου 2002
για την εφαρμογή διεθνών λογιστικών προτύπων

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 95 παράγραφος 1,

την πρόταση της Επιτροπής ⁽¹⁾,

τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽²⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 251 της συνθήκης ⁽³⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισαβόνας που πραγματοποιήθηκε στις 23 και 24 Μαρτίου 2000 τόνισε την ανάγκη να επιταχυνθεί η ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, ζήτησε να τεθεί σε εφαρμογή το σχέδιο δράσης της Επιτροπής για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες μέχρι το 2005 και κάλεσε την Επιτροπή να λάβει μέτρα για τη βελτίωση της συγκρισιμότητας των οικονομικών καταστάσεων των εταιρειών που είναι εισηγμένες σε χρηματιστήριο.
- (2) Προκειμένου να συμβάλλουν στην καλύτερη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, πρέπει να καταστεί υποχρεωτικό για τις εισηγμένες στο χρηματιστήριο εταιρείες να εφαρμόζουν μια ενιαία και υψηλής ποιότητας δέσμη διεθνών λογιστικών προτύπων για την κατάρτιση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεών τους. Είναι επίσης σημαντικό τα πρότυπα χρηματοοικονομικής πληροφόρησης που εφαρμόζουν οι κοινοτικές εταιρείες οι οποίες συμμετέχουν στις χρηματοπιστωτικές αγορές να είναι αποδεκτά σε διεθνές επίπεδο και να αποτελούν πράγματι παγκόσμια πρότυπα. Τούτο προϋποθέτει μεγαλύτερη σύγκλιση των λογιστικών προτύπων που χρησιμοποιούνται σήμερα διεθνώς με απώτερο στόχο την επίτευξη μιας ενιαίας δέσμης παγκόσμιων λογιστικών προτύπων.
- (3) Η οδηγία 78/660/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 25ης Ιουλίου 1978, περί των ετήσιων λογαριασμών εταιρειών ορισμένων μορφών ⁽⁴⁾, η οδηγία 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 1983, για τους ενοποιημένους λογαρια-

σμούς ⁽⁵⁾, η οδηγία 86/635/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 8ης Δεκεμβρίου 1986, για τους ετήσιους και ενοποιημένους λογαριασμούς των τραπεζών και λοιπών άλλων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων ⁽⁶⁾ και η οδηγία 91/674/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 1991, για τους ετήσιους και τους ενοποιημένους λογαριασμούς των ασφαλιστικών επιχειρήσεων ⁽⁷⁾, αφορούν επίσης τις κοινοτικές εταιρείες οι οποίες είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο. Οι υποχρεώσεις πληροφόρησης που προβλέπουν οι οδηγίες αυτές δεν μπορούν να εξασφαλίσουν το υψηλό επίπεδο διαφάνειας και συγκρισιμότητας της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης όλων των εισηγμένων στο χρηματιστήριο κοινοτικών εταιρειών έτσι ώστε να καταστεί αναγκαία προϋπόθεση για την οικοδόμηση μιας ολοκληρωμένης κεφαλαιαγοράς, η οποία να λειτουργεί αποτελεσματικά, ορατά και αποδοτικά. Θα πρέπει, συνεπώς, να συμπληρωθεί το νομικό πλαίσιο που ισχύει για τις εισηγμένες στο χρηματιστήριο εταιρείες.

- (4) Στόχος του παρόντος κανονισμού είναι να συμβάλει στην αποτελεσματική και αποδοτική λειτουργία της κεφαλαιαγοράς. Η προστασία των επενδυτών και η διατήρηση κλίματος εμπιστοσύνης στις χρηματοπιστωτικές αγορές συνιστούν άλλη μια σημαντική πιχλή της ολοκλήρωσης της εσωτερικής αγοράς στον τομέα αυτόν. Ο παρών κανονισμός ενισχύει την ελεύθερη κυκλοφορία των κεφαλαίων στην εσωτερική αγορά και βοηθά τις κοινοτικές εταιρείες να ανταγωνίζονται σε ισότιμη βάση για την εξεύρεση διαθέσιμων χρηματοοικονομικών πόρων τόσο στις κοινοτικές όσο και στις διεθνείς κεφαλαιαγορές.
- (5) Για την ανταγωνιστικότητα των κοινοτικών κεφαλαιαγορών, είναι σημαντικό να επιτευχθεί σύγκλιση των προτύπων που χρησιμοποιούνται στην Ευρώπη για την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων με διάφορα διεθνή λογιστικά πρότυπα, που μπορούν να χρησιμοποιούνται παγκοσμίως για τις διασυνοριακές συναλλαγές ή την εισαγωγή σε χρηματιστήριο, οπουδήποτε στον κόσμο.
- (6) Στις 13 Ιουνίου 2000, η Επιτροπή δημοσίευσε την ανακοίνωσή της «Στρατηγική χρηματοοικονομικής πληροφόρησης της ΕΕ: η μελλοντική πορεία», με την οποία προτάθηκε να καθιερωθεί, το αργότερο μέχρι το 2005, η κατάρτιση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων όλων των

⁽¹⁾ ΕΕ C 154 Ε της 29.5.2001, σ. 285.

⁽²⁾ ΕΕ C 260 της 17.9.2001, σ. 86.

⁽³⁾ Γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 12ης Μαρτίου 2002 (δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 7ης Ιουνίου 2002.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 222 της 14.8.1978, σ. 11· οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 2001/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 283 της 27.10.2001, σ. 28).

⁽⁵⁾ ΕΕ L 193 της 18.7.1983, σ. 1· οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 2001/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

⁽⁶⁾ ΕΕ L 372 της 31.12.1986, σ. 1· οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 2001/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

⁽⁷⁾ ΕΕ L 374 της 31.12.1991, σ. 7.

εισηγμένων σε χρηματιστήριο εταιρειών της Κοινότητας βάσει μιας ενιαίας δέσμης λογιστικών προτύπων, δηλαδή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΔΛΠ).

- (7) Τα διεθνή λογιστικά πρότυπα (ΔΛΠ) εκπονούνται από την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΕΔΛΠ), σκοπός της οποίας είναι η δημιουργία μιας ενιαίας δέσμης παγκόσμιων λογιστικών προτύπων. Επ' ευκαιρία της αναδιάρθρωσης της ΕΔΛΠ, το νέο διοικητικό συμβούλιο της επιτροπής αυτής, με μία από τις πρώτες αποφάσεις που έλαβε την 1η Απριλίου 2001, μετονόμασε την ΕΔΛΠ σε Οργανισμό Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΟΔΛΠ), και, στο μέλλον, όσον αφορά τα διεθνή λογιστικά πρότυπα, τα ΔΛΠ μετονομάζονται σε Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (ΔΠΧΠ). Τα πρότυπα αυτά θα πρέπει, κατά το δυνατόν και εφόσον εξασφαλίζουν ένα υψηλό επίπεδο διαφάνειας και συγκρισιμότητας των οικονομικών εκθέσεων στην Κοινότητα, να καταστούν υποχρεωτικά προς χρήση, από όλες τις κοινοτικές εταιρείες οι οποίες είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο.
- (8) Τα μέτρα που είναι αναγκαία για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να θεσπισθούν βάσει της απόφασης 1999/468/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 1999, για τον καθορισμό των όρων άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στην Επιτροπή⁽¹⁾ και λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τη δήλωση της Επιτροπής, της 5ης Φεβρουαρίου 2002, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με την εφαρμογή της νομοθεσίας για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες.
- (9) Για την έγκριση ενός διεθνούς λογιστικού προτύπου το οποίο θα εφαρμόζεται στην Κοινότητα, το πρότυπο είναι ανάγκη, καταρχήν, να ανταποκρίνεται στη βασική απαίτηση που διέπει τις προαναφερόμενες οδηγίες του Συμβουλίου, δηλαδή η εφαρμογή του να οδηγεί σε μια πραγματική και αμερόληπτη απεικόνιση της χρηματοοικονομικής κατάστασης και των επιδόσεων μιας επιχείρησης. Η αρχή αυτή εξετάζεται υπό το φως των προαναφερθεισών οδηγιών του Συμβουλίου χωρίς να επιβάλλει μια αυστηρή συμμόρφωση προς καθεμιά από τις διατάξεις των οδηγιών αυτών. Εν συνεχεία, σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 17ης Ιουλίου 2002, το πρότυπο αυτό πρέπει να προάγει το ευρωπαϊκό δημόσιο συμφέρον και, τέλος, να ανταποκρίνεται σε θεμελιώδη κριτήρια όσον αφορά την ποιότητα των πληροφοριών που απαιτούνται για τις οικονομικές καταστάσεις ώστε να είναι εύχρηστες.
- (10) Μια τεχνική επιτροπή λογιστικών θεμάτων θα πρέπει να παρέχει υποστήριξη και εμπειρογνημοσύνη στην Επιτροπή κατά την αξιολόγηση των διεθνών λογιστικών προτύπων.
- (11) Ο μηχανισμός έγκρισης θα πρέπει να κινείται γρήγορα όταν προτείνονται διεθνή λογιστικά πρότυπα και ταυτόχρονα να αποτελεί για τους κυρίως ενδιαφερομένους, ιδίως για τους εθνικούς φορείς καθορισμού λογιστικών προτύπων, τους φορείς εποπτείας στον τομέα των κινητών αξιών, των τραπεζών και των ασφαλειών, τις κεντρικές τράπεζες, συμπεριλαμβανομένης της ΕΚΤ, τον κλάδο των λογιστών και όσους καταρτίζουν και χρησιμοποιούν λογαριασμούς, ένα μέσο διαλόγου, μελέτης και ανταλλαγής πληροφοριών γύρω από
- τα διεθνή λογιστικά πρότυπα. Ο μηχανισμός έγκρισης θα πρέπει να αποτελεί μέσο για την ανάπτυξη κοινής αντίληψης όσον αφορά τα εγκεκριμένα διεθνή λογιστικά πρότυπα στην Κοινότητα.
- (12) Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό τα οποία απαιτούν από τις εισηγμένες στο χρηματιστήριο εταιρείες να εφαρμόζουν μια ενιαία δέσμη διεθνών λογιστικών προτύπων, είναι απαραίτητα για την επίτευξη του στόχου της συμβολής στην αποτελεσματική και αποδοτική λειτουργία των κοινοτικών κεφαλαιαγορών και, κατ' επέκταση, στην ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς.
- (13) Σύμφωνα με την ίδια αρχή, είναι απαραίτητο να δοθεί στα κράτη μέλη η δυνατότητα να επιτρέπουν ή να επιβάλλουν, στις εισηγμένες στο χρηματιστήριο εταιρείες, να καταρτίζουν τους ετήσιους λογαριασμούς τους βάσει διεθνών λογιστικών προτύπων που υιοθετούνται με τη διαδικασία που θεσπίζει ο παρών κανονισμός. Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να αποφασίζουν κατά πόσον θα επεκτείνουν την υποχρεωτική ή προαιρετική εφαρμογή διεθνών λογιστικών προτύπων και σε άλλες εταιρείες όσον αφορά την κατάρτιση των ενοποιημένων και/ή των ετήσιων λογαριασμών τους.
- (14) Προκειμένου να διευκολύνεται η ανταλλαγή απόψεων και να παρέχεται η δυνατότητα στα κράτη μέλη να συντονίζουν τις θέσεις τους, η Επιτροπή θα πρέπει να ενημερώνει κατά διαστήματα την κανονιστική επιτροπή λογιστικών θεμάτων σχετικά με τα δρομολογούμενα σχέδια, τα έγγραφα εργασίας, τις περιληπτικές εκθέσεις, για συγκεκριμένα θέματα και τα σχέδια εκθέσεων τα οποία εκδίδονται από τον ΟΔΛΠ, καθώς και για τις προκύπτουσες τεχνικές εργασίες της τεχνικής επιτροπής λογιστικών θεμάτων. Είναι επίσης σημαντικό να ενημερώνεται η κανονιστική επιτροπή λογιστικών θεμάτων εγκαίρως σε περίπτωση που η Επιτροπή προτίθεται να μην προτείνει την υιοθέτηση ενός διεθνούς λογιστικού προτύπου.
- (15) Κατά τις συζητήσεις και κατά την επεξεργασία των θέσεων που θα πρέπει να λαμβάνονται για τα έγγραφα που εκδίδονται από τον ΟΔΛΠ στη διαδικασία εκπόνησης διεθνών λογιστικών προτύπων (IFRS και SIC-IFRIC), η Επιτροπή θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τη σημασία που έχει η αποφυγή ανταγωνιστικών μειονεκτημάτων για τις ευρωπαϊκές εταιρείες που ασκούν δραστηριότητα στην παγκόσμια αγορά και, στο μέγιστο δυνατό βαθμό, τις απόψεις που εκφράζονται από τις αντιπροσωπείες στην κανονιστική επιτροπή λογιστικών θεμάτων. Η Επιτροπή θα εκπροσωπείται στα καταστατικά όργανα του ΟΔΛΠ.
- (16) Ένα πρόσφορο και αυστηρό καθεστώς επιβολής είναι ουσιώδους σημασίας για την ενίσχυση της εμπιστοσύνης των επενδυτών στις χρηματοπιστωτικές αγορές. Δυνάμει του άρθρου 10 της συνθήκης, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα ώστε να εξασφαλίζουν τη συμμόρφωση προς τα διεθνή λογιστικά πρότυπα. Η Επιτροπή προτίθεται να βρίσκεται σε επαφή με τα κράτη μέλη, κυρίως μέσω της Επιτροπής Ρυθμιστικών Αρχών των Αγορών Κινητών Αξιών (CESR), με σκοπό την ανάπτυξη κοινής προσέγγισης επιβολής των προτύπων.

⁽¹⁾ ΕΕ L 184 της 17.7.1999, σ. 23.

- (17) Επιπλέον, είναι σημαντικό να επιτρέπεται στα κράτη μέλη να αναστέλλουν την εφαρμογή ορισμένων διατάξεων μέχρι το 2007 όσον αφορά τις εισηγμένες στο χρηματιστήριο εταιρείες, τόσο στην Κοινότητα όσο και σε οργανωμένη αγορά τρίτης χώρας, οι οποίες εφαρμόζουν ήδη μια άλλη δέσμη διεθνώς αποδεκτών προτύπων ως πρωτογενή βάση για τους ενοποιημένους λογαριασμούς τους, καθώς επίσης και για εταιρείες των οποίων μόνο οι χρεωστικοί τίτλοι είναι εισηγμένοι στο χρηματιστήριο. Είναι ωστόσο κρίσιμης σημασίας να εφαρμοσθούν, το αργότερο μέχρι το 2007, τα ΔΛΠ ως ενιαία δέσμη διεθνών λογιστικών προτύπων παγκοσμίως για όλες τις κοινοτικές εταιρείες που είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο σε οργανωμένη αγορά της Κοινότητας.
- (18) Προκειμένου να δοθεί στα κράτη μέλη και στις εταιρείες η δυνατότητα να προβούν στις προσαρμογές που είναι αναγκαίες για να καταστήσουν δυνατή την εφαρμογή διεθνών λογιστικών προτύπων, ορισμένες από τις διατάξεις είναι ανάγκη να τεθούν σε εφαρμογή το 2005. Θα πρέπει να θεσπισθούν κατάλληλες διατάξεις για την, για πρώτη φορά, εφαρμογή των ΔΛΠ από εταιρείες, ως συνέπεια της ενάρξεως ισχύος του παρόντος κανονισμού. Οι εν λόγω διατάξεις θα πρέπει να καταρτισθούν σε διεθνές επίπεδο προκειμένου να εξασφαλισθεί η αναγνώριση των υιοθετούμενων λύσεων παγκοσμίως.

ΕΞΕΛΘΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Στόχος

Ο παρών κανονισμός στοχεύει στην υιοθέτηση και τη χρήση διεθνών λογιστικών προτύπων στην Κοινότητα προκειμένου να εναρμονισθούν οι χρηματοοικονομικές πληροφορίες που παρουσιάζονται από τις εταιρείες που αναφέρονται στο άρθρο 4, ούτως ώστε να εξασφαλισθεί ένα υψηλό επίπεδο διαφάνειας και συγκρισιμότητας των οικονομικών καταστάσεων και, ως εκ τούτου, η αποτελεσματική λειτουργία των κεφαλαιαγορών της Κοινότητας και της εσωτερικής αγοράς.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ως «διεθνή λογιστικά πρότυπα» νοούνται τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ), τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (ΔΠΧΠ) και οι συναφείς ερμηνείες (ερμηνείες της SIC-ΔΠΧΠ), οι μεταγενέστερες τροποποιήσεις των εν λόγω προτύπων και συναφών ερμηνειών καθώς και τα μελλοντικά πρότυπα και συναφείς ερμηνείες που θα εκδώσει ή θα δημοσιεύσει στο μέλλον ο Οργανισμός Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΟΔΛΠ).

Άρθρο 3

Υιοθέτηση και χρήση διεθνών λογιστικών προτύπων

1. Σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 6 παράγραφος 2, η απόφαση ως προς τη δυνατότητα εφαρμογής στην Κοινότητα διεθνών λογιστικών προτύπων λαμβάνεται από την Επιτροπή.

2. Τα διεθνή λογιστικά πρότυπα μπορούν να υιοθετούνται μόνον εφόσον:

- δεν είναι αντίθετα προς την αρχή του άρθρου 2 παράγραφος 3 της οδηγίας 78/660/ΕΟΚ και του άρθρου 16 παράγραφος 3 της οδηγίας 83/349/ΕΟΚ, και προάγουν το ευρωπαϊκό δημόσιο συμφέρον, και
- πληρούν τα κριτήρια της κατανοησιμότητας, της συνέπειας, της αξιοπιστίας και της συγκρισιμότητας που απαιτούνται για τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση που είναι αναγκαία για τη λήψη οικονομικών αποφάσεων και την αξιολόγηση της επιστάσιμης της διαχείρισης.

3. Το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2002, η Επιτροπή, βάσει της διαδικασίας που προβλέπεται στο άρθρο 6 παράγραφος 2, λαμβάνει απόφαση ως προς τη δυνατότητα εφαρμογής στην Κοινότητα των εν χρήσει διεθνών λογιστικών προτύπων κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού.

4. Τα υιοθετούμενα διεθνή λογιστικά πρότυπα δημοσιεύονται εξ ολοκλήρου σε καθεμία από τις επίσημες γλώσσες της Κοινότητας, υπό τύπον κανονισμού της Επιτροπής, στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Άρθρο 4

Ενοποιημένοι λογαριασμοί εισηγμένων στο χρηματιστήριο εταιρειών

Για κάθε οικονομικό έτος που αρχίζει από την 1η Ιανουαρίου 2005 και εφεξής, οι εταιρείες που διέπονται από το δίκαιο ενός κράτους μέλους κατάρτιζον τους ενοποιημένους λογαριασμούς τους σύμφωνα με τα διεθνή λογιστικά πρότυπα που υιοθετούνται βάσει της διαδικασίας που προβλέπεται στο άρθρο 6 παράγραφος 2, εάν, κατά την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού τους, οι τίτλοι τους είναι δεκτοί προς διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά οιοδήποτε κράτους μέλους κατά την έννοια του άρθρου 1 σημείο 13 της οδηγίας 93/22/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 10ης Μαΐου 1993, σχετικά με τις επενδυτικές υπηρεσίες στον τομέα των κινητών αξιών (*).

Άρθρο 5

Δυνατότητες όσον αφορά τους ετήσιους λογαριασμούς και τις μη εισηγμένες στο χρηματιστήριο εταιρείες

Τα κράτη μέλη δύνανται να επιτρέπουν ή να υποχρεώνουν:

- α) τις εταιρείες που αναφέρονται στο άρθρο 4 να κατάρτιζον τους ετήσιους λογαριασμούς τους,
- β) τις άλλες εταιρείες, πλην εκείνων που αναφέρονται στο άρθρο 4, να κατάρτιζον τους ενοποιημένους ή/και τους ετήσιους λογαριασμούς τους,

σύμφωνα με τα διεθνή λογιστικά πρότυπα που υιοθετούνται βάσει της διαδικασίας που προβλέπεται στο άρθρο 6 παράγραφος 2.

Άρθρο 6

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από μια κανονιστική επιτροπή λογιστικών θεμάτων, αναφερόμενη στο εξής ως «επιτροπή».
2. Οσάκις γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, ισχύουν τα άρθρα 5 και 7 της απόφασης 1999/468/ΕΚ, τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 8 της ίδιας απόφασης.

(*) ΕΕ L 141 της 11.6.1993, σ. 27· οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 2000/64/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 290 της 17.11.2000, σ. 27).

εισηγμένων σε χρηματιστήριο εταιρειών της Κοινότητας βάσει μιας ενιαίας δέσμης λογιστικών προτύπων, δηλαδή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΔΛΠ).

- (7) Τα διεθνή λογιστικά πρότυπα (ΔΛΠ) εκπονούνται από την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΕΔΛΠ), σκοπός της οποίας είναι η δημιουργία μιας ενιαίας δέσμης παγκόσμιων λογιστικών προτύπων. Επ' ευκαιρία της αναδιάρθρωσης της ΕΔΛΠ, το νέο διοικητικό συμβούλιο της επιτροπής αυτής, με μία από τις πρώτες αποφάσεις που έλαβε την 1η Απριλίου 2001, μετονόμασε την ΕΔΛΠ σε Οργανισμό Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΟΔΛΠ), και, στο μέλλον, όσον αφορά τα διεθνή λογιστικά πρότυπα, τα ΔΛΠ μετονομάζονται σε Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (ΔΠΧΠ). Τα πρότυπα αυτά θα πρέπει, κατά το δυνατόν και εφόσον εξασφαλίζουν ένα υψηλό επίπεδο διαφάνειας και συγκρισιμότητας των οικονομικών εκθέσεων στην Κοινότητα, να καταστούν υποχρεωτικά προς χρήση, από όλες τις κοινοτικές εταιρείες οι οποίες είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο.
- (8) Τα μέτρα που είναι αναγκαία για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να θεσπισθούν βάσει της απόφασης 1999/468/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 1999, για τον καθορισμό των όρων άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στην Επιτροπή⁽¹⁾ και λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τη δήλωση της Επιτροπής, της 5ης Φεβρουαρίου 2002, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με την εφαρμογή της νομοθεσίας για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες.
- (9) Για την έγκριση ενός διεθνούς λογιστικού προτύπου το οποίο θα εφαρμόζεται στην Κοινότητα, το πρότυπο είναι ανάγκη, καταρχήν, να ανταποκρίνεται στη βασική απαίτηση που διέπει τις προαναφερόμενες οδηγίες του Συμβουλίου, δηλαδή η εφαρμογή του να οδηγεί σε μια πραγματική και αμερόληπτη απεικόνιση της χρηματοοικονομικής κατάστασης και των επιδόσεων μιας επιχείρησης. Η αρχή αυτή εξετάζεται υπό το φως των προαναφερθεισών οδηγιών του Συμβουλίου χωρίς να επιβάλλει μια αυστηρή συμμόρφωση προς καθεμιά από τις διατάξεις των οδηγιών αυτών. Εν συνεχεία, σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 17ης Ιουλίου 2002, το πρότυπο αυτό πρέπει να προάγει το ευρωπαϊκό δημόσιο συμφέρον και, τέλος, να ανταποκρίνεται σε θεμελιώδη κριτήρια όσον αφορά την ποιότητα των πληροφοριών που απαιτούνται για τις οικονομικές καταστάσεις ώστε να είναι εύχρηστες.
- (10) Μια τεχνική επιτροπή λογιστικών θεμάτων θα πρέπει να παρέχει υποστήριξη και εμπειρογνημοσύνη στην Επιτροπή κατά την αξιολόγηση των διεθνών λογιστικών προτύπων.
- (11) Ο μηχανισμός έγκρισης θα πρέπει να κινείται γρήγορα όταν προτείνονται διεθνή λογιστικά πρότυπα και ταυτόχρονα να αποτελεί για τους κυρίως ενδιαφερομένους, ιδίως για τους εθνικούς φορείς καθορισμού λογιστικών προτύπων, τους φορείς εποπτείας στον τομέα των κινητών αξιών, των τραπεζών και των ασφαλειών, τις κεντρικές τράπεζες, συμπεριλαμβανομένης της ΕΚΤ, τον κλάδο των λογιστών και όσους καταρτίζουν και χρησιμοποιούν λογαριασμούς, ένα μέσο διαλόγου, μελέτης και ανταλλαγής πληροφοριών γύρω από
- τα διεθνή λογιστικά πρότυπα. Ο μηχανισμός έγκρισης θα πρέπει να αποτελεί μέσο για την ανάπτυξη κοινής αντίληψης όσον αφορά τα εγκεκριμένα διεθνή λογιστικά πρότυπα στην Κοινότητα.
- (12) Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό τα οποία απαιτούν από τις εισηγμένες στο χρηματιστήριο εταιρείες να εφαρμόζουν μια ενιαία δέσμη διεθνών λογιστικών προτύπων, είναι απαραίτητα για την επίτευξη του στόχου της συμβολής στην αποτελεσματική και αποδοτική λειτουργία των κοινοτικών κεφαλαιαγορών και, κατ' επέκταση, στην ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς.
- (13) Σύμφωνα με την ίδια αρχή, είναι απαραίτητο να δοθεί στα κράτη μέλη η δυνατότητα να επιτρέπουν ή να επιβάλλουν, στις εισηγμένες στο χρηματιστήριο εταιρείες, να καταρτίζουν τους ετήσιους λογαριασμούς τους βάσει διεθνών λογιστικών προτύπων που υιοθετούνται με τη διαδικασία που θεσπίζει ο παρών κανονισμός. Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να αποφασίζουν κατά πόσον θα επεκτείνουν την υποχρεωτική ή προαιρετική εφαρμογή διεθνών λογιστικών προτύπων και σε άλλες εταιρείες όσον αφορά την κατάρτιση των ενοποιημένων και/ή των ετήσιων λογαριασμών τους.
- (14) Προκειμένου να διευκολύνεται η ανταλλαγή απόψεων και να παρέχεται η δυνατότητα στα κράτη μέλη να συντονίζουν τις θέσεις τους, η Επιτροπή θα πρέπει να ενημερώνει κατά διαστήματα την κανονιστική επιτροπή λογιστικών θεμάτων σχετικά με τα δρομολογούμενα σχέδια, τα έγγραφα εργασίας, τις περιληπτικές εκθέσεις, για συγκεκριμένα θέματα και τα σχέδια εκθέσεων τα οποία εκδίδονται από τον ΟΔΛΠ, καθώς και για τις προκύπτουσες τεχνικές εργασίες της τεχνικής επιτροπής λογιστικών θεμάτων. Είναι επίσης σημαντικό να ενημερώνεται η κανονιστική επιτροπή λογιστικών θεμάτων εγκαίρως σε περίπτωση που η Επιτροπή προτίθεται να μην προτείνει την υιοθέτηση ενός διεθνούς λογιστικού προτύπου.
- (15) Κατά τις συζητήσεις και κατά την επεξεργασία των θέσεων που θα πρέπει να λαμβάνονται για τα έγγραφα που εκδίδονται από τον ΟΔΛΠ στη διαδικασία εκπόνησης διεθνών λογιστικών προτύπων (IFRS και SIC-IFRIC), η Επιτροπή θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τη σημασία που έχει η αποφυγή ανταγωνιστικών μειονεκτημάτων για τις ευρωπαϊκές εταιρείες που ασκούν δραστηριότητα στην παγκόσμια αγορά και, στο μέγιστο δυνατό βαθμό, τις απόψεις που εκφράζονται από τις αντιπροσωπείες στην κανονιστική επιτροπή λογιστικών θεμάτων. Η Επιτροπή θα εκπροσωπείται στα καταστατικά όργανα του ΟΔΛΠ.
- (16) Ένα πρόσφορο και αυστηρό καθεστώς επιβολής είναι ουσιώδους σημασίας για την ενίσχυση της εμπιστοσύνης των επενδυτών στις χρηματοπιστωτικές αγορές. Δυνάμει του άρθρου 10 της συνθήκης, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα ώστε να εξασφαλίζουν τη συμμόρφωση προς τα διεθνή λογιστικά πρότυπα. Η Επιτροπή προτίθεται να βρίσκεται σε επαφή με τα κράτη μέλη, κυρίως μέσω της Επιτροπής Ρυθμιστικών Αρχών των Αγορών Κινητών Αξιών (CESR), με σκοπό την ανάπτυξη κοινής προσέγγισης επιβολής των προτύπων.

(1) ΕΕ L 184 της 17.7.1999, σ. 23.